

Utopia

Studentavisa i Tromsø

Nr. 8 14. september 1993 18. årgang

10 000 MINDRE I LÅN

Lånekassa kutter uten forvarsel på lange studier

Studenter som tar lange studier kan risikere å få et dramatisk kutt i lånet, uten at de er blitt advart fra Lånekassa. Enkelte har opplevd å få utbetalt 10 000 kroner mindre enn vanlig i semesteret når de hentet lånet i høst. Andre har fått kuttet 5000 i semesteret over en lengre

periode. Studenter på profesjonsstudier som medisin, psykologi og jus er spesielt utsatt.

Lånekassa oppfordrer folk til å regne ut på forhånd om det blir nødvendig med kutt i lånet.

Se side 5

Den tamilske geriljaen, LTTE, står bak mange av overgrepene på Universitetet i Jaffna.

Foto: NTB

Avtale med et universitet i krig

Universitetet i Tromsø har inngått en samarbeidsavtale med universitetet i Jaffna på Sri Lanka. Jaffna-universitetet ligger i krigssonen og det er rapportert om brudd på menneskerettighetene ved skolen.

- Mjøs burde benyttet anledningen til å ta opp menneskerettighetsspørsmålet, sier Arulnesan Marianayagam, tamilsk student ved Universitetet i Tromsø.

Se side 6 og 7

Trond Waage

Møt akademikeren som faktisk er til nytte på side 23

Boligmangel

Bolighjelpa har hatt mer å gjøre enn noengang tidligere. 1100 studenter har vært innom deres kontor og bedt om tak over hodet. Alle har nå fått et tilbud, men fortsatt er det minst 90 husløse studenter.

Se side 2, 8 og 9

Volcano

- gruppa som lager musikk som river i trusa, men ikke blir spilt i Norge.

Side 26

La oss danse

Vi studenter har en hovedoppgave, og det er å studere. Stå på eksamen. Høste inn vekstall. Bli noe. Men ute ligger fjellene, faller bladene, flyr fuglene. Foran, bak og over oss høster vi drømmer og vi lengter etter noe annet mens vi villig følger spor mot egne mål med skolebøker som hjelpesnorer. Skal bare lese litt og så skal jeg leve. Så skal jeg virke der ute. Studiene blir pålene vi klammer oss til. For å nå et mål. Og noen av oss svetter oss igjennom. Andre går langsomt. Tar mange pauser. Reflekterer, ser tilbake.

Vi er alle på veien som sagt. Vår egen vei. Til og med blant tusen andre fremtidsvalfarere må vi gå vår egen vei. Men høsten danser jo. Så hvorfor skal ikke vi danse? Høstbladene danser sin egen vei gjennom lufta, men lander på bakken hos alle de andre bladene. Er sammen. Råtner sammen. Men la oss bare vite at målet vi ønsker å nå ikke behøver å være det viktigste. Men dansen mot målet.

- Det er vanskelig å finne hybeler nå, men boligsituasjonen vil bedre seg i begynnelsen av september. Vi har midlertidig innkvartering i bomberom for alle som ikke har fått seg et sted å bo når de kommer, sa vi i Bolighjelpa til de studentene som ringte til oss i sommer. Vi fikk rett takket være Tromsø folks respons på situasjonen. Det er derfor all grunn til å takke byens befolkning for at de igjen har stilt opp. Det er også hvert år merke seg at dette ikke hadde vært mulig uten det gode samarbeidet Bolighjelpa hadde med universitetsledelsen, Studentsamskipnaden og de som bodde på bomberommet. Spørsmålet som imidlertid reiser seg er hvor lenge Universitetet i Tromsø kan basere sin ekspansjon på befolkningens "goodwill" og studentenes lommebok?

**K
R
O
N
I
K
K**

Over 1100 boligsøkere og opp mot 400 boligtilbud er det Bolighjelpa '93 har registrert i år. I tillegg kommer "gamle" studenter ved Universitetet i Tromsø som Bolighjelpa ikke har hatt kapasitet til å hjelpe.

Over 1100 boligsøkere og opp mot 400 boligtilbud er det Bolighjelpa '93 har registrert i år. I tillegg kommer "gamle" studenter ved Universitetet i Tromsø som Bolighjelpa ikke har hatt kapasitet til å hjelpe.

Bolighjelp eller hotell i særklasse?

Det var midt i august at situasjonen virkelig begynte å bli kritisk. På det tidspunktet var det kommet inn minimalt med boligtilbud og boligsøkende studenter ringte til oss hele tiden. Det eneste vi kunne tilby var midlertidig innkvartering i universitetets bomberom.

Vi hadde på dette tidspunktet gjort klart bomberommet på ISL og hadde forberedt oss på at det skulle komme like mange studenter som i 1992 som måtte bo i bomberom, - det vil si ca. 40 studenter på det meste, men her sprakk alle beregninger og spådommer. Situasjonen nærmest eksploderte og vi som skulle jobbe med å formidle boliger måtte raskt omstille oss til en hotellresepsjon for vårt "hotell i særklasse" - universitetets bomberom.

Først tok vi i bruk ISL, men det fylles raskt opp. Bomberommet på Fagområdet Medisin var det neste som ble tatt i bruk. Deretter fulgte bomberommet på IMR. Det var på dette tidspunktet at en viss panikk grep oss i Bolighjelpa. Det var nemlig bare et

bomberom igjen som vi kunne ta i bruk og det var bomberommet på ISV, men der fungerte byråkratiet på sitt beste, for ikke å si på gammelt Sovjetisk vis. Det var umulig for Bolighjelpa å trengte igjennom ISV administrasjonens forsvar av egne territoriale områder. Vi måtte gå til universitetsledelsen for å få til en midlertidig

avtale for eventuell bruk av ISV bomberommet. Universitetsledelsen skrev ut et "dekret" til Securitas (les: KGB) som på denne måten sikret oss muligheten til å bruke dette bomberommet hvis det skulle bli helt nødvendig.

Det må ha vært høyere makter som holdt sin hånd over ISV og bomberommet deres, for den kvelden kom det ikke flere studenter enn at vi klarte oss med 3 bomberom og dermed kunne la treningsutstyret og arkeologiarkivene på ISV bomberommet stå i fred.

En bør ha klart for seg at det ikke er enkelt å stue 130 studenter sammen på 3 av universitetets bomberom. Totalt har over 200 studenter vært innkvartert på bomberom i år på universitetet.

Hvor pengene går foran, står dørene åpne.

Et spørsmål vi sitter igjen med i Bolighjelpa er hvordan en studentøkonomi kan bære kostnadene med endel av de tilbudene vi har fått inn til Bolighjelpa i år. Det er tydelig at enkelte utleieryttere har William Shakespears ordspråk som motto:

"Hvor pengene går foran, står dørene åpne."

Det kan ikke være tvil om at enkelte prøver å sko seg på den vanskelige boligsituasjonen i Tromsø, men ekstra ille er det å være student og ta imot tilbud der utleier skal ha 2500,- kroner i mnd. for en hybel eller 25000,- i depositum for en leilighet. Det føles ikke godt å formidle slike boligtilbud videre til studenter, særlig ikke hvis hybelen ligger 30 kilometer fra sentrum.

Det er derfor godt å ha en rektor som tydelig har appell ut til Tromsø folks hjerterom. Dagsrevy oppslaget om alle de som bod-

de på bomberom på universitetet hadde helt klart en effekt på mengden av boligtilbud som strømmet inn til Bolighjelpa. Prisnivået på tilbudene sank også etter rektor Ole D. Mjøs sin appell til Tromsø folks hjerterom. Slagordet; "Har du hjerterom, har du også husrom." er derfor ingen tom floskel, men hadde også en direkte effekt på

hva folk i samvitlighetens navn skulle ha for det de leier ut. I det minste for noen.

Dessuten var det en fantastisk gjeng med studenter som bodde på bomberomene. Kanskje opplevde endel det som sjokkterapi i sosial samhandling, men initiativet, oppfinnsomheten og viljen til å gjøre noe selv for å få tak over hodet var upåklagelig og mange kan nok takke seg selv for at de fremdeles ikke bor i bomberommet.

UiTø 25 år - blir det demonstrasjoner?

Det var mange rare forslag som var i sving mens bomberomskrisen var som verst. Bolighjelpa var i kontakt med Sivilforsvaret og ideen om å få den gamle hurtigruta Polarlys opp til Tromsø som midlertidig innkvartering var lenge ikke bare en ide, men snarere et spørsmål om hva kostnadene ville bli.

Vi var også innom tanken om teltleir. En ide der man godt kunne se for seg kongen og statsråden på inspeksjon i studentenes teltleir under jubileumsfeiringen den 3. september. Heldigvis ble det ikke slik kan man kanskje si, men ideen var der og det samme gjaldt ideen om demonstrasjoner under jubileet.

Det skulle ikke forundre meg om adm. direktør Harald Ower-vaag hadde sine erfaringer fra den interne jubileumsfesten i vår friskt i minne i ukene før kongeparet og alle de prominente gjestenes ankomst. Men studentene har blitt snillere siden 70-tallets bataljer og kanskje vet de hvor grensen går, for det ble ingen demonstrasjoner og slik ble det til at direktøren ikke fikk delt sine erfaringer fra forrige semester med byens politi og sikkerhetsvaktene som

overvåket den storslåtte feiringen av Universitetet i Tromsø sitt 25 års jubileum.

Mannen uten løfter.

Jeg skal ikke spekulere i om det var fryktene for demonstrasjoner som fikk statsråd Gudmund Hernes til å stille opp som lynaveleder for studentenes frustrasjoner etter de offisielle jubileumsarrangementene fredag ettermiddag. Sportig gjort var det likevel av denne mannen uten løfter som verken ville eller syntes det var riktig å love noe som helst.

Det vi i forsamlingen likevel kunne konstatere er at statsrådens detalj kunnskaper er langt bedre innenfor universitets og høyskolepolitikken enn hva den er når det gjelder studentvelferd og boliger.

Bare på et punkt viste statsråden denne svakheten og det var på spørsmål om hvor mange av OL-boligene som skal til Tromsø etter OL på Lillehammer. Her begynte han og blande tallene noe ved å oppgi høyere tall enn det som er riktig. Dette var vel antagelig den nærmeste statsråd Gudmund Hernes kom det å love noe som helst under debatten med studentene.

Så la oss håpe at statsråden viser sin evne til Konkret Handling når Statsbudsjettet kommer senere høst og gjør det til et jubileumsbudsjett for Universitetet i Tromsø. Og at han viser hva han er god for når St.meldingen om studentvelferd ligger klar iløpet av høsten. Det er nemlig mager trøst i ordspråket til Predikerne:

"Bedre er det at du ikke lover enn at du lover og ikke holder det. Særlig ille er det når en hybel koster 2500,- kroner og kostnadsnormen er under 5800,- kroner. Så kom igjen Gudmund Hernes og vis oss hva du er god for. Her er et prioritert liste over hva vi ønsket oss:

- høyere stipendandel.
- høyere kostnadsnorm.
- flere "rimlige" studentboliger i Tromsø.

Det må være bedre at studentene har mulighet til å studere på heltid enn at de skal være nødt til å arbeide deltid og oppta arbeidsplasser for de arbeidsledige bare fordi de bor så dyrt.

Kronikken er skrevet av Geir Jarle Voldmo, ansatt i Bolighjelpa.

Utopia er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisen gis ut med støtte fra Studentsamskipnaden.

Redaksjonens adresse:
Universitetet - ISV
9037 Tromsø
Telefon 083-44283
Faks 083-44905
(merk "Utopia")

Ansvarlig redaktør:
Anna Katarina Grova
Redaktør:
Marianne Tønnessen
Kulturredaktør:
Sten-Rune Roland
Redaksjonssekretær:
Kai H. Nygaard
Fotoansvarlig:
Øyvind Eggen

I redaksjonen:
Snorre Sanner, Ingrid Neerland Walseth, Odd Kristian Dahle, Magnus Skaar, Hilde Klemetsdal, Anders Røeggen, Laila Olava Unhjem, Cathrine Hansteen Liland, Markus Hareide, Anne Grete Sandaune, Bjørn Langgård, Per Ness, Ingeveig Holand Wahl, Kjetil S. Longva, Cecilie K. Ødegård, Robert Hagen, Torunn Gjelsvik Eriksen, Ola Bratlie, Brynjar Indahl, Johan Frødrick Rye, Kim Bye

Bruun, Kari Myklebost, Lisa-Therese Amundsen, Adam Sørensen, Lars Hulzebos, Per-Johan Ingebrigtsen, Thor Olav Moen, Torgeir Eikeiland, Jørgen Flint, Solveig M.L. Kavli, Siri Elverland, Kenneth Schönenberg, Allan Andreassen, Wera Helstrøm, Yngve Engkvist, Geir Martinsen, Nina Lager Vestberg, Dina Roll-Hansen, Henrik Ormåsen.

Trykk:
Bladet Tromsø

Opplegg:
4000

Annonsepris:
5 kroner pr. spaltemm.
For annonser, kontakt redaksjonen.

Neste deadline:
23. september

Tjue kjappe

Ved Allan Andreassen

Politikk

- 1) Hva heter den parlamentariske lederen i SP?
- 2) Hvor er Torbjørn Berntsen fra?
- 3) Hva heter administrasjonsministeren i Norge?
- 4) Hva heter den nye sentralbanksjefen?
- 5) Hva er Kaci Kullman Fives egentlige fornavn?

Musikk

- 6) Hvilken Beatlesmelodi har blitt regnet som en hyllest til LSD?
- 7) Hva het de tre første LPene til Peter Gabriel?
- 8) Hva er a capella?
- 9) Hvordan fortsetter sangen: "Brown girl in the rain...?"
- 10) Hva heter trommeslageren i U2?

Sport

- 11) I hvilken idrett finner vi uttrykket "let"?
- 12) I hvilken idrett finner vi uttrykket "fore"?
- 13) Hvilken plassering fikk Dag Otto Lauritzen i sykkel-VM for proffer?
- 14) Hvilken klubb spiller Jostein Flo for?
- 15) Hvem ga Oddvar Brå en ny stav?

Litt av hvert

- 16) Hva er det engelske navnet på "Tommy og Tigern"?
- 17) Hva er harchis?
- 18) Hvilke nøtter kan man lage sprengstoff av?
- 19) Når fikk studentavisen navnet "UTROPIA"?
- 20) Har Kongen besøkt UiTø i år?

Vi noterer at

- **Studentsamskipnaden** har gått til innkjøp av flunkende nye brus-, kaffe- og smørbrødautomater nede i UB-kjelleren. Etter mindre enn en uke i drift konket imidlertid brusautomaten, som forøvrig er en Wittenborg brusautomat produsert i Danmark, og dermed er et reinspikka EF-produkt, ut (se bilde). Vi forventer at alle ektefødte EF-motstandere og tvilerne for den saks skyld, nå tar dette eksemplet på det indre markedes mangel på skikkelig kvalitetssans på alvor og ikke kjøper inn flere brusautomater laget i ytlandet.

- **samtlig sykler og rekkverk** som stod sentralt inne på universitetsområdet ble fjernet av frykt for at en sinnsforvirret sykkeldeperado eller likeså en omtåket rekkverkforbryter skulle utføre attentat mot Kong Harald og Dronning Sonja under deres besøk her på universitetet i forleden. Utopias kontakt i Tromsøs rekkverkunderverden benekter alle påståtte påstander fra en etter vårt syn nokså nevrotisk universitetsledelse om at noen i denne by hadde planlagt et rekkverkattentat i forbindelse med monarkenes besøk.

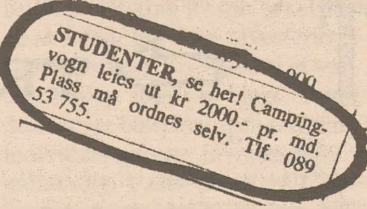

Foto: Øyvind Eggen

- **forrige gang Kongen** besøkte universitetet ble deler av Tromsøs pressekorps nektet adgang til Kongens program, også dette av sikkerhetsmessige hensyn. Et samlet pressekorps i Tromsø benekter likeså hardnakket som personen i forrige notis at noen

av dem hadde planlagt å sabotere deler av Kong Haralds program. Utopia konkluderer dermed med at pressefolk, syklistere og brukere av rekkverk av ymse slag, av universitetsledelsen er betraktet som farlige personer med abnormal atferd rettet særlig mot mennesker med blått blod.

- **en huseier** med mangel på husrom men desto mere hjertelighet satte inn følgende annonse i to av Tromsøs dagsaviser flere dager på rad:

- **rektor Mjøs sønn**, Ole J. (J for Janbolt?) etter et kort studieopphold i Tromsø har forlatt pappas domene til fordel for filmstudier i Skottland. Ifølge Ole Janbolt selv måtte han flykte ut av landet. Hvem som stod for utkastelsen sier Ole Janbolt ingenting om.

Utopia satte så stor pris på dette varme menneskets initiativ på å gi studenter et skikkelig og rimelig bo-alternativ, at vi herved har gitt personen en gratisannonse.

Tjue svar:

- 1) J.L. Jakobsen
- 2) Grotud
- 3) Oddy Aleksandersen
- 4) T.Moland
- 5) Karen Cecilie
- 6) Lucy in the Sky with Diamonds
- 7) Alle het Peter Gabriel
- 8) Sang uten instrumentelt akkompagnement
- 9) Tra lala lala
- 10) Larry Mullen Jr.
- 11) Squash
- 12) Golf
- 13) Nr. 7
- 14) Sheffield United
- 15) Steinar Bogen
- 16) Calvin and Hobbes
- 17) Matrett som du får kjøpt i hovedgården
- 18) Peanøtter
- 19) 1983
- 20) Nei, Elvis er død.

Min høyst objektive vurdering av dine resultater:

0 - 5 riktige svar: Uff da, er du ex.fil-student? Hjem å pugge slike viktige og eksistensielle spørsmål. Hvis ikke blir du henviset til de evige statens lånekassemarker.

6 - 10 riktige svar: Nei dette holder ikke, det må bli slutt på utelivet. Du har fått helg-permekt, og hvis jeg observerer deg på byen, blir det uthenging på 1. side.

11 - 15 riktige svar: Ikke dårlig, nå begynner jeg å bli sånn passelig imponert. Kanskje du studerer grunnfag, men egentlig burde du ha klart mere.

16 - 19 riktige svar: Du er blant de aller beste på UiTø, dette lover bra for din akademiske karriere. Det aner meg at du har kommet til mellomfag av et eller annet slag.

20 riktige svar: No way, nå må det bli slutt på denne juksinga. Det er umulig at du har alt riktig, det er kun jeg som klarer det. Du skal først løse spørsmålene, SÅ skal du se på svarene.

Studentavisa for 15 år siden:

Tromsø Målungdom

Tromsø Målungdom blei starta i 1972 og heitte då "Student- og elevmållaget i Tromsø". I 1975 opna laget og dørene for annan ungdom, men heile tida har det vore studentar med i laget.

Laget arbeidar for dialektane og nynorsken. Vi strir mot den undertrykkinga av dialektane som finst i dag. Presset til å snakke "fint" gjer at mange legg av seg dialekten. Vi meiner at dialekten er ein del av

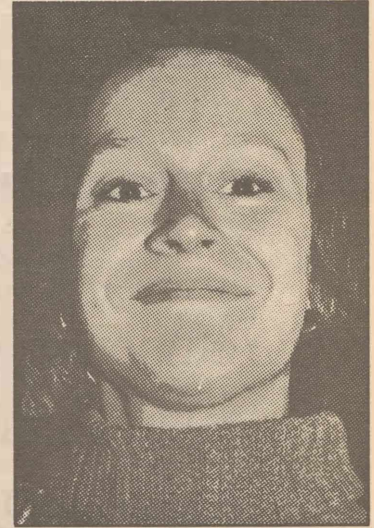
deg sjølv, - ein del av personlegdomen din.

Folk flest er enige i dette. Men vi seier ikkje berre "snakk dialekt", vi seier og "skriv nynorsk". Ein respekterer ikkje dialekten fullt ut før ein vil bruka han som grunnlag for skriftspråket. Nynorsken er eit skriftleg uttrykk for alle dialektane i landet.

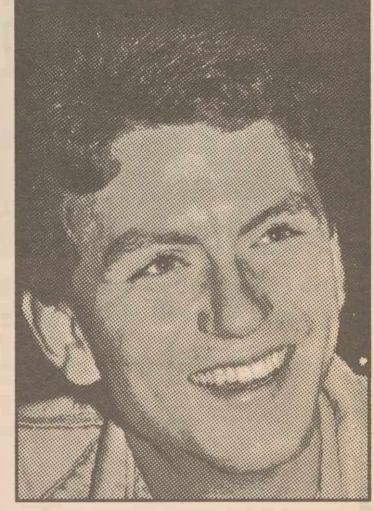
Vi vil fortsetje arbeidet med å få meir nynorsk frå universitetsadministrasjonen, og arbeide for at nynorsken i det heile skal bli brukt meir på universitetet.

Fire på rad

-Hvorfor er du student?

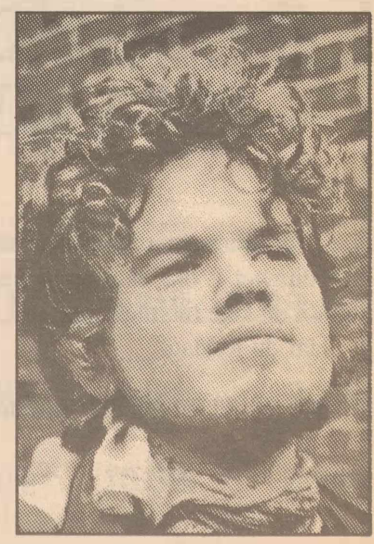
Idun Merete Mikkelsen, Siviling., biokjemi:
-Jeg har alltid vært interessert i arvestoffer, DNA-molekyler, osv. Jeg heiv meg på, og har bare blitt mer interessert.

Per Helge Vollmo, Offentlig Politikk og Administrasjon:
-Nei, det er jo fordi jeg vil prøve å skaffe meg en trygg jobb.

Cecilie Drecksler, jus:
-Fordi jeg synes det er viktig å få meg en utdanning, i et fag jeg trives med.

Per Aaspaas, latin:
-Hvorfor jeg er student? (pause) Fordi det er så jævlig kjedelig å jobbe.

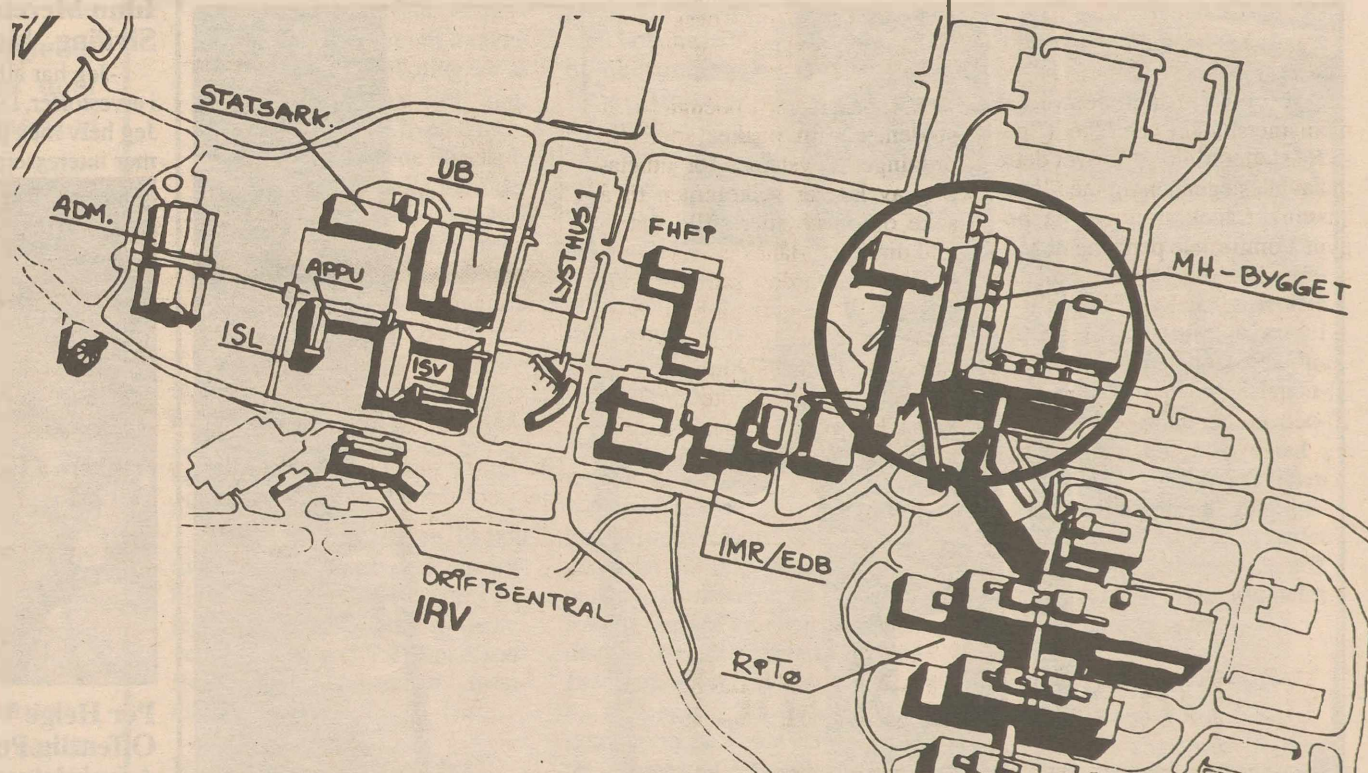
ALLTING

1. OKTOBER

Alle studenter ved universitetet (6000 studenter) innkalles til ALLTING i store auditorium i MH-bygget 1. oktober kl. 13.00.

Sakspappirer blir lagt ut på de enkelte bygg 23. september !!

OM KVELDEN 1. OKTOBER!

AUD MAX

ALLFEST

- BILL. PRIS -

⇒ TRE SMÅ KINESERE ←

(ISV-KONSPIRASJONEN)

● VALG TIL STYRET ● FOR UNIVERSITETET

2 studenter sitter i Universitetsstyret. (m/vararepresentant).
Alltinget 1. okt. skal velge disse fire!
Vil du sitte til valg?
Har du forslag?

Mot på ALLTINGET med din stemme og velg!

● VALG TIL STYRET FOR ● STUDENTSAMSKIPNADEN

Studentene har i dag 3 representanter (pluss 3 rangerte vara) i styret for SiTø.
Disse seks skal også velges av ALLTINGET 1. OKTOBER.
-Vil du stille til valg?
-Har du forslag til kandidater?

KOM PÅ ALLTINGET OG VELG DINE REPRESENTANTER !!

- For nærmere informasjon - Kontakt studentstyrekontoret: Hovedgården.

Lånekutt uten forvarsel

Studenter kan få et ublidt møte med Statens Lånekasse for Utdanning i siste halvdel i utdanninga si. Lånekassa kutter nå deler av studentenes lån uten forhåndsvarsel. Folk som leser til et profesjonsstudie er spesielt utsatt.

Av Ola Bratlie

Studenter møter gjerne motgang en eller flere ganger i løpet av sin studietid. Et titalls studenter som Utopia-redaksjonen har vært i kontakt med har fått et lånekutt uten forvarsel. En av disse studentene er Maria Mathisen, som studerer medisin ved UiTø for fjerde året.

Kuttet 10 000 i semestret

Statens Lånekasse for Utdanning bestemte seg i dette semes-

ter å gi Maria et drastisk trekk på ca. 10.000 kroner fra lånet. Det er tydeligvis ikke sammenheng mellom når i studiet studentene får mindre i lån, eller hvor mye de blir trukket. Noen fikk trekk i lånet allerede forrige semester, med resultat at trekket blir mindre i omfang hvert semester til endt eksamen.

Maria tok to grunnfag før hun beskjeftiget seg med medisinerstudiet, som tar 6 år. Dette innebærer 2 år med ekstra lån, 8 år til sammen. Hvis studentene bruker mer enn 8 år, som er det maksimale lånekassen er villige til å gi støtte, må studentene finansiere studiet selv. Det finnes et "tak" på ca. 300.000 kroner som hver medisinerstudent kan låne. (Spesielle støtteordninger utover dette må avtales egenhendig med lånekassen). Lånekassen har nå begynt å omfordele pengene til Maria for de siste 3 årene. Således overskrider ikke Maria "taket" for hvor mye hun kan låne til sammen. Bakdelen er at Maria fikk dette semestret nærmere 10.000 kroner mindre i lån enn hun hadde beregnet, uten å få beskjed på forhånd.

- Jeg er svært oppgitt over at

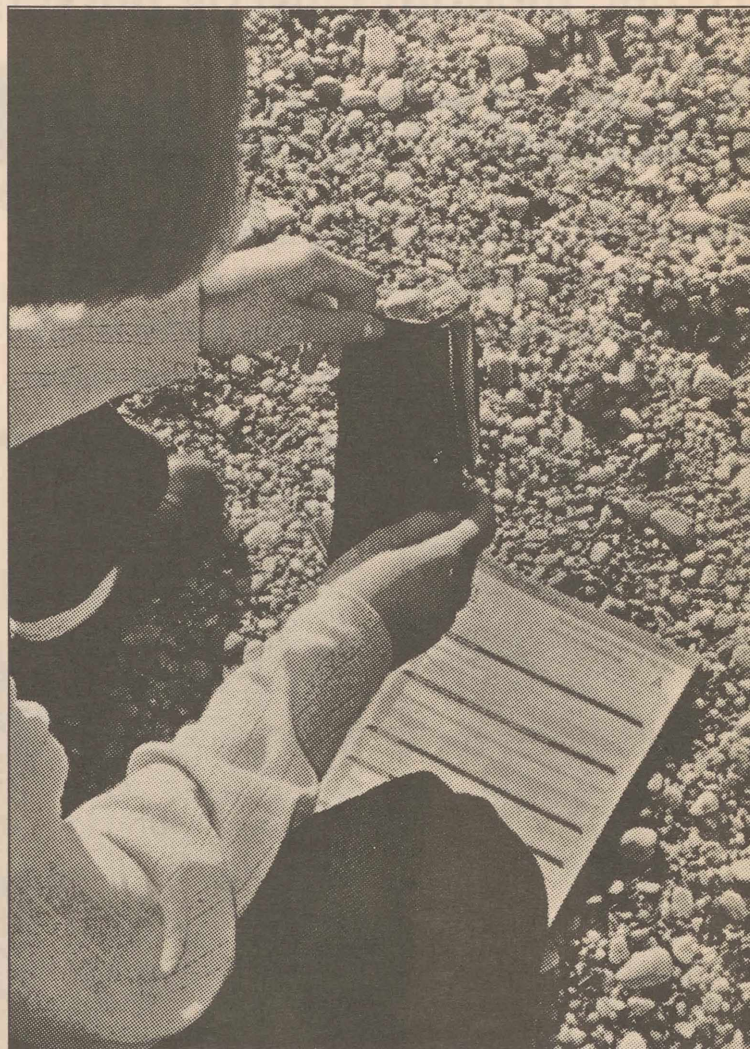
lånekassa ikke ga beskjed på forhånd før jeg fikk tildelt dette semesterets lån og stipend. Det første jeg gjorde var å kontakte Statens Lånekasse for Utdanning, men de kunne ikke gi meg noe fornuftig svar, sa Maria.

- Bør regne selv

Da Utopia konfronterte førstekonsulent Harald Fagerli i Statens Lånekasse for Utdanning om dette, hadde han ingen kommentar.

- Jeg vil ikke kommenterte enkeltsaker. Statens Lånekasse for Utdanning gir alltid beskjed på forhånd hvis et kutt er nødvendig, sa Fagerli.

Harald Fagerli poengterte at studenter som ønsker spesielle ordninger i systemet for utbetaling av lån, er velkommen til å søke om dette eller stille spørsmål direkte til lånekassens ansatte. Han oppfordret samtidig studentene til å regne på hvor mye penger som de regnet med å låne før de hadde endt studiet sitt. Slik kan man på forhånd vite om lånekassa kommer til egenhendig å kutte ned på studentens lån.

Studenter som tar lange studier kan risikere å få drastiske kutt i lånet etterhvert, og Lånekassa oppfordrer folk til selv å regne ut om det må kuttet.

Lavere rente på studielånet

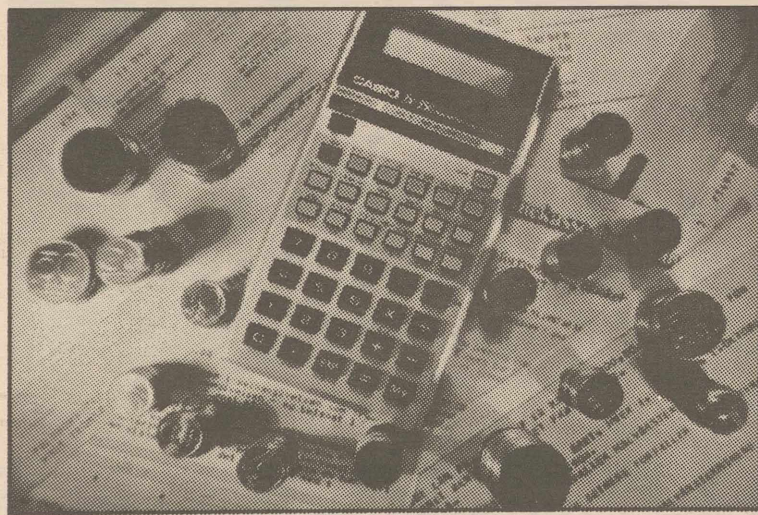
Renten ble i sommer satt ned 0.5% for lån som er opp til 15 år gamle, og 2.5% for lån som var eldre enn 15 år. Nå går lånekassen inn for ytterligere senking av renten med 1.5%. Hvordan virker dette inn på studentene, og de som er ferdig med sitt studie, reint økonomisk?

Av Ola Bratlie og Bjørn Joachimsen (foto).

Regjeringen setter ned renten på studielånet.

En god nyhet for studentene i Tromsø er at regjeringen i sommer besluttet å sette ned renten på studielån. De studenter som var ferdig med sitt studium sommeren '93 var de første som fikk føling med de nye rentesatsene. Størrelsen på renten avhenger av hvor mange år siden det var man avsluttet sitt studium. Generelt sett kunne en som tidligere hadde fått maksimalt lån fra Statens Lånekasse for Utdanning, og som fulgte tilbakebetalingsprogrammet over 20 år, regne med å betale tilbake tre ganger så mye som man lånte. Dette pga. renten som løp fra dagen man var ferdig med sitt studie.

Hvis du tar universitetsutdanning av lavere grad sitter du med gjeld på ca. 205.000 kr., og hvis du tar høyere grads universitets-

Renta på studielånet er allerede satt ned til 9%, og blir antakelig ytterligere satt ned til 7,5%.

utdanning, vil du normalt få gjeld på ca. 305.000 kr. ved endt studium. Dette hvis du følger normert studieprogresjon.

Går renten ytterligere ned?

Torsdag 26/8-93 gikk styret i lånekassen enstemmig inn for at renten for studielån skal senkes med ytterligere 1.5 prosentpoeng. Forslaget ble sendt videre til regjeringen for behandling.

- Jeg regner med at Regjeringen vil vedta dette forslaget, sa Christian Hellevang, studiefinansieringsansvarlig i NSU (Norsk Studentunion).

Det skal ikke mye hoderegning til for å forstå at dette vil bety en drastisk nedgang i sluttsummen som studentene må betale tilbake til Statens Lånekasse for Utdanning.

Fødselsstipendet.

Studenter som har studert i 6 mnd. eller mer før de får barn, kan få omgjort sitt studielån til

stipend. Dette gjelder kun i en periode over 42 uker, og er fordelt slik:

Du har rett til å få hele det månedlige stønadsbeløpet som stipend i 42 uker. Lån blir omgjort til stipend fra 3 uker før fødselen og fortsetter å gjelde til barnet er 39 uker gammelt. 42 uker til sammen. Lånekassen er serdeles strikse på denne regelen. Så hvis du får barnet ditt en dag før 6-måneders kravet har du i følge reglemanget ikke krav på å få omgjort lånet til stipend.

NSU ønsker mer i stipend.

Studentene vil bli tildelt større stipendandel hvis NSU får det som de vil. I tillegg til den delen med lån og stipend som allerede eksisterer, ville altså studentene få enda mer å rutte med hvert semester, hvis NSU fikk bestemme. Et av NSU's mål går ut på å påvirke politikerne til utelukkende å gi studentene all støtte i form av stipend. Dette prinsippet kaller

NSU fullstipendiering. I NSU's informasjonsbrosjyre, "Leve på lån - fakta om studiefinansieringen", heter det, at med dagens ordning hvor studentene tar på seg store låneforpliktelser i studietiden, blir utdanning først og fremst sett på som en privat investering hvor DU med lånte penger investerer i din kunnskap.

- NSU ønsker med kravet om fullstipendiering å sette søkelyset på at utdanning er en investering i samfunnet, og har således et verdigrunnlag som går langt utover den snevre betraktningen omkring individets private investeringer i utdanning. Fastsettelse av tildelingskriterier, støttebeløp og vilkår må samordnes med de politiske mål som er satt for de institusjoner og forordninger som gjelder for den enkelte student. Spesielt viktig er det å se studiefinansieringen som et inntektspolitisk og som et utjevningpolitisk virkemiddel. [...] Som et ledd i dette må studiefinansieringen gjennomgå en radikal forandring. [...] Dessuten må studiefinansieringen gjenspeile at et høyt utdanningsnivå først og fremst er en investering for samfunnet, og deretter for individet.

Vet studentene hva de går til?

Hvert år dukker det opp problemer av økonomisk art for studenter over hele landet. For å unngå de mest vanlige "fellene" er det nyttig å lese hefter som både NSU og Statens Lånekasse for Utdanning har gitt ut.

NSU:

- Leve på lån - fakta om studiefinansieringen.
- Dårlig råd.

Statens Lånekasse for Utdanning:

- Forskrifter om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 1993-94 og om forrenting og tilbakebetaling av lån for 1993.

- (På baksiden av gjeldsbeviset ditt står det også informasjon fra lånekassen).

Hvis du har helt praktiske spørsmål kan du også henvende deg til Juss-hjelpa i Nord-Norge. De holder til i 2. etg. i Breivika Senter. Juss hjelpa gir fri retts-hjelp i landsdelen. Saksbehandlere er juss-studenter.

ÅR ETTER AVSL. STUD. FØR 1. JULI I DAG FORSLAG

0 - 11 år	9,5%	9.0%	7.5%
11 - 15 år	10.5%	10.0%	8.5%
15 år og mer	12.5%	10.0%	8.5%

Fremdeles stor bolignød

Martin Rasmussen leder Bolighjelpa, som har skaffet nærmere 400 studenter et hjem i Tromsø. Her har han søknadsskjemaene til alle de 1100 nye studentene som har søkt om bolig.

Fremdeles er bolignøden stor. Siste melding fra bolighjelpa sier at det er 90 nye studenter som ennå ikke har fått et sted å bo. Totalt har 1100 personer tatt kontakt med bolighjelpa for å få hjelp til å skaffe bolig. Av disse har ca. 400 fått tilbud fra kontoret med Martin Rasmussen i spissen. De resterende har måttet skaffe seg noe på egenhånd.

Av Kim Bye Bruun (tekst og foto)

Det største problemet er de 90 som ikke har fått noe tilbud. Mange av dem bor på bomberommene på ISL, IMR og MH-bygget.

- Vi klager ikke, bomberommet er et OK tilholdssted midlertidig, men det går ikke i lengden, forteller Morten Brattbakk som bor på ISL på andre uka.

Dør til dør

En gjeng av de "husløse" studentene har organisert en dør til dør aksjon for å få tak i enda flere hybler og leiligheter. Det har også vært en gjeng som har stått på stand i sentrum for å få kontakt med lokalbefolkningen, med vekslende hell.

-De hybler som man har fått tak i på denne måten blir ikke registrert hos bolighjelpa. Dette er en privat aksjon, som ikke blir med i våre tall, forteller Martin Rasmussen fra bolighjelpa.

-Bomberommene fungerer som hotell for de som er boligløse, og det er en kjempeservice fra universitetets side. Tromsø er enestående i så måte, som det eneste universitetet som tilbyr slik hjelp.

Bolighjelpa har et budsjett på kr. 135.000,-. Halvparten går til å

lønne bolighjelpkontorets tre ansatte, mens resten går til å dekke annonseutgifter (ca. kr.30.000,-), telefon o.l.

Innvandrere møter motstand i lokalmiljøet

I utgangspunktet blir alle studenter som henvender seg til bolighjelpa behandlet likt, men det har oppstått problemer med noen utleierte som ikke ønsker å leie til innvandrere. Det er sørgelig, spesielt siden oppholdet i Tromsø ofte er deres første møte med Norge. Men Rasmussen understreker at dette ikke er et gjennomgående problem.

-Det er enkeltsituasjoner, som vi har klart å løse relativt fort. Men vi henstiller likevel til byens befolkning om å ta godt imot de utenlandske studentene. De er en berikelse for universitetet, og det ville være trist om de ikke føler seg velkommen i byen vår.

Det samme slutter også rektor Ole D. Mjøs seg til:

-Vi har innstallert en del av dem i Ørndalen, blant annet er det ti russere som holder til der. Men vi vil prøve å få igang en dialog med studentstyret for å løse fremtidige situasjoner av samme type.

Fremdeles er det omtrent 90 nye studenter som ikke har funnet seg noe sted å bo.

Hoppende glad

En hoppende glad student flyr inn på hybelen min:

- Jeg har fått et sted å bo, brøler han. Gleden sitter i kroppen selv om det nå er flere timer siden han fikk meldingen om at det var en ledig hybel i studentboligene i Ørndalen.

Morten Brattbakk takker Hans Küng.

Kim Bye Bruun (tekst og foto)

-Jeg takker Studentsamskipnaden, Bolighjelpa og Hans Küng for dette.

Studentsamskipnaden og Bolighjelpa er naturlige å takke, men Hans Küng?

-Jo, du skjønner det, begynner han, jeg satt på bomberommet og leste til forelesning i Ex.phil., der Kungs bok *Etikk for verdens fremtid*, er pensum. Boka er så kjedelig og tørr at jeg måtte ta

meg en tur. Det var på denne turen jeg fikk høre at det var en ledig studenthybel.

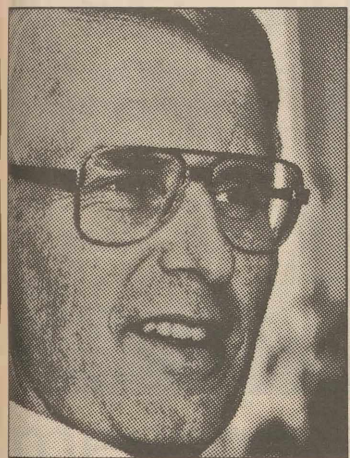
Den glade studenten heter Morten Brattbakk og er en trønder som for tiden smiler fra øre til øre etter omlag to uker på bomberommet. Men han vil gjerne frem at livet på bomberommet ikke er så grusomt som det høres ut for.

-Vi som har vært der en tid har blitt godt kjent, også var vi på TV!

Selv har Morten Brattbakk vært to uker på bomberommet. Men fremdeles er det mange som ikke har fått noe tilbud om bolig. For dem er det bare å smøre seg med tålmodighet og håpe at det dukker opp noe før bomberommet stenges.

- Tromsø, en by med varmt hjerte

Rundt 400 boliger har byens befolkning klart å skaffe tilveie siden boligjelpa startet i sommer. Det viser at Tromsøs befolkning er villige til å gjøre en innsats for å hjelpe studentene. Rektor Ole D. Mjøs er fornøyd og sier at Tromsø nok en gang har vist at det er en by med et varmt hjerte.

Ole D. Mjøs er klar til å gå inn i en debatt med departementet om hva det vil koste å løse Tromsøs boligproblem.

Av Kim Bye Bruun
Foto: Arkiv

Da Ole D. Mjøs kom til universitetet i 1989, var det ca. 100 studenter som henvendte seg til boligjelpa for å få hjelp. Det var 2700 studenter ved universitetet og det var bare behov for å benytte et bomberom for de husløse studentene. Nå, i 1993 har 904 personer henvendt seg til boligjelpa, og det er 5600 studenter ved universitetet.

-Med så mange studenter er det ikke rart at boligproblemet øker, sier Mjøs.

Hybelhus fra OL

Seks nye hybelhus og åtte leilighetshus vil bli fraktet fra Lillehammer til Tromsø etter OL. Hele 150 nye studenter vil dermed få et fint tilbud her. Dette vil selvfølgelig lette situasjonen, men blir det som departementet vil, og det om noen år går bortimot 7000 studenter på universitetet, og da er det ikke nok med 150 nye boliger. Vi spurte Mjøs om Tromsø vil kunne make en situasjon med så mange studenter som også må ha et sted å bo.

-Vi har et permanent boligproblem i Tromsø, det er en underdekning av boliger. Den eneste måten å løse problemet på er å bygge flere studentboliger. Befolkningen i Tromsø hjelper oss, men det er ikke nok, og vi kan ikke bare basere oss på støtte fra dem. Mange private får også be-

dre råd nå som renta synker, og det vil dermed ikke være like mange som det har vært for å leie ut, som det delvis var før. Vi må altså satse på flere studentboliger for å løse boligsituasjonen. Jeg er villig til å gå inn i en debatt med departementet om hva det vil koste.

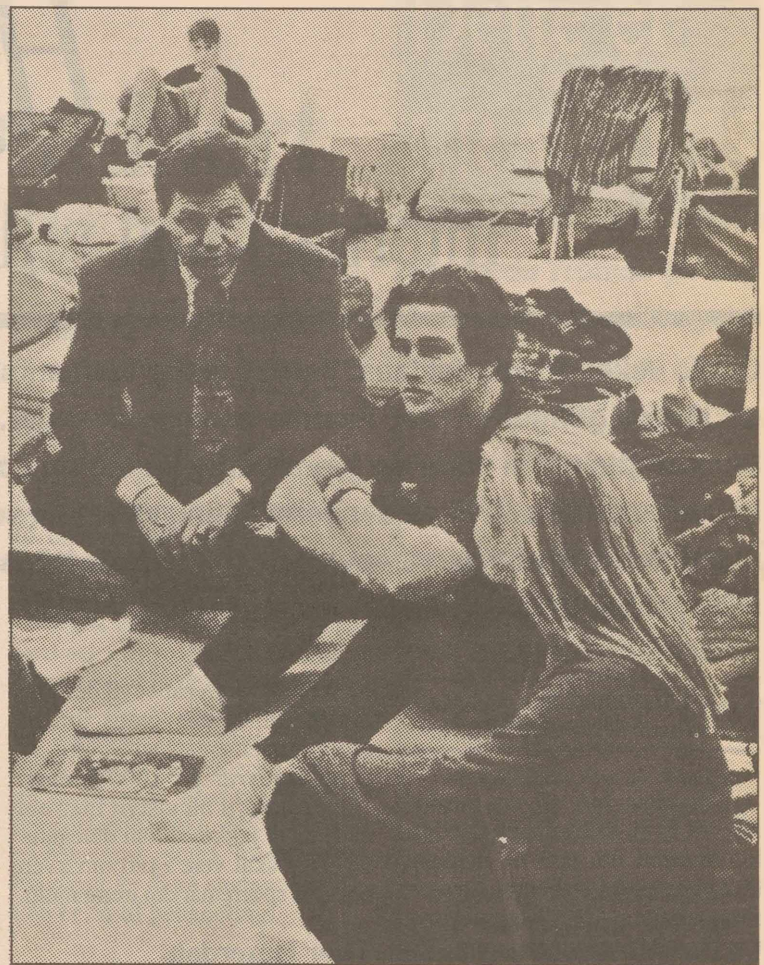
Mjøs sier at han ser det som viktig at ikke universitetet stenger ute studenter som ikke har fått seg bolig.

-At universitetet skal forbli åpent er mitt største ønske. Alle skal kunne studere her, legger han til.

Tidligere i sommer var det snakk om at det utrangerte hurtigruteskipet "Polarlys" skulle brukes som et midlertidig oppholdssted for husløse studenter. Desverre ble det ikke noe av dette, men Mjøs sier at han ikke har gitt opp håpet om å kunne bruke skipet på en slik måte ved en senere anledning.

-Til neste år blir det mer aktuelt. Vi får flere studenter og boligproblemet vil øke. Da er mitt håp at vi kan ha et skip stående klar, og innkvartere husløse studenter etterhvert som de kommer til byen.

Det er altså to ting som gjør at universitetet vil stå bedre rustet til neste år: Muligheten for å få et skip som midlertidig løser boligproblemet, og boligene som blir fraktet hit etter OL på Lillehammer.

Valgløfter fra KrF

Av Tomas Sætre og Sten-Rune Roland (foto)

- Si oss, Kjell Magne Bondevik: Betyr dette at KrF går inn for å bevilge ekstraordinære midler til flere studentboliger i Tromsø over neste års statsbudsjett?

- Nei, ikke ekstraordinære. Det vi lover er at innenfor de eksisterende rammer skal Trom-

sø få størst del av kaka.

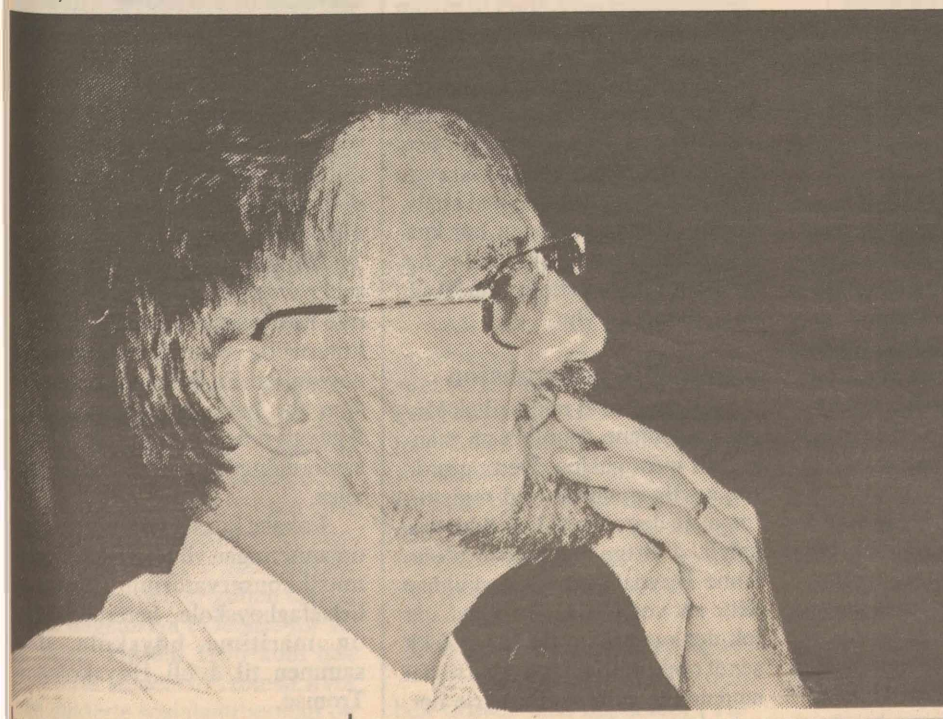
Dette var valgløftet Bondevik kunne gi til studentene på Universitetet i Tromsø. Han og Ivar Østberg, KrFs førstekandidat i Troms, var tirsdag 24. august på besøk i bomberommet i kjelleren på ISV og snakket med studentene Håvard Husemoen og Ragnhild Frøyshov. De var to av mange boligløse studenter.

Hernes lover lite

Av Thor Olav Moen
og Brynjar Indahl (foto)

Hernes debatterte med leder i Norsk Student Union, Per Helge Måseide, og hadde ingen problemer med å målbinde den gode Måseide. Likevel lovet ikke Hernes de fremmøtte noen ting. Krav om bedre studiefinansiering og spørsmål om arbeidsledighet prelet av som vann på gåsa.

-Jeg lover ikke noe jeg vet jeg ikke kan holde, er statsrådets kommentar. Hernes

I den hektiske valgkamptiden besøkte Statsråd Gudmund Hernes universitetet. En opplagt utdanningsminister ga uttrykk for optimisme på studentenes vegne. Han lover ingen snarlig forandring i studentenes økonomiske situasjon, men prioriterer boligproblemet i Tromsø.

prater om dårlige tider.

-Også studentene må stramme inn livremmen. Selv om det fremsettes krav om økt stipendandel og lavere rente på studielån, så henger budsjettene nøye sammen. Og det er jeg som må se sammenhengen og tenke på hva som er til det beste for flest mulig. Derfor kan jeg ikke love dere som gruppe snarlige bedringer. Men han lover studieutdanning og fortsatt prioritering av høyere utdanning.

-Det er et overordnet mål at flest mu-

lig får den utdannelsen de vil ha, sier statsråden.

Flere studentboliger

Hernes ser på boligsituasjonen i Tromsø som et alvorlig problem. Han ønsker å øke antallet studenter her yttligere, i Oslo er det nok.

-Jeg vil legge vekt på at det tildeles nye studentboliger til studentene i Tromsø. Det er først og fremst departementet som har ansvaret for boligsituasjonen, og vi er vårt ansvar bevisst. Vi vet at boligsituasjonen er spesielt vanskelig her, og prioriterer dette problemet.

Ikke arbeidsledighet og gjeldskrise

-Norge trenger fagfolk i fremtiden, og jeg tror vi er på riktig vei. De siste fem årene har antallet studieplasser økt fra under hundre tusen til nærmere hundre og seksti tusen. Disse menneskene bør stort sett være trygge på å få jobb når de er ferdige med studiene, Hernes tror ikke vi utdanner folk til arbeidsledighet og gjeldskrise. -Mange sektorer er i vekst, særlig skolen og helsevesenet. Når reform 94 og skolestart for seksåringer innføres, vil vi oppleve en sterk økning i behov for lærere. Skolen blir derfor en stor avtaker for den økende massen av akademikere, hevder statsråden.

Hernes mener bestemt at vi trenger høyt utdannede mennesker som er i stand til å skape sin egen arbeidsplass og fremtid. -Vi må tenke nytt og kombinere fagkunnskap

og entreprenørskap. Jeg håper fremtidens fagfolk i tillegg til sin kunnskap vil ha pågangsmot og pionerånd. Vi trenger folk som skaper arbeid, for seg selv og andre, sier Hernes.

Ansvar og utfordring

Gudmund Hernes trives i sin jobb som statsråd, men innrømmer at dagene kan bli lange og harde. -Man trenger stor arbeids- evne, ganske robust helse, stresstreng og humor for å takle denne jobben. Jeg får kjeft hver dag, og tar meg ikke nær av det lenger, det blir heller å sortere kjeften i passende haug, sier han og avslører sin sans for humor.

Han synes de er et stort ansvar og en utfordring å sitte som undervisningsminister. Doktorgrad i sosiologi og bred erfaring fra forskning, undervisning og politisk liv gjør at han likevel føler seg kompetent til jobben. Og han mener å huske sin egen studietid så godt at han klarer å sette seg inn i studentene hverdag, med tilhørende trang økonomi.

Noe som gleder ham stort er å reise rundt og møte studenter og lærere som som har en positiv innstilling til sitt faglige arbeid. Og som tydelig vil noe.

Hernes er femtito år og har vært undervisningsminister de tre siste årene. Han er spent på utfallet av valget og på hva hans neste jobb vil være. Om ti år er han likevel ganske sikker på hva han gjør. -Da er jeg professor og forsker på et universitet og kjeft på den som er statsråd, sier han med et smil.

Hjelp oss!

Internasjonal villmarkskongress treng hjelparar

Om to veker brakar det laus. Verdas femte Villmarkskongress går av stabelen, og denne gongen er det Tromsø som er arrangør. Kongressen skal ta opp tema knytta til vill natur og bærekraftig busetting i cirkum polare område. Det lokale sekretariatet er på desperat leiting etter folk som kan hjelpe til. Framleis manglar dei mykje servicepersonell. Charlotte Winsnes i sekretariatet meiner slike jobbar er mitt i blinken for studentar.

Av Odd Kristian Dahle og Per-Johan Ingebrigtsen (foto)

-Vi treng folk til det meste. Alt frå å gi delegatane praktisk informasjon om taxi og bankar, til å vere med i staben til hovedsekretariatet. Arbeidsoppgåvene kan bli mange og interessante. Vi treng også folk med teknisk innsikt som kan organisere lysbildeframvisarar og andre tekniske hjelpemiddel. Desse vil sjølvsagt få opplæring.

Det er Charlotte Winsnes i sekretariatet som seier dette. Ho legg ikkje skjul på at dette er ein direkte invitasjon til byens studentar, og oppmodar interesserte til å ta kontakt. Noko betaling kan

ho ikkje love. Derimot vil dei som hjelper til, sleppe gratis inn på alle arrangementa. Deltakaravgifta er forøvrig på 1600 kroner. Hjelparane vil bli utstyrt med ein caps og ei jakke, slik at delegatane ikkje skal vere i tvil om kven dei skal spørre når dei treng hjelp.

Thor Heyerdahl

Kongressen er ein oppfølging etter Rio konferansen. Delegatane skal kome fram til resolusjonar om korleis villmarksressursane skal forvaltast i framtida. Fleire kjente politikarar og fagfolk blir å finne på kongressen. Thor Heyerdahl skal leie heile kongressen og Gro Harlem Brundtland er med blant foredragsholdarane.

VM i lassokasting

-Byen vil vere full av folk denne veka. I tillegg til villmarkskongressen blir det ei rekke andre arrangement i byen, seier Winsnes. Ho nemner mellom anna ein konferanse om "Folk i Nord". Denne konferansen skal drøfte korleis ein kan få eit betre samarbeid mellom landa rundt nordkallotten. I tida 24 til 29 september vil det også vere Reinsdyrfolkets festival. På denne vil det bli arrangert verdsmeisterskap i lassokasting. -Elles vil det også vere ei rekke utstillingar og konsertar denne perioden. Skal desse arrangementa bli vellukka, er vi avhengige av frivillig hjelp, seier Winsnes.

- Villmarks-kongress trenger frivillige medarbeidere.

Landbruksstudiet på rett veg

Av Odd Kristian Dahle, Thor Olav Moen og Per-Johan Ingebrigtsen (foto)

-Etter to år med svært få studentar er det gledelig at vi har fått ei full landbruksklasse. Det er også positivt at vi har fått ein eigen studierettleiar til dette studiet. Det er Asbjørg Fyhn, fungerande leiar i det faglege utvalet for landbruksstudiar som seier dette. Men studentane klagar framleis på mangelfull informasjon.

Det er tredje året at det er mogleg å studere landbruk ved Universitetet i Tromsø (UiTø). Dei to forrige åra har vore prega av få studentar og ein del innkjøringsproblem. Studiet byggjer på ein samarbeidsavtale mellom UiTø og Norges Landbrukshøgskule på Ås (NLH). Målet er at studentar skal kunne ta dei to første og det siste studieåret ved UiTø.

-I år er det 14 nye studentar som gjer seg nytte av dette tilbudet. Den øvre grensa ligg på 15, så vi er godt nøgde seier Kåre Rapp ved Holt forskingsstasjon. Rapp er ansvarlig for den landbruksfaglege delen av studiet. -Vi håpar sjølvsagt at flest mogleg vil ta siste studieåret her også. Litt av meininga med denne avtalen var nettopp å skaffe fleire utdan-

na landbruksfolk til landsdelen, seier Rapp. For tida er det to studentar som tar siste studieår ved UiTø. Desse har studert ved NLH Ås tidligare.

Eigen studierettleiar

Dei nye studentane kan også glede seg over å ha fått ein eigen studierettleiar. Hovedfagstudent Ørjan Holstad ved institutt for Biologi og Geologi (IBG), er tilsett som studierettleiar for landbruksstudentane. Han har kontortid ein dag i veka og vil prøve å ordne opp i det som måtte oppstå av problem.

-Eg skal vere NLH sin representant i Tromsø. Min jobb blir difor å opprette kontakt mellom Universitetet og Landbrukshøgskulen på Ås. I dag er det heller lite kommunikasjon mellom dei to institusjonane, seier Holstad. Noko landbrukserfaring har han

ikkje, men reknar med at det vil betre seg etter kvart.

Asbjørg Fyhn i det landbruksfaglege utvalet er ikkje like godt nøgd med denne løysinga. -For oss har det lenge vore eit krav å få ein eigen studiekonsulent i halv stilling. Denne personen bør kun arbeide med landbruksstudiet, og bør helst kjenne systemet på NLH, seier Asbjørg Fyhn.

Mangelfull informasjon

Til tross for ei rekke tiltak klagar studentane framleis på mangelfull informasjon. Dette gjorde seg særlig gjeldane ved registreringa, då deira studiekort ikkje var utfyllt. I følge studiekonsulent, Anne Høydal ved IBG, skuldast dette rot ved NLH, Ås. -Også i år tok det svært lang tid før vi fekk sendt oppover namnelistene til dei studentane som skulle byrje her, seier ho.

Én høyskole i Tromsø

Tromsø helsefaghøgskole, Tromsø lærerhøgskole, Nordnorsk Musikkonservatorium og Tromsø maritime høyskole vil fra neste høst slås sammen.

Av Torgeir Eikeland

Dette er en del av en stor omorganisering av Norges høyskoler. Landets 98 regionale høyskoler vil fra neste høst slås sammen til 26 større enheter. Enkelte steder kan omorganiseringen tre i kraft tidligere.

Etter regjeringens forslag i stortingsmelding nr. 40 (1990-91) har de regionale høyskolestyrene sammen med høyskolene planlagt det nye organisasjonsmønsteret i den enkelte region.

Når stortinget om kort tid fastsetter avdelingsinndelingen ved de nye høyskolene, vil både faglige kriterier og geografiske forhold ha betydning. En felles administrasjon for hele institusjonen skal legge til rette for faglig utvikling, samordning og god ressursutnyttelse.

Lokale konsekvenser av omorganiseringen vil bli at Nordnorsk musikkonservatorium, Tromsø helsefaghøgskole, lærerhøgskole og maritime høyskole slås sammen til å bli Høyskolen i Tromsø.

Reisestipend for Erasmusstudenter:

Nordnorske studenter diskriminert

- Nordlendinger som studerer i Nord-Norge får ingenting til reisen innenlands hvis de skal delta i Erasmusprogrammet. Et ekstra reisestipend fra Lånekassen gjelder bare fra "landets port", og denne "porten" er som kjent Fornebu, sier studentleder i Tromsø, Kjetil Kvalsvik.

Av Anne-Grete Sandaune og Yngve Engkvist (foto)

Kjetil Kvalsvik er oppgitt over hvor lite gjennomtenkt Kirke-, Undervisnings- og Forskningsdepartementets (KUF) behandling av denne saken har vært. I et brev til departementet ber han om at studenter fra Nord-Norge som studerer i sin egen landsdel, blir behandlet likt med andre studenter i Norge.

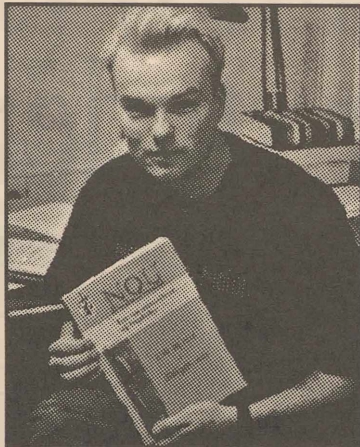
- I departementet er man tydeligvis av den oppfatning at alle norske studenter kommer fra Østlandet, sier han.

Tredoblet studentantall

Antallet Erasmus-studenter fra Norge har nesten blitt tredoblet denne høsten. Likevel har ikke midlene som deles ut fra EF-kommisjonen til Erasmusprogrammet økt. Dette betyr mindre penger pr student. KUF gikk derfor i sommer inn for at Erasmusstudenter i tillegg kunne søke om reisestøtte i Statens Lånekasse. Denne støtten skulle gis som 50% stipend og 50% lån.

Ekstraavgifter opp til 6000 kroner.

Ei slik ordning gjelder bare

Kjetil Kvalsvik er oppgitt over reisestipendordningen for ERASMUSstudenter.

for reisen mellom norsk grensestasjon, det vil si Oslo, og studielandets lærested.

Studenter fra de nordligste fylkene som har valgt å studere i sin egen

landsdel, må dermed selv dekke reiseutgiftene mellom heimstedet og Oslo. Det er mulig å søke om "vanlig" reisestipend mellom heimstedet og det studiestedet man er tilknyttet i Norge. Men for eksempel en harstadværing som studerer i Tromsø vil likevel ikke få dekket særlig mye av reisen til hovedstaden. For enkelte vil ekstraavgiftene kunne bli opp til 6000 kroner - noe som i verste fall kan medføre at de avlyser sitt utenlandsopphold.

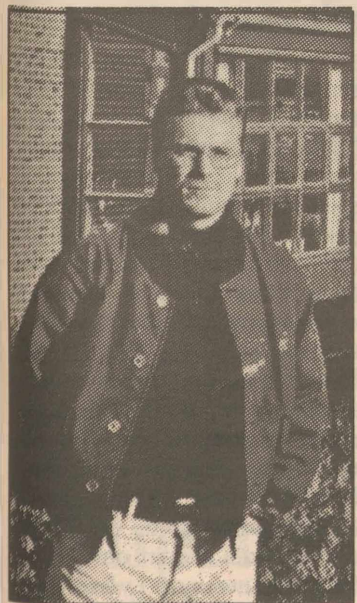
Også NSU sentralt har engasjert seg i denne saken. De sier at Lånekassens regler fører til en diskriminering av studenter som har sitt hjemsted, og studiested, utenfor Osloområdet. Særlig vil det gå ut over de som bor i de tre nordligste fylkene. NSU ber departementet unngå forskjellsbehandling av disse studentene. Saken er nå til behandling.

Rasmus i Paris med Erasmus

Året i verdensmetropolen var spennende og lærerikt. En sitter nesten igjen med en følelse av å ha vært på ferie, sier Rasmus Zier Bro, hovedfagsstudent i sosialantropologi ved Institutt for Samfunnsvitenskap (ISV).

Han var en av åtte studenter ved Universitetet i Tromsø (UiTø) som ifjor benyttet seg av ERASMUS-programmet.

Av Wera Helstrøm og Anne-Grete Sandaune

Rasmus Zier Bro er nylig hjemkommet fra et ERASMUS-år i Frankrikes Paris.

Foto: Yngve Engkvist

Det å finne seg tilrette i et nytt faglig og sosialt miljø var ingen ny erfaring for Rasmus, da han i fjor høst satte kursen mot Paris og sosiologistudier ved Jussieu-universitetet. Som navnet kanskje antyder, er gutten dansk, og så dagens lys i Odense for 25 år siden. Høsten 1990 kom han som fersk student til Tromsø, hvor han studerte sosialantropologi og samfunnsplanlegging. Så meldte

reiselysten seg, og Rasmus endte opp i Paris som Erasmus-student.

-Lysten til å lære språk, samt muligheten til å oppleve noe nytt, gjorde at jeg ønsket å studere et år i utlandet, sier han.

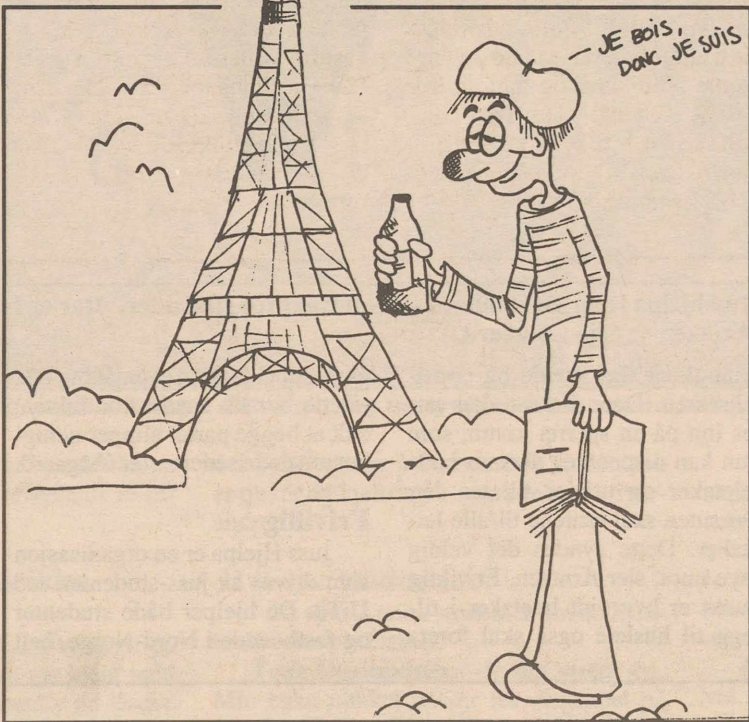
Få språkproblemer

Rasmus kontaktet Erasmus ved UiTø. På dette tidspunkt var ikke ISV tilknyttet noe ICP-nettverk (Inter University Cooperation Programmes), og han måtte dermed reise som såkalt Free-mover til Paris. Han kontaktet flere universiteter i ulike byer i Frankrike for å høre om de aksepterte Free-movers. Som Free-mover har nemlig studenten selv ansvaret for å undersøke studieopplegg, boligsituasjon, språkopplæring etc. ved de enkelte universiteter. Når et universitet aksepterer Free-movers, betyr det at en slipper å betale studieavgift.

-Alt ordnet seg relativt raskt, og omtrent en måned før studiestart befant jeg meg i Paris. Språkkunnskapene var ikke de aller beste, så det var nødvendig med franskurs. Disse tok jeg i København og Paris. Språket utgjorde likevel ikke noe stort problem, da terminologien i faget mye er den samme de fleste steder.

Konservativt skolesystem

Rent faglig er ikke Rasmus helt tilfreds med oppholdet i Paris.

- Jeg drikker, altså er jeg.

Tegning: Hilde Klemetsdal

-Mange forelesninger, lite spesifisert pensum og et nokså konservativt skolesystem gjorde at jeg så hvor studentvennlige studieforholdene i Tromsø egentlig er. I tillegg er du veldig bundet, blant annet fordi det er vanskelig å endre studieplaner som er lagt opp på forhånd.

- Samtidig vil jeg understreke at for meg var ikke det faglige det viktigste, det var derimot opplevelsen av å komme til et annet land og muligheten til å lære språk, forteller Rasmus.

Hvordan opplevde så Rasmus møtet med Frankrike?

-Å få kontakt med andre studenter var ikke helt enkelt. Det var ikke lagt opp spesielle arrangementer for Erasmus-studenter, og forholdene på universitetet var svært ulikt det jeg var vant til fra Tromsø, sier Rasmus. Det viste seg at det blant annet ikke var kantiner eller andre samlingslokaler for studenter ved Jussieu-universitetet. For Rasmus løste dette problemet seg av seg selv.

- Jeg var så heldig å bo på et dansk studenthus, i tillegg at jeg spiller saksofon, og kom i kontakt med andre på den måten.

Akseptabelt pengeforbruk

Rasmus fikk også muligheten til å reise og se seg litt rundt i Frankrike. Bretagne, Loire og Normandie er blant de steder han nevner i forbifarten. Som Erasmus-student ble han også tildelt et reisestipend som kom godt med.

-Jeg hadde ingen problemer med å klare meg økonomisk. Dette kommer selvfølgelig mye an på hvor stort ditt personlige forbruk er, men jeg tror de fleste vil klare seg fint, også på et såpass dyrt sted som Paris. Selv brukte jeg mindre penger enn det jeg bruker på et studieår her i Tromsø, sier Rasmus. Alt i alt, vil Rasmus fremheve, har han hatt mye igjen for studieåret han nå har lagt bak seg.

- I Paris befinner du deg midt i sentrum av Europa, og nå ser jeg på mange måter på det som et slags ferieopphold. Det viktigste er å være godt forberedt når du reiser, og Erasmus kan gi deg mye hjelp. Samtidig må du være forberedt på at uforutsette problemer kan oppstå - men problemer er til for å løses, avslutter Rasmus.

Dette er ERASMUS

Synes du Tromsø gir deg for lite utfordringer? Hvorfor ikke ta et studieår i utlandet, få internasjonal kompetanse og samtidig øke språkkunnskapene dine? Erasmus er her nettopp for å gi deg denne muligheten.

Av Wera Helstrøm

ERASMUS står for European Community Action Scheme for the Mobility of University Students.

Dette er et utdanningsprogram som fremmer studentutveksling mellom EF- og EFTA-landene.

UiTø har vært med i dette samarbeidet siden 1992, og interessen blant studentene øker.

ERASMUS er et tilbud til studenter som ønsker å ta deler av sin utdanning i et annet europeisk land enn sitt hjemland. Du kan ha et studieopphold fra 3 mnd. inntil 1 år i utlandet, og studiet anerkjennes på lik linje med studier i Norge.

Gjennom ERASMUS kan du enten reise som nettverk-student (dersom ditt fagområde er tilknyttet et nettverk), eller som såkalt Free-mover, der du selv må tilrettelegge mesteparten av studieoppholdet. Gode språkkunnskaper er en fordel, men dersom du ønsker kan du ta språkkurs i Norge eller i studielandet før selve studiet starter. Dersom UiTø har språkkurs og du ikke benytter deg av det, må du selv betale evt. kurs du tar andre steder.

ERASMUS-programmet bevilger et nettverks-/Free-mover stipend til studenter (pr. idag på kr. 1000,- pr. mnd), i tillegg til at du får den ordinære studiefinansiering fra Norge.

Gjennom ERASMUS ved UiTø kan alle studenter som har studert minst ett år ved universitetet søke om stipend til studieopphold høsten 94/våren 95. Søknadsfristen for stipend er 1. mars 94, men du bør starte øvrige forberedelser allerede i høstsemesteret.

Følgende ERASMUS-kontaktpersoner finnes v/UiTø:

ISL - Roy Tommy Eriksen / Tarald Taraldsen

ISV - Berith Bager Nielsen
IMR - Kristoffer Ryrdal / Richard Armstrong / Lasse Lønnum

IKM - Bård Smedsrød
Disse instituttene er tilknyttet et nettverk, og her kan du få all den informasjon og hjelp du trenger, også hvis du reiser som Free-mover.

Dersom det ikke finnes en kontaktperson på ditt institutt/fagområde kan du kontakte UiTø's egen ERASMUS-kontakt Hilde Bjørnå ved studieveiledning på Hovedbygget.

Leiekontrakt for studenter

Juss Hjelpa i Tromsø har laget en standard husleiekontrakt som skal være til hjelp for både utleier og leietaker. Leder i Juss Hjelpa, Stig Østgaard, sier at kontrakten er laget for at utleier, og ikke minst leietaker(studenter), skal unngå feller ved et leieforhold.

Av Kai H. Nygaard og Tomas Sætre(foto)

Husleiekontrakten tar utgangspunkt i Husleieloven.

- De fleste studentene leser ikke, eller kjenner ikke til innholdet i loven, derfor har vi laget en standardkontrakt som er enkel, men som samtidig dekker det viktigste, sier Stig Østgaard.

Depositum og ekstraarbeide

Beate Arntzen, saksbehandler i Juss Hjelpa, lister opp de viktigste punktene det må skrives kontrakt om ved inngåelse av et leieforhold: Depositum, hvor lenge

Jusshjelpa lager en standard leiekontrakt for studenter. Her er fra venstre Trude Hagen, Beate Arntzen og Stig Østgaard.

kontrakten skal gjelde og oppsigelsesrett. Depositumet skal settes inn på en sperret konto, som kun kan disponeres dersom både leietaker og utleier tillater det. Dessuten skal rentene tilfalle leietaker. Dette synes det veldig mye imot, sier Arntzen. Et viktig punkt er hvorvidt leietaker i tillegg til husleie også skal foreta

ekstraarbeide, som snømåking o.l. - Dette bør tas med i kontrakten, slik at begge parter slipper uenighet om dette senere, sier Østgaard.

Frivillig

Juss Hjelpa er en organisasjon som drives av juss-studenter ved UiTø. De hjelper både studenter og fastboende i Nord-Norge, helt

vederlagsfritt. Østgaard påpeker at studentene må gjerne komme til dem for å få råd dersom de vil vite mer. Forbrukerkontoret har en slik standardkontrakt, men de tar betalt for hvert eksemplar. - Hos oss er dette gratis, sier Østgaard. Kontrakten kan fås hos Bolighjelpa, eller ved å ringe til Juss Hjelpa.

Nytt grunnemne i tysk

Denne høsten kommer ISL med et nytt tilbud til språkhungrige studenter. Hvis du er interessert i å lære tysk, enten fordi du vil studere i Tyskland eller rett og slett bare lære språket bedre, er kanskje det nye grunnemnet i tysk noe for deg.

Av Siri Elverland

Kurset vil starte opp i løpet av september og retter seg altså spesielt mot studenter fra ulike fagområder som har planer om et studieopphold i Tyskland. Men det er også tilrettelagt for studenter som trenger tysk i forbindelse med studier eller arbeid, f.eks. for dem som kunne tenke seg å studere tysk på et høyere nivå, men ikke føler at de har forhåndskunnskaper nok. Forutsetninga for å bli tatt opp ved grunnemnet er tysk C-språk fra videregående skole eller tilsvarende. Studieplanen til fransk grunnemne har ligget til grunn for planleggingen av det nye kurset. Det legges vekt på forståelse og praktisk bruk av språket, både muntlig og skriftlig, gjennom 68 timer og 17 uker med undervisning. Det hele avsluttes med skriftlig og muntlig eksamen som vil gi tre vektall i en cand. mag. grad.

Prøveprosjekt

Studiekonsulent ved ISL, Jorunn Nordmo, kan fortelle at det nye grunnemnet i tysk er lite kjent blant studentene. Vedtaket om å starte opp kurset ble nemlig ikke gjort før i juni i år, og man har dermed ikke hatt muligheten til å drive særlig mye PR for det. Foreløpig dreier det seg også bare om et prøveprosjekt. Grunnen er at tyskseksjonen ved ISL for øyeblikket føler seg ekstra ressurssterke og de vil dermed utnytte dette ved å starte opp grunnemnet i tysk. Etter jul starter imidlertid 1.semester grunn- og mellomfag opp igjen, og det er dermed ikke sikkert om det vil bli noe grunnemne i vårsemesteret 93.

Siste sjanse nå

Opptaket til kurset blir gjort denne uken, og søknadsfristen var faktisk 10.09.93. Skulle du imidlertid være interessert i å delta, kan det fortsatt være en sjanse til å bli tatt opp, men da må du snarest melde din interesse ved ISL. Der håper man på interesse og oppslutning, slik at man muligens kan fortsette med dette grunnemnet også i framtida.

5th World Wilderness Congress

Wild Nature and Sustainable Living in Circumpolar Regions

24 September – 1 October 1993,
Tromsø, Norway

1st Northern Forum Conference

People in the North: Regional Rights and Regional Management

27 September – 3 October 1993,
Tromsø, Norway

Til å avvikle disse arrangementene trenger vi gløgge og serviceinnstilte hjelpere. Er du interessert, kontakt:

Joint Secretariat: P.O. Box 190, N-9001 Tromsø, Norway.

Tel.: +47 83 80 811. Fax: +47 83 80 618

Fritt fram for tyveri fra "låste" skap

I forbindelse med semesterstart har mange kjøpt hengelås for å sikre sine eiendeler. Hva de fleste neppe er klar over, er at nøklene ofte passer til flere låser.

Av Torgeir Eikeland og +++ (foto)

Nøklene kan brukes om hverandre på mange av de minste og billigste låsene. Deriblant de som har vært solgt for rundt 20 kroner på Akademisk Kvarter. Særlig viste dette seg den dagen låsene skulle klippes på de skapene som ikke hadde fornyede merkelapper. Mange studenter satt da ved skapene og ventet på at undervisningsinspektøren skulle komme med tanga. Mannen lot imidlertid vente på seg både vel og lenge. Etter et par timer gikk enkelte så lei at de prøvde sine egne nøkler på skapene. Dette viste seg i mange tilfeller effektivt. Faktisk lot flere låser seg åpne med en hvilken som helst nøkkel-lignende gjenstand.

Så hvis du tror at låsen du kjøpte for en billig penge sikrer bøkene dine mot tyveri,

Du som har kjøpt en billig lås til bokskapet ditt: Vokt deg for tyver som har samme billiglås og nøkkel som deg.

tar du muligens feil. Derfor kan det lønne seg å undersøke dette og eventuelt re-investere i noe bedre.

Akademisk Kvarter er ikke overrasket

Vi spurte Arne Hansen i kiosken på Akademisk Kvarter om han var kjent med at nøkler ofte går om hverandre på låsene han selger.

- På låser i den prisklassen er ikke det noen overraskelse, nei.

- Har du vurdert å ta inn dyrere og bedre låser?

- Vi selger 200 låser i året og tror ikke at så mange er villige til å betale stort mer enn vi tar for en hengelås. Hvem betaler vel 50 kroner for en lås?

- Jeg for eksempel. Tror du ikke at studentene også ville betale mer hvis de visste at de billigste låsene kan låses opp med andres nøkler?

Argumentet ignoreres, og vi blir i ste-

det beskyldt for å insinuere at studentene er tjuver og kjeltringer som stjeler fra hverandre.

Hva sier studentene?

Vi spurte noen studenter om de kjente til dette problemet.

Tone Osmundsen: -Ja det visste jeg. Min egen nøkkel passer for eksempel på fem forskjellige låser. Og det passer meg i grunnen utmerket, for da kan jeg og venninnene mine legge ting i skapene til hverandre. Egentlig ser jeg ikke dette som noe stort problem, men når du kjøper en hengelås synes jeg jo at du bør få en med egen nøkkel.

Knut Mork: -Det visste jeg ikke. Noe av poenget med en lås er jo at den skal være låst. Så jeg synes noen kroner ekstra er en grei pris å betale for å slippe å miste bøker verdt det tidobbelte. Men egentlig tror jeg at studentene er ærlige, selv om det fins unntak.

Tore Johansen: -Mener du de lekelåsene de selger i bokhandelen? Det var jeg ikke klar over. Jeg har kjøpt en slik en til bokskapet mitt, men kommer til å investere i noe mer seriøst senere. Det er det verdt, selv om jeg tror at studentene jevnt over er ærlige.

Dag Wold: -Å fyda! Egentlig er det vel ikke noen overraskelse når det er så mange forskjellige låser. Du må jo søke kvalitet når du kjøper lås. Jeg tror avgjort det er fare for å få ting stjålet her.

Annie Skipsten: -Veldig overraskende. Har du eget skap bør du ha en lås som holder.

Det kan være at noen mener det er risikabelt å informere om dette, og at det vil øke faren for tyverier fra skapene. Men herved skulle også de fleste være advart.

Endel av de billige låsene du får kjøpt på Akademisk Kvarter, har nøkler som passer i flere låser.

Stipend og Legat-håndboken 93

OVER 500 SIDER MED TETTPAKKET INFORMASJON OM NÆRMERE 2.000 STIPEND OG LEGATER FOR UTDANNING.

NORGES ENESTE OPPDATERTE HÅNDBOK OM STUDIEFINANSIERING!
KR 148.- HOS BOKHANDLERNE

BOKHANDELEN I SJØGATA

Vår andre etasje:

- Godt utvalg i fagbøker/skolemateriell.
Vi bestiller prompte det du trenger.

Vår første etasje:

- Generell litteratur, engelske paperbacks, natur, hobby, barn, mat etc.

Tips oss om pensumbøkene dere trenger.

Centrum * Libris

Navnedebatt ved Universitetet

Permanente navn på veistubber og institutter ved UITø er ennå ikke fastsatt. Blant forslagene er "Skrivestova" om Hovedgården, "Midgardsormen" om veien fra Hovedgården til MH-bygget og "Zappfes hus" om ISV/ISL-bygget. Og hvis du synes "MH-bygget" og "ISV" er greie navn på bygninger, mangler du både kultur og tradisjonsfølelse.

Av Torgeir Eikeland og Dina Roll-Hansen (tegning)

En minikomite bestående av Tove Bull og Unni Grøneng sendte i vår ut et høringssskriv der de inviterte brukermiljøene til å komme med navneforslag, samtidig som de presenterte egne anbefalinger og allerede innkomne forslag. Videre ble det gjort klart at komiteen slett ikke ville godta oppkallingsnavn, men kun funksjonsnavn, navnene skulle kunne brukes på både nynorsk og bokmål og de skulle i hvert fall ikke være så lange at de inviterte til forkortelser! Tross disse kravene, kom det faktisk inn et og annet forslag.

ISV synes for eksempel at det er helt greit å hete nettopp det, men at "Zappfehuset" ville være et greit tilleggsnavn å samle seg om. "Næhei!", sier minikomiteen. ISV bør heller kalles "Humaniora og samfunnsfagbygget" eller "Kultur og samfunnsfagbygget".

Innkommne forslag til nytt navn på Hovedgården innbefattet blant andre: "Skrivarstova", "Klerken" og "Administrasjonsbygget". Komiteen går inn for det siste, for det nåværende

navnet går jo ikke på begge målformer! ISV mener at "Midgardsvegen" er et bra navn på gangveien fra MH-bygget til Hovedgården, og går også inn for norrøne navn på andre hus og veier. Komiteen mener at "Gangvegen" er bra nok.

Mange har kritisert komiteen for at de ville kalle veien forbi vollen der fangene fra Baalsrudtoktet ble henrettet under krigen for "Skytebaneveien". I stedet blir den mest sannsynlig hetende "Minnelundveien".

Arktisk biologi vil kalle veien opp til seg selv for "Hakapiken". Alternativt foreslår komiteen "Hjalmar Johansens veg".

Tross forkortelsen, synes komiteen at UB kan få lov å hete "UB" fordi det er et så innarbeidet navn.

Når det gjelder MH-bygget er dette vanskeligere å godta for dem. Men fordi bare "Helsefagbygget" ville bli lett misvisende, godtas "Medisin- og helsefagbygget" så lenge folk i hvert fall skriver navnet fullt ut.

For lysthusene er lysthus 1 og 2, eventuelt øvre og nedre lysthus foreslått. Eller hva med "Øverlysthuset" og "Nerlysthuset" som komiteen mener ville være i tråd med norsk folke-

lig navnetradisjon?

Som nytt navn på Driftsentralen foreslår undertegnede "Gorgonhuset". Men nå er det likevel for sent å komme med forslag, siden fristen gikk ut 1. juli og saken går til behandling i styret i nærmeste framtid.

AILLOHAS-PRIS TIL NILS GAUP

Av Henrik Ormåsen

Universitetsstyret vedtok i vår i forbindelse med Nils-Aslak Valkeapääs 50-årsdag å opprette en pris som skal tilfalle en samisk kunstner eller kulturarbeider. Prisen har fått navnet "Aillohasprisen", og er på kr. 25.000.

Vinneren, film-regissør Nils Gaup, fikk prisen for sitt arbeid som har fremmet samisk kultur, spesielt med filmene: "Veiviseren" og "Håkon Håkonsen". - Prisen ble overrakt av Rektor Ole Mjøs (på et gebrokkent engelsk).

FAGBOKUTSTILLING

27. SEPTEMBER SETTER VI OPP EN UTSTILLING AV FAGBØKER FRA JOHN WILEY & SONS

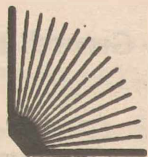

WILEY

Publishers Since 1807

datafag, psykologi, biologi, kjemi, management

UTSTILLINGEN VIL BLI STÅENDE TIL 15. OKTOBER

AKADEMISK KVARTER

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø. Tlf 083-44920

Ex.phil under palmene

Hvorfor ta ex.phil. på Fokus når du kan ta det på Bali? For noen fremstår ex.phil. som et mer eller mindre nødvendig onde som man må igjennom før man kan begynne på det grunnfaget man ønsker. Hvorfor ikke gjøre noe mer ut av det ved å tilbringe store deler av semesteret under en palme på Bali eller i et kloster i Hellas?

Ingeborg Moe og Lisa-Therese Amundsen

Foto: Lisa-Therese Amundsen

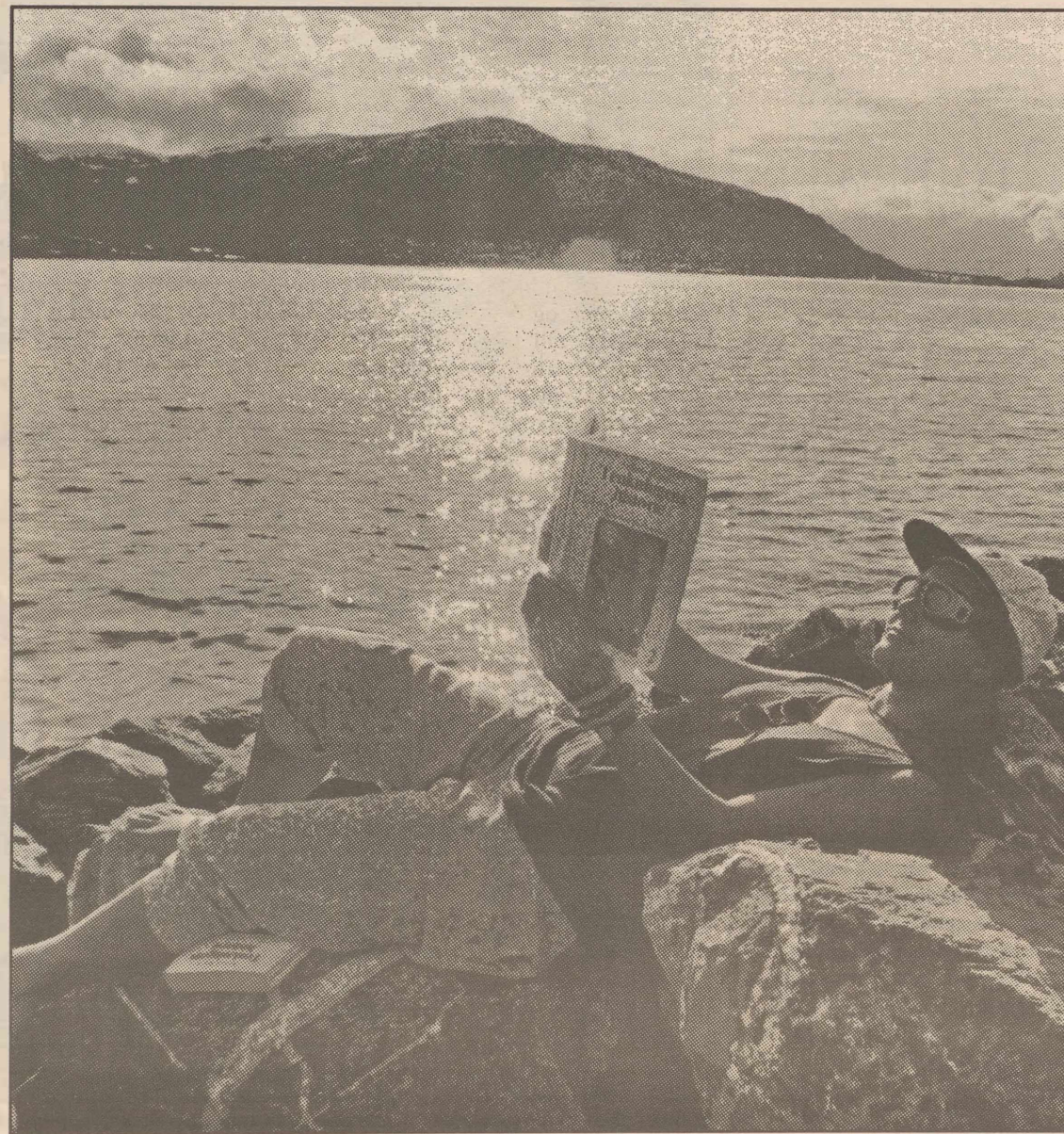
De Norske Studiesentera AS er et privat foretak som arrangerer reiser til Bali hvor man kan få undervisning i ex.phil. Dette er et godt alternativ for de som ønsker å oppleve og lære noe mer i den tida de tar forberedende. For å bli med må man ha generell studiekompetanse, og det er ingen søknadsfrist, så de 50 første søkerne får plass. Prisen på det 2-3 måneders lange oppholdet er ikke særlig studentvennlig: Reise, forsikring, mat tre ganger daglig og innkvartering i familie eller kollektiv koster kr. 26 100,-. Studiet er heller ikke låneberettiget i Statens Lånekasse, så man bør ha en del penger på kontoen for å kunne delta.

Pensum

Studentene går opp til en 6 timers privatisteksamen ved Universitetet i Oslo, og følger dermed samme pensum som de andre studentene. Avreise var denne uken 34. Den første uka lærer studentene om kultur og har språkundervisning. Deretter følger 3 uker med undervisning i studieteknikk samt at elevene kan lese gjennom pensum på egenhånd. Det blir holdt forelesninger 4 timer om dagen. Undervisningen er variert og består av at studentene lager tankekart, holder forelesninger, har spørrekonkurranser og lager rimord og dikt for å huske vanskelig stoff. Det blir ikke lagt vekt på bahlisisk filosofi eller tenkemåte i selve undervisningen, men Hege Oleivsgård, som selv har tatt forberedende på Bali, mener at dette er et naturlig diskusjonsemne utenom undervisningen.

Fritidsaktiviteter.

I tillegg til undervisningen blir det arrangert utflukter (ikke inkludert i prisen) til forskjellige steder på øya. Man kan også være med på idretts- og kulturarrangementer som arrangeres i tilknyt-

- Du trenger ikke selbuvotter på Bali!

ning til et balisisk universitet. Det blir gitt rabatt i prisen til de som kan bidra til å vise fram norsk kultur under oppholdet. DNS har også mange kurs f.eks. i språk, musikk og kunsthåndverk. De som blir innkvartert i familier får automatisk kontakt med lokalbefolkninga, i tillegg har DNS en del samarbeid med et annet universitet slik at man kan få kontakt med balisiske studenter. For de som allerede har tatt ex.phil. bør det nevnes at det også fins leseplasser ved De Norske Studiesentera på Bali for de som har lyst til

å studere et annet fag på sjøstudium i et varmere klima.

Hellas

Agder Distriktshøgskole (ADH) i Kristiansand har de siste to årene gitt studentene sine tilbud om å ta ex.phil. i Hellas. Dette tilbudet er ment å være en del av et tre-termins-prosjekt, dvs. et opplegg for studenter som prøver å ta 30 vektall i løpet av ett år istedenfor det normale på 20. Etersom den siste terminen hovedsaklig faller i det som har pleid å være studentenes sommerfreie,

frister altså ADH med en litt annerledes vri på den ellers så konvensjonelle filosofi-undervisninga. I følge studieveilederen for prosjektet, Mildred Sløgedal, er det meningen å gjøre sommeren litt mer spennende ved å legge store deler av semesteret til øya Lesbos.

Bor i kloster.

Av de i alt to månedene semesteret varer, foregår de første to ukene i Kristiansand, for så etter noen reisedager å foregå fullt og helt i Hellas. Det er også her

eksamen vil bli avlagt. Rent praktisk er undervisningen lagt opp på "vanlig" måte med forelesninger om morgenen og gruppetimer senere på dagen. Studentene bor sammen i et gresk-ortodoks kloster hvor, i følge studieveilederen, den svært så sosiale tilværelsen fører til at skillet mellom fritid og studering er forholdsvis vagt. Vanligvis varer diskusjonene fra gruppene til langt etter at timene er over, noe ledelsen naturligvis er fornøyd med.

Tre-terminssystem

Hittil har ikke tilbudet blitt fokusert noe videre på i media. Den eneste avisa som har gjort rede for opplegget er distriktshøgskolens eget presseorgan. Grunnen til dette er at man helst vil ta inn studenter som allerede har gjort unna to terminer det samme året (som del av et tre-termins-opplegg), noe som hittil har vært en temmelig begrenset mengde.

54 poeng

I år var det 146 søkere til de 50 studieplassene som ble tilbudt ved distriktshøgskolen. Men til tross for den forholdsvis lave søkermengden, var poengsummen for å komme inn oppe i 54 poeng. Av de 50 som gikk opp til eksamen stod hele 35 stykker, noe som regnes som et rimelig bra resultat. At strykeprosenten ble såpass lav, mener studieveilederen kom av at alle de 50 gikk opp til eksamen. Forøvrig er hun svært fornøyd med opplegget, og sier at resultatet ligger omtrent som ved den vanlige ex.phil.-undervisningen, til tross for at den skjer i mer eller mindre paradisiske omgivelser. Både eksamenen og pensumet er nemlig som hjemme. Hvem vet? Kan hende er det ånden fra de gamle greske filosofene som har slik en fin innflytelse på studentene? Et godt tilbud er det iallefall, som antagelig burde passe for mange også herfra.

Tregangersregelen også på ex.phil

For alle fag ved universitet gjelder en tregangersregel for eksamen. Det reises nå spørsmål om regelen bør omfatte examen philosophicum. Klagenævnen har behandlet fire søknader om dispensasjon fra regelen, og avslått. Det vises til at regelen virker skjerpene på studentene, og at dispensasjonselementet trer inn ved "gyldig grunn".

Av Thor Olav Moen

Universitetsstyret har vedtatt en regel som sier at det ikke er anledning til å avlegge eksamen i noe fag mer enn tre ganger. Alle institutt, med unntak av juristene som kun har denne begrensningen på de to første avdelingene, følger denne regelen. En del klager på denne praksisen, særlig stu-

denter som tar forberedende. Derfor er spørsmålet om å fjerne regel for ex. phil. tatt opp i styret.

Liten prosent

Et brev fra studieavdelingen viser til at tre tusen har tatt forberedende siden regelen ble innført, av disse har tre og tyve forsøkt tre ganger eller mer uten å bestå. Det vises til at disse studentene også har hatt problemer med andre studier. Dessuten utgjør de en liten del av studentmassen, under en prosent. Videre vises det til dispensasjonselementet, som hjemler for å gi yttligere forsøk hvis søkeren oppnår en grad ved å bestå ex.phil. Det gis

også dispensasjon hvis søkeren kan dokumentere at de tidligere forsøk gikk i vasken av personlige grunner.

Administrasjonen hevder i brevet at tregangersregelen har en positiv effekt. Den virker skjerpene på studentene, vi tvinges til å stå på litt ekstra. Klarer man ikke forberedende på tre forsøk, klarer man heller ikke et lengre studium.

Med dette som bakgrunn velger studiekontoret å opprettholde tregangersregelen, også for examen philosophicum.

JUBILEUMS

Kampen for universitetet i Tromsø

Av Torunn Gjelsvik Eriksen

Professor i medisin dr. Torstein Bertelsen var en av dem som fredag 3. september ble utnevnt til æresdokor ved universitetet i Tromsø. Bertelsens fagligbaserte forskning og politiske engasjement ansees for å være av det mest utslagsgivende i kampen for opprettelsen av universitetet i Tromsø. Torsdag 2. september holdt Bertelsen et foredrag med tittelen "Kampen for et universitet i Tromsø".

Bertelsen trakk paralleller mellom den type argumentasjon som i 50- og 60-åra ble ført fra hovedstaden og den danske filosofen og politikeren Niels Treschows motforestillinger forut for opprettelsen av universitetet i Oslo i 1813. Treschow mente at Oslo som by og befolkningen som helhet var for liten til å kunne bære et universitet. Dessuten argumenterte han med at klimaet var for dårlig. Svært så muntert ble det da professoren avslørte at vår egen rektor og Tromsøpatriot

Ole D. Mjøs i sin tid deltok i "sammensvergelsen" Brodalsutvalget, som konkluderte med at befolkningsgrunnlaget her oppe var for tynt til at en "fullverdig utdannelse kunne finne sted."

Det var en seig kamp for å få universitetet til Tromsø, med mye motgang og stadige politiske nedslag. Kampen førte likevel fram, takket være Tromsøkomiteens og ikke minst Bertelsens innsats. Professoren sjøl la stor vekt på regjeringsskiftet i 1965, og Kjell Bondeviks overtakelse av statsrådsposten i Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Professor Torstein Bertelsen deltok i Tromsøkomiteen av 1963 som eneste medisinske medlem. Den viktigste grunnen til at han ble valgt inn var hans egen undersøkelse, som ble offentliggjort samme år under tittelen "Hvor kommer legene fra og hvor blir de av". Bertelsen hadde her tatt utgangspunkt i den dårlige legedekningen i Nord-Norge, og funnet at svært få nordlendinger ble rekruttert til medisinstudiet.

Rektor fikk prøvd sin nye kappe i prosisjonen opp mot Hovedgården

Jubileumsboken

I forbindelse med feiringen av 25 års jubileet har ledelsen ved UiTø fått skrevet en jubileumsbok. Forfatteren, Narve Fulsås har gått igjennom historien fra tanken om et universitet i Nord-Norge ble til, og frem til i dag.

Av Kai H. Nygaard

-Noen vil sikkert spørre hvorfor man skal lage en jubileumsbok nå som det bare har gått 25 år, sier Narve Fulsås, og fortsetter: -Men det er fordi de fleste kildene som boken bygger på lever nå i dag. Derfor får vi en muntlig overlevering av stoffet i tillegg til det skriftlige. En annen ting er at for å se fremover så må man også kjenne historien, og det skal denne boken hjelpe til med, sier Fulsås.

Boken begynner i 1918, og en sentral del av boken er opptakten

til vedtaket om bygging av et universitet her i Tromsø, noe som ikke kan sies å være uten stridigheter. På en pressekonferanse hvor boken ble presentert, nevnte rektor Ole D. Mjøs ved UiTø spesielt striden om hvor det tredje medisinstudiet i Norge skulle ligge. Det sto mellom Trondheim og Tromsø. Som alle vet ble Tromsø valgt.

Viktig for Nord-Norge

På et spørsmål til forfatteren Narve Fulsås om hvor viktig universitetet er og har vært for Nord-Norge sier han:

-UiTø er viktig for den akademiske tilgangen i Nord-Norge. Spesielt har universitetet bidratt til at landsdelen har blitt sidestilt med resten av Norge, sier Fulsås.

Til alle ansatte

-Boken skal gis til alle ansatte på universitetet, sier universitetsdirektør Harald Overvåg. -Det er viktig at de ansatte kjenner historien til UiTø, sier Overvåg, og takker forfatteren for et spennende prosjekt.

Boken fås kjøpt på Akademisk Kvarter.

Gensvar

Lørdag formiddag var det premiere på teaterforestillingen "Gensvar". Premierer var denne gang lagt til en forelesningssal, og det så også ut som om storparten av publikum var akademikere. Stykket omhandler allikevel problemer som også menigmann vil finne like interessante/skremmende som det akademiske publikum som var til stede lørdag 4. september.

Av Hans Joachim Motzfeldt, Sten-Rune Roland og Nina Lager Vestberg (foto)

Stykket var satt sammen på en noe spesiell måte. På den ene

side hadde vi skuespillerne som spilte på frykten for genforskning, den andre professor Terje Tovig som forklarte hva genforskning går ut på og hva den kan brukes til. Skuespillerne rettet kritiske spørsmål til professoren og han forsøkte å gi svaret til publikum. Og akkurat under denne seansen var det nok fordelaktig å være inne i de akademiske ordelag som Tovig presenterte stoffet på. Stykket kunne kanskje ha funnet et annet og bredere publikum om dette hadde vært satt inn i et mer dagligdags språk, men det kan jo selvfølgelig være vanskelig når man

nettopp omhandler et så komplisert emne som genforskning. Det må allikevel sies at når utredningssekvensen var over, tok skuespillerne fra Hålogaland Teater de hele ned på bakkenivå igjen. Publikum humret seg gjennom mange vittighetene som vanligvis, for et annet publikum, ville vært tørre. Det var likevel interessant og morsomt å se hvordan man kan kombinere teater og vitenskap. Et middel som kanskje brukes oftere? Kanskje en måte å formidle viktige vitenskapelige spørsmål ut til et bredere lag av publikum?

FEIRINGEN

Kongebesøket

Fint besøk på universitetet fredag 3. september. 25 års jubileet skulle feires med Kongen og Dronningen, statsråd Hernes, Willy Haugli og 240 andre inviterte gjester tilstede.

Av Kim Bye Bruun og Snorre Sanner (foto)

Det hele startet i Lysgården, MH bygget, med at de minst viktige gjestene, fikk en kort briefing om når man skulle reise seg og sette seg igjen. En lettere nervøs informasjonssjef Are Johnsen, blandet klokkeslett og ord, tydelig sliten etter hektiske forberedelser til det store besøket. Så kom kongeparet. Det dumme var bare at de kom seks minutter før programtiden. Blomsterbarna, rektor Ole D. Mjøs, biskop Steinholt og alle andre prominenser som utgjorde mottagelseskomiteen rakk ikke ut til gjestene før de var under tak i MH bygget. De kongelige ble dermed møtt av en rektor i full galopp, med den nye rektorkappen flagrende bak. Kjeden om hans skuldre, beviset på hans verdighet, skranglet i all sin sølvtunge prakt. Så ble det håndtrykk og bukk, blomster og barn, og alt kunne fortsette som planlagt.

Med tonene fra *Allegro fra Divertimento i D-dur* av W.A. Mozart, fremført av strykere fra Tromsø Symfoniorkester, kom det kongelige følget. Kongen og rektor, Dronningen og Are Johnsen. Sonja var på sitt første besøk på Universitetet, og kikket interessert rundt på studentmassen som tøv ut av vinduene, satt i trappene og stod på galleriet. De ankomne inntok sine plasser. En sjelden beveget og høytidelig stemning i salen.

Den akademiske prosesjon ankom. Femten av årets doktorander, og seks æresdoktorer med følge, fant sakte sine plasser i Lysgården.

Så var det taler. Først ute var en artig, seriøs og engasjerende rektor Mjøs. Han begynte talen:

- Dykkar

majestetar, statsråd, gode festlyd, Gode festlyd? Vel, han snakker nynorsk.

I talen benyttet han også anledningen til å fri til statsråden:

-Kjære statsråd Hernes! No før valget må det vera enkelt å koma med forpliktande løfte om meir ressursar til UiTø. Hittil har du gjort ein flott jobb! No vonar vi at 1994-budsjettet blir eit jubileumsbudsjett!

Han la ekstra trykk i disse ordene.

Kongen talte også, og glemte ikke studentene og derers vanskeligheter:

-Jeg håper at de problemene som mange av de nye studenter har med å løse sine boligbehov blir kortvarige, slik at de snarest mulig får konsentrere seg om sine studier utenfor soveposene i bomberommene.

Takk til kongen for det, og ellers for en fin tale.

Informasjonssjef Are Johnsen var lettere stresset under hele seansen.

-Vis hensyn, ikke for mye foto.....

Etter kongens tale, kommer kommentaren fra vår kol-

Folk møtte mann- og kvinnesterkt opp for å se på kongen og jubileet.

Foto: Brynjar Indahl

lega fra studentradioen:

-Det è nu det riktig begynner å bli kjedelig!

Det er tydeligvis ikke alle som liker å være hoffreporter!

Så ble det kreering av doktorer som hadde forsket på det meste. Fra ærfuglens familieliv, til isfaunaen i nordishavet.

Så var det æresdoktorene. For hver av dem var det en som skulle holde en lang tale. Det var ikke fritt for at vi ble trøtte alle og enhver. Strykerne fra Tromsø symfoniorkester gjespet og støttet hodet til celloen, kongen la hodet i hånden sin, publikum så trøtte ut.

Da dette endelig tok slutt begynte prosesjonen til hovedgården hvor lunsjen skulle inntas. Ut fra MH bygget var kongen og hans følge fremdeles foran programtiden. Unger fra barnehager og skoler, med flagg og det hele, sprang for å rekke kongen før han gikk sin vei. Følget så dette og ventet noen minutter før det fortsatt. Barna kom med hurrarop og var tydelig begeistret over at kongen hadde tatt seg tid til å komme. Studenter strømmet også til for å se på kongeparet. Det kom også hurrarop fra dem. Lunsjen ble inn-

tatt i hovedgården. Menyene bestod av alle havets delikatesser.

Dronning Sonja var tydelig begeistret over universitetet. Hun holdt en kort tale før desserten ble servert. Hun bemerket spesielt den gode trivselen blant studentene.

-Har det noen sammenheng med at det er varme i fortauene, spør hun seg.

Maten smakte helt fantastisk. Universitetet har tydelig ikke spart på pengene, for dette var et meget eksklusivt måltid.

Kongen koste seg, Dronningen koste seg, rektor koste seg, jeg koste meg, alle koste seg. En vellykket feiring av et vellykket universitet.

My Norwegian Culture Shock

This is a story about a dutch guy visiting Norway (Tromsø, actually) for half a year. He's been here (just) four weeks, and this are some of his impressions about the (strange) Norwegian culture.

Before I left I thought that the people so far up in the north must be members of some rough tribe closely related to the eskimo's, almost living in iglo's and being drunk all the time.

Quite a shock to me, when I faced reality...

There is no strange tribe, there are just human-beings trying to have a good time in the pubs talking to eachother while they are smoking a lot.

The Tromsø-people are quite easy to talk to (they understand english at least), and they are telling strange stories about the south-norwegians and the sweeds.

One big advantage of the mentality here is (although they don't know how it is to keep doors open for eachother), that people recognize you and that they remember the things you told to them (even when they are drunk ...).

Lars

(Yes, it's a typical Norwegian name, I guess my parents liked Scandinavia ..)

Perhaps this all has something to do with the fact that Tromsø is the only 'big' city in the area, so you begin to see familiar faces almost all the time.

According to all the 'prams' (I think the norwegian word for this is something like: 'barnevogns'), the Tromsø-citizens are trying to 'boom' Tromsø to a real "Paris of the North". I wonder why people don't try to shoot some of these over-populated 'vogns' instead of wasting their time at shooting whales ...

Going further on describing the people of the country with 'the cleanest water', the most beautiful mountains, it's typical 'Gratnert Blomkål' and it's unpayable alcohol, I say that every norwegian is born on with skiis, reading books and newspapers with hot-frontpage news about a little kid bitten by a dog, eating a hot meal at the most impossible times, and avoiding Lett-øl (from good-old Mack) in the supermarket, to brew it at home instead.

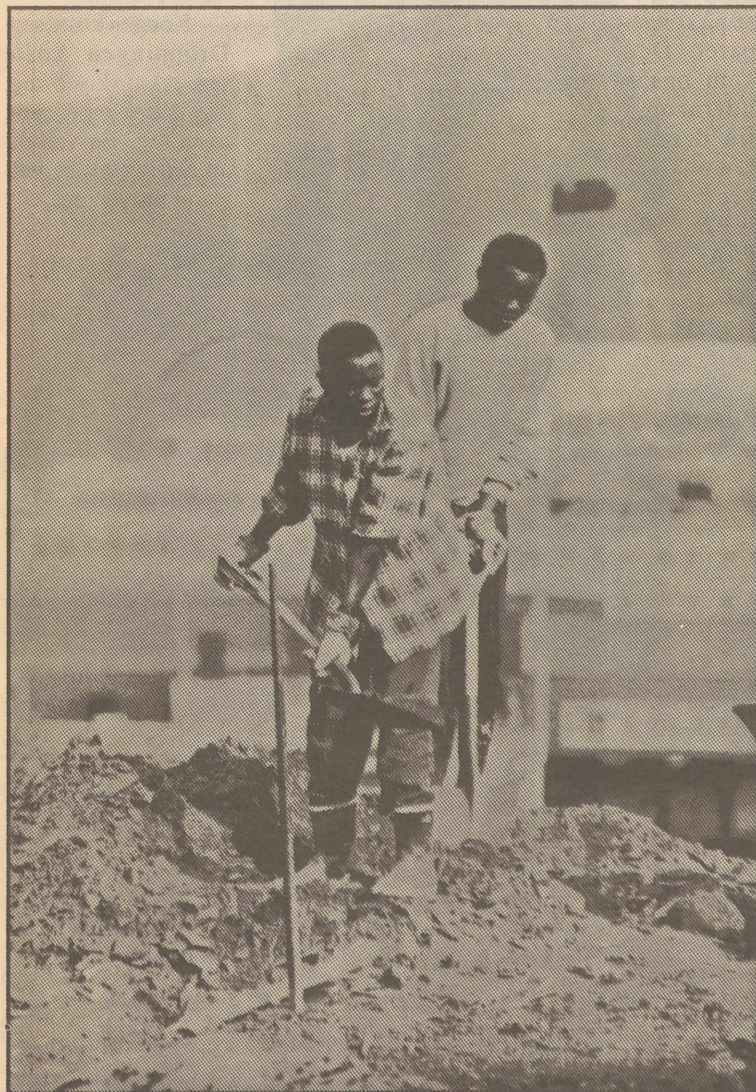
Summarizing this all, I think I like this place ...

Lars og en av "the barnevogns"

Foto: Øyvind Egen.

Afrikanere bygger arktisk høyfjell

Kwasi Amayake (t.v.) og Nung Binankankpo fra Ghana bygger her det som blir Tromsøs nye turistatraksjon.

Kwasi Amayake og Nung Binankankpo fra Ghana spar nordnorsk grus i Sør-Amerika. Fem meter unna ligger arktisk-alpint høyfjell. Litt ovenfor finner du Mellom- og Sør-Europa, Nord-Amerika, og helt øverst i skogkanten: Himalaya.

Av: Tomas Sætre (tekst og foto)

Det er ikke journalisten som er idiot i geografi, men Tromsø Botaniske hage i Breivika det er snakk om. Det har vært mye anleggsarbeid i Fjellhagen denne sommeren. Planen er at alt skal stå ferdig til byjubileet neste år.

- Selv om hagen skal være ferdig neste år, blir den ikke ferdig i egentlig forstand før om cirka ti år når plantene har fått festet seg. Det er mange vekster vi enda ikke vet om vil tåle klimaet her i Tromsø, kan gartner Guri Karlstrøm fortelle.

Likevel tillater værlaget her i nord planter som botaniske hager i Sør-Norge bare kunne drømme om. Det er særlig planter fra høyfjell, den arktiske og den antarktiske regionen som skal bli sådd i hagen.

Nytt av året er altså arktisk-alpin avdeling og området for planter fra Chile, Argentina, New Zealand og saxifraga-avdelingen. Disse danner den sør-østlige delen av den 16 dekar store fjellhagen, og består av en liten canyon

som svinger seg mellom fire fjellmassiver, fjell som er bygd av stein fra Lavangsdalen.

Ny er også Kirovsk-hagen. Der skal det etterhvert plantes ut cirka 40 arter som ble gitt i gave fra den botaniske hagen Kirovsk i Murmansk. Den ble opprettet allerede i 1931 og har lang erfaring med kuldetilpassede vekster.

Allerede i høst starter utplantingen på de nybygde avdelingene.

Fikk jobben via Universitetet

-Vi studerer i verdens nordligste storby, på verdens nordligste universitet. Nå arbeider vi også i verdens nordligste botaniske hage. Dette blir noe å fortelle om hjemme i Ghana, sier Kwasi og Nung som liker arbeidet.

-Vi er takknemlige for at konsulenten for utenlandske studenter hjalp oss med å skaffe jobben. Hun er som en mor for oss.

Universitetet gir hvert år en del sommerjobber til utenlandske studenter siden de har vanskelig for å klare seg på det private ar-

Russerne er kommet

Av Adam Sørensen

Ti russiske studenter har kommet til Universitetet. Dette er et resultat av en nylig inngått avtale om studentutveksling mellom Universitetet i Tromsø og Arkangelsk.

Studentene vil i første omgang få en innføring i norsk språk, litteratur og kultur. Målet er å styrke tolketjenesten og den generelle norskkunnskapen blant russere. Kurset tar også sikte på å gi grunnlag for videre utdanning her i Norge.

Som et ledd i avtalen har tre norske studenter nylig reist av gårde til Arkangelsk.

VIGGO LUND MANAGEMENT A.S.

PIAF

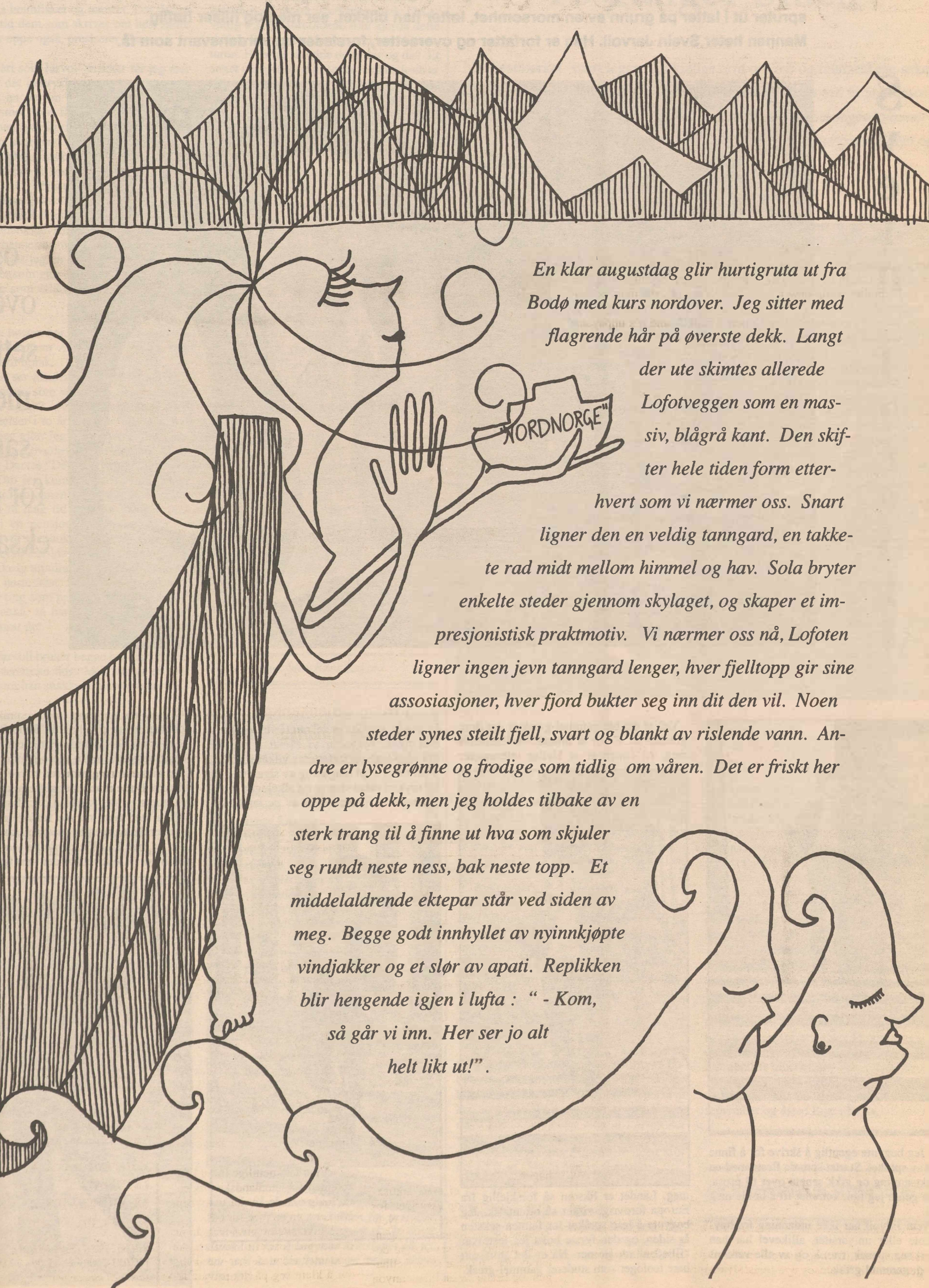
en kabaret med
INGER LISE RYPDAL

Trekkspill: Reidar Aarsand
Piano: Trond Lindheim Bass: Jon Rørmark

**KULTURHUSET
LØRDAG
18. SEPTEMBER
KL. 19.30**

Bill. kr. 175,- i KulturHuset
Tlf. 083-10009 kl. 12.00 - 17.00
samt ved inngangen

KULTUR

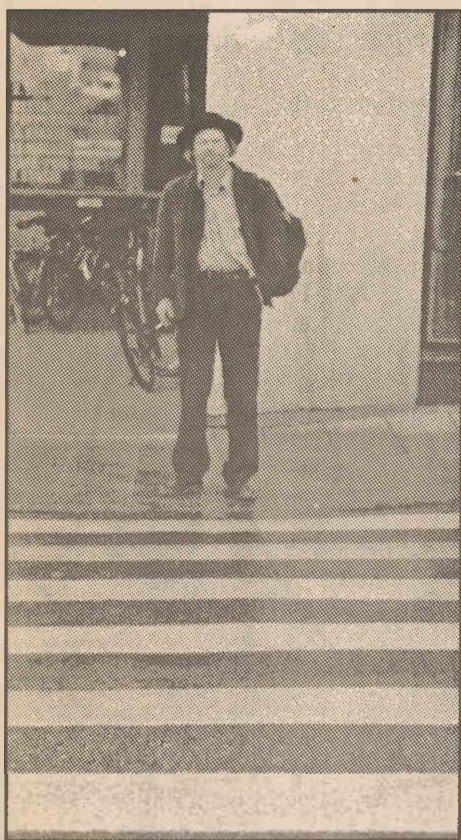
En klar augustdag glir hurtigruta ut fra Bodø med kurs nordover. Jeg sitter med flagrende hår på øverste dekk. Langt der ute skimtes allerede Lofotveggen som en massiv, blågrå kant. Den skifter hele tiden form etter hvert som vi nærmer oss. Snart ligner den en veldig tanngard, en takkede rad midt mellom himmel og hav. Sola bryter enkelte steder gjennom skylaget, og skaper et impresjonistisk praktmotiv. Vi nærmer oss nå, Lofoten ligner ingen jevn tanngard lenger, hver fjelltopp gir sine assosiasjoner, hver fjord bukter seg inn dit den vil. Noen steder synes steilt fjell, svart og blankt av rislende vann. Andre er lysegrønne og frodige som tidlig om våren. Det er friskt her oppe på dekk, men jeg holdes tilbake av en sterk trang til å finne ut hva som skjuler seg rundt neste ness, bak neste topp. Et middelaldrende ektepar står ved siden av meg. Begge godt innhyllet av nyinnkjøpte vindjakker og et slør av apati. Replikken blir hengende igjen i luften: " - Kom, så går vi inn. Her ser jo alt helt likt ut!"

Stedet er Mirage, og det er lørdags ettermiddag. Et surr av stemmer fyller rommet og gjør lokalet om til et muntert lite vepsebol. Innerst i et hjørne ved et bord sitter en mann fordypet i en avis. På hodet har han en svart rallarhatt. Under hatten skimtes etterhvert lokker med grånende hår som ved nærmere øyensyn røper at personen i sin tidligste ungdom var mørkhåret. I det noen ved nabobordet spruter ut i latter på grunn av en morsomhet, løfter han blikket, ser meg og hilser høflig. Mannen heter Svein Jarvoll. Han er forfatter og oversetter, foreleser og verdensvant som få.

S v e i n J a r v o l l

For-
fatter
og
over-
setter
med
sans
for det
eksakte

- Jeg begynte egentlig å skrive for å finne ut av språket. Startet som de fleste med en diktsamling og gikk senere over til prosa. En genre jeg nok kommer til å holde meg til. Svein Jarvoll har ikke utdanning fra høyskole eller universitet, allikevel har han lært seg spansk, fransk og av alle verdens ting: gammel-gresk.

- Vel, at det ble gammel-gresk er det flere grunner til. En er at litteratur interesserer meg, en annen er at Hellas interesserer

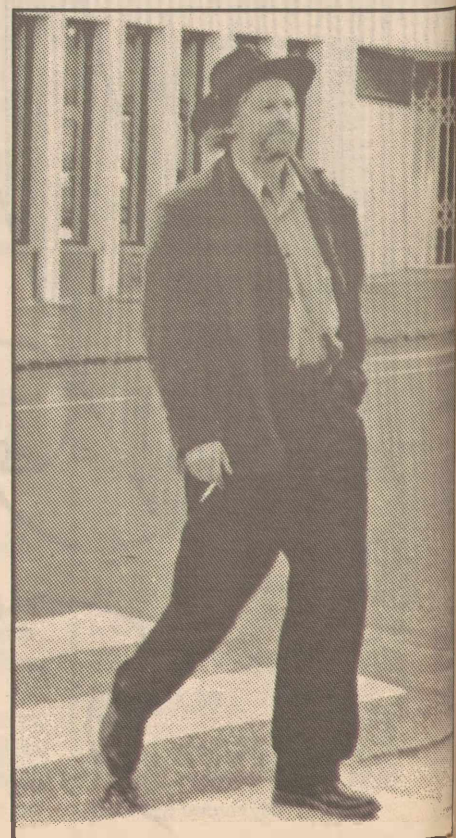

meg. Landet er liksom så forskjellig fra Europa forøvrig, virker så orientalsk. Jeg begynte å lese språket for femten-seksten år siden, og den første boka jeg leste var "Illiaden" av Homer. Nå er det stort sett bare teologer som studerer gammel-gresk.

Etter å ha snakket endel om Hellas og gammel-gresk, begynner vi såvidt å komme inn på Norge og forfatteres vilkår i Norge. Han tar et dypt magadrag av sigaretten og lar røyken sakte sive ut og tåkelegge intervjuarenaen. -Norge er et av de land hvor

forfatterne har gode vilkår. Stipendordningene er bra her til lands. Forlagene er imidlertid begynt å tenke mere økonomisk nå idag enn hva de gjorde for en ti-femten år tilbake. Dette innebærer at færre debuterer nå, noe som særlig går ut over lyrikere. - Hva med nord-norske forfattere? - Her oppe er det en spesiell materiell kultur som gjør at man kanskje burde ha visse forutsetninger. Allikevel har det vært fattigdom

BLUESKONGEN:

To ganger blues

Når høstmørket snart legger sin kjølige arm om oss og menneskene søker tilflukt rundt blaffrende stearin og skummende glass, da vet vi at bluesens budbringere er like om hjørnet. De første smakebiter for sesongen kommer i form av en kjent travet, tett etterfulgt av et for oss ikke-bluespurister nytt og spennende bekjentskap.

Reidar Larsen

Det meste er allerede skrevet om denne mannen, Norges ukronede blues og boogie woogie konge, en mann som år etter år legger igjen litervis av svette etter norske riksveier. Han bor i Stavanger men det er mest på papiret, Reidar Larsen er poste restante på hotelrom og brune kneiper landet over.

Læretiden gikk han i Smalhans og Stavangerensemblen, før bluesdebuten fant sted med albumet "I'm a Bluesman" i 1982. Siden har kvalitets- og popularitetskurven steget hånd i hånd, hvorav albumet av året, "Robbery", feide vekk den siste tvil om Larsens evner og fortreffelighet. Han oppviser en forbausende solid utgave av tradisjonell blues, med hovedvekt på Chicago-tradisjonen, men med rom for de fleste varianter og for eget materiale.

En konsert med Reidar Larsen byr på få overraskelser, på den annen side er publikum garantert å motta den varen de har betalt for, rekk opp en hand de av dere som kan minnes å ha snublet over en misforhold konsertanmelder etter at Larsen har vært i byen. Du kan desidert gjøre dårligere investeringer enn å spandere noen kroner på Bort i Natta den 16. september.

scenen vi snakker om. Mange vil nikke gjenkjennende til navn som Mark Ford og Robben Ford, disse har tidligere vært innom bandet i lengere perioder men har nå skapt seg profilerte navn på egen hånd. I dagens besetning er kun storebror og grunnlegger Patrick Ford tilbake i bandet. Ellers inkluderer besetningen blant annet Andy Just, en aktiv herremann med en rad sideprosjekter på si, som innehar det skarpeste munnspeilet på denne siden av Kim Wilson.

Når vi nevnte spennende fordi The Ford Blues Band av mange regnes som et av de mest innovative bluesband i dag, på lik linje med den posisjonen The Butterfield Blues Band og John Mayall's Bluesbreakers oppnådde på 60-tallet. Som Patrick selv liker å formulere det - I would rather someone didn't like us than to say we sound like just another bluesband.

Om du skulle være fristet til å ta Patrick Ford på ordet er dato den 23 september og åsted Bort i Natta.

AV KENNETH SCHØNEBERG

The Ford Blues Band

Når vi innledningsvis benevnte The Ford Blues Band som et nytt bekjentskap er det egentlig veteraner innenfor blues-

somhet og kunstnerisk frihet, hogger han opp en tømmerstokk sin høyre hånd mens den venstre holder om ulmende sigarett. - Man må i tillegg til å kunne språket, sette seg inn i tidens forhold som boken ble skrevet under. Det er masse ting man må ta med i betraktningen; hvorfor uttrykte Arkelochos seg lyrisk istedenfor episk. Det er viktig å se på forholdene som gjorde dette skiftet. Blant annet kom jeg'et inn i litteraturen. Hvorfor skjedde dette der og da? Et annet perspektiv man jo kan trekke frem er hvorvidt lyrikken har forandret seg etter dette, altså for 2500 år siden. Nådde lyrikken et tak, en asymptote, allerede så tidlig?

Svein Jarvoll er en forfatter som jobber frem en roman. Han leser mye, og setter seg godt inn i de ting han skal skrive om.

- Detaljene må være der. God litteratur er ikke omtrentlig, men eksakt. Se bare på James Joyce, han er et eksempel på dette. Å forfatte er knallhardt arbeid, ord må settes sammen riktig for å oppnå en balanse og klang i setningen. Dette er ikke en medfødt egenskap, men noe som kommer etter mye trening, skrivetrening, avslutter Svein Jarvoll og røper dermed at han er empirist. Han er heller ikke enig i at det ikke går å skrive mens man studerer. På 70-tallet var det flere som gjorde akkurat det, og kanskje er det en god kombinasjon. I allefall trenger nok forfattere den akademiske disiplin, avslutter Svein Jarvoll og stumper sigaretten i et allerede halvfylt askebeger.

Høstmånedene fremover blir travle for Jarvoll, først Australia med innlagte forelesninger ved to universiteter, så Danmarkstur sammen med Jan Kjærstad hvor de også skal innom et par universiteter. I tillegg til dette er han begynt på ny roman. Så får man bare vente å se hva som kommer først i bokhandelen av hans verker, gammel-greske oversettelser eller egen roman...

Tekst og foto: Sten-Rune Roland

på ideer med unntak av 1970-tallet da anti-EF kampen pågikk, man ble bevisst egne dialekter, økologi kom på timeplanen, og kampen for de små verdier og utkantene ble fokusert. Den bevisstgjøringen lever ennå, men det er kanskje viktig at forfatterne nå kommer seg opp fra fjæresteinene, vekk fra heimfisket og naustet. Det finnes imidlertid dem som skriver om helt andre ting her oppe også, presiserer han.

Etterhvert som Jarvoll snakker får jeg mer og mer det inntrykket av at jeg sitter rett overfor en person med innsikt, viten og pågangsmot som få andre. Ikke bare for det at han tydeligvis vet hva han snakker om utfra eksempel på eksempel med fakta på fakta, men også fordi han har klart det mesterstykket å oppnå respekt og anerkjennelse UTEN studielån og titler av akademisk karakter.

- Jeg leste endel mens jeg reiste, erkjenner Jarvoll mens han smiler lett over intervjuens forbannelser over studiefinansieringa. Selv sender jeg en tanke til alle de tusen studenter som gjør det samme MED studielån, og som allikevel får studielån men ikke fag.

- Denne høsten har jo en 2500 år gammel greker ved navn Arkelochos fått en bok oversatt til norsk.

Hvordan ser akademikere på et selvlært språkfantom som oversetter fra gammel-gresk til norsk? - Jeg har nå holdt på med oversettelser i to år, og ikke alle går god for det jeg gjør. Jeg har allikevel fått forespørsel om å oversette både Homers "Illia-den" og Dantes "Den guddommelige komedie". Om jeg kommer til å gjøre det er imidlertid en annen sak. Dette er jo saker som vil ta lang tid og som kanskje best passer i en pensjonisttilværelse. Man er kommet til et punkt hvor man føler seg forpliktet til å holde på med egne ting, slik at det ikke er umulig at det foreligger en ny bok fra neste høst. Jarvoll understreker at dette er ting som bare er på planleggingsstadiet ennå, så han vil ikke snakke mer om akkurat det.

Svein Jarvoll bruker begge hender når han skal understreke ting. Midt under en setning, mens han snakker om oversettervirk-

Den unge piken I

Jeg skjelver mer enn bladet når jeg tenker på hva jeg var i går og hva jeg er nå. Jeg skjelver når jeg tenker mer enn bladet - hva jeg er nå og hva jeg var i går.

Heraklit og elven

et blad synes å sveve føyelig skarpt avgrenset et delta samtidig idéen om bladet og et øyeblikk av blad til stede i selve løpet ladet av nærhetens fjernhet på vei ut fra treet fra kvisten til det faller slik jeg så jorden falle i et visio palpebrae og stjernene glinser om høsten

Den unge piken II

Hun snudde ikke ryggen til, ikke la hun an på å fornærme ham, og ikke låste hun sin dør. Men så på ham hun hadde elsket før som om han var en ganske vanlig mann

(Heraklit, gresk filosof, betonte i motsetning til eleatene vekslingen i naturen: "alt flyter". Hen anså ilden for urstoffet, som alt var oppstått av og alt skulle vende tilbake til for å begynne kretsløpet på ny; har øvd stor innflytelse på senere tiders filosofi.)

FILM

Filmens Magiske Mørke

Når nå høsten atter engang står for døren å dagene blir lange og mørke. Når vi nå føler pensum blir uforståelig og tilværelsen trist og lei, kan filmklubbens magiske verden være et kjærkommet sted å flykte til for alle filmfrelste. Tromsø Filmklubb har denne høsten hele 27 filmer å by et filmhungrig publikum. Programmet spenner over alt fra nyere kinosuksesser til gamle gode klassikere. Utropia har snakket med Hilde Bjørnå, leder i Tromsø Filmklubb.

Egenimport

- Vi har brukt veldig lang tid på å sette sammen høstens program og jeg mener vi har lyktes med å få et program fylt av kvalitetsfilm. Programmet består av filmer fra Frankrike, Polen, Russland, Japan, USA, England, Tyskland, Canada, Italia, Sverige og Norge. Vi satser også endel på egenimport denne høsten, da utvalget hos utleiemyrere heller er tynt når det kommer til kvalitetsfilm og filmklassikere. Vi er også åpne for forslag fra medlemmene. Vi har en egen bok hvor folk kan skrive ned sine filmønsker, sier Hilde Bjørnå.

Westernfilm

- Vi har denne høsten valgt westernfilm som hovedtema og viser ikke mindre enn fem forskjellige "Cowboyfilmer". Det er flere forskjellige grunner til vi har valgt westernfilm som tema. Det var blant annet et ønske fra medlemmene med en større dose "Cowboyfilmer". En annen ting

er at westerngenren igjen er i skuddet etter mange år hvor den nærmest har blitt betraktet som død. Man har i den siste tiden sett en oppblomstring av genren igjen, der det er nok å nevne Clint Eastwood og hans Oscar-belønte "Unforgiven" som et eksempel på dette. "Cowboyfilmene" vi viser denne høsten er: "The Searchers", "The Naked Spur", "Johnny Guitar", "The Wild Bunch" og "Ondt blod i vesten", forteller Hilde Bjørnå.

Nattfilm

Filmklubben byr denne høsten også på nattvisning. Fredag 8. Oktober kl.23.00. vises den populære splatter-komedien "Brain-dead" som er den siste filmen til Peter Jackson, mannen bak "Bad Taste". Nattvisningen er et prøveprosjekt i samarbeid med den kommunale kinoen for å sjekke markedet for "nattfilm". Bli det populært er det ikke umulig at filmklubben vil følge opp med flere "nattfilmer".

Det blir også en aldri så liten

"happening" i forbindelse med visningen av den norske filmen "Jakten" av Erik Løchen. I denne forbindelse vil førsteamanuensis Gunnar Iversen, fra Institutt for Drama, Film og Teater ved Universitetet i Trondheim, holde en innledning. Etter filmen vil det bli mulighet for å diskutere filmen med Iversen, som forøvrig har skrevet sin doktoravhandling om Erik Løchens filmproduksjon.

Høstens filmer

Av andre filmer som vises i filmklubben i høst kan vi nevne; "Family Viewing", Marcel

Carne's "Dagen gryr" og "Unge Hyklere", Akira Kurosawas "Rødskjegg", Jane Campion er representert med både "Sweetie" og "En Engel ved mitt bord", videre kommer Martin Scorsese med "The Last Waltz", Fredrico Fellini med "Klovnene", Ingmar Bergmans "Viskninger och Rop", Wim Wenders siste film "Til Verdens Ende", Andrej Tarkovskijs "Ivans Barndom", "Jules og Jim" av Francois Truffaut, Roman Polanskis klassiker "Rosemarys baby", Dani Levys "RobbyKallePaul" og "Narren" av Christine Edzard.

Gratis Kaffe/Te

Filmklubbmedlemskap kan

kjøpes ved hver visning for 50 kr og gjelder for 1. semester. Forestillingene er på Verdensteateret hver lørdag kl.14.30. og annen hver fredag kl.16.30., billettprisen er 25 kr.

- Det er også verdt å merke seg at hver lørdag etter visning vil filmklubbmedlemmer få Pizza til redusert pris og gratis kaffe/te på Blå Rock Cafe, avslutter Hilde Bjørnå.

JØRGEN FLINT

Filmklubben fremover

Fredag 17. september viser filmklubben den kanadiske filmen "Family Viewing" (1987) av Atom Egoyan. Vi får i filmen fortalt historien om Van og hans verden gjennom bruk av overvåkingskamera, Tv-skjermer og "home movies", samtidig som ukonvensjonelle kameraposisjoner og ikke minst selve kvaliteten på bildene kommenterer tematikken og hendelseforløpet. Ressigøren kretser rundt filmens sentrale temaer; falske verdinormer, fremmedgjøring, nedbryting av mellommenneskelige relasjoner, seksualfrustrasjoner og generasjonskonflikter. Filmen setter også fokus på video- og Tv- mediet, både som redskap for erindring og som formidler av overflattisk viten og fordømmende flimmer.

Dagen etter, lørdag 18. september vises den amerikanske "Johnny Guitar" (1954) av Nicholas Ray. Filmen føy seg inn i rekken av Westernfilmer som vises i filmklubben denne høsten. En mystisk mann med gitar kommer til en saloon i en liten by. Saloonen eies av en viljesterk kvinne som har hatt et forhold til den fremmede i fortiden. Byfolket er imot henne fordi saloonen er tilholdssted for "Dancing Kid" og hans forbryterbande, men også andre motiver ligger under. Ut fra dette lager Nicolas Ray en allegori over MacCartytiden. Selv

sier han at det var hans stillingstaken til MacCartyismen og et samtidsbilde uttrykt med westernfilmens språk. Filmen bryter med de tradisjonelle western-konvensjonene ved at både helten og skurken spilles av kvinner, mens de to mest sentrale mannspersonene spiller gitar og danser.

Lørdag 25. september er det klart for den norske filmklassikeren "Jakten" (1959) av Erik Løchen. "Jakten" er en trekanthistorie med Guri, en ung vakker kvinne, og mennene Bjørn og Knut. Knut og Bjørn har vært venner i årevis. Så kommer Guri inn i bildet, og Bjørn som er den mest aktive går av med seieren i første omgang. Bjørn gifter seg med Guri. Knut trekker seg lojalt tilbake og reiser utenlands for en tid. Men han kan ikke slippe Guri, og en dag er han hjemme igjen, for å sloss for sin kvinne. Historien utspiller seg i det norske høyfjellet, der jegerene hver høst har en hektisk ukes jakt på rypa før frost og snø setter inn. Guri, Bjørn og Knut går også på jakt, og her opppe, ensomt og langt inne i fjellet, snører sterke og dyptgående konflikter seg sammen om de tre, for så å finne sin utløsning i et drepende skudd.

JØRGEN FLINT

på første rad i mørket

Et nytt semester har begynt og for de som føler at høsten kommer for brått på er kinomørket en velsignelse. Hvor ellers kan en foreta en enkel og lettvindt virkelighetsflukt når livet ellers blir for hardt.

Den kommunale kinoen i Tromsø kan i første rekke tilby oss Jurassic Park, genial men akk så gal vitenskapsmann med tilhørende monstre som kommer ut av kontroll. Hørt historien før? Stephen Spielbergs film om dinosaurer får vel neppe Oscar for beste manus, men Oscar for beste skuespiller går vel til en av dinosaurene. Filmen kommer nok til å gå på Fokus kino i lang tid da den trekker to fulle hus hver dag. Søvnløs i Seattle handler ikke om grunge musikk men er film om

kjærlighet, frykt for det ukjente og om å våge en gang til, noe for de med kjærlighetsangst? Filmen er i alle fall en av de store overraskelsene fra USA denne sommeren, en lettvent romantisk komedie med Tom Hanks og Meg Ryan i hovedrollene. Fra Spania kommer filmen Herlige tider. Denne filmen er en krønike og en skildring av en ung mann som tilbringer noen dager med fire søstre. Dagene er fylt med kjærlighet og vennskap, lykke og sorg, glede og smerte, som vil bli de beste dagene i hans liv. Han vet det ikke da - men de vil bli hans "Herlige tider".

En film for hele familien er den norske produksjonen Kalle og englene. Den ble første gang vist under Haugesundfestivalen og

fikk god mottakelse av kritikere som sammenlignet den med den svenske filmen Mitt liv som hund. Dennis skulle være en ung herremann som ikke trenger noen større presantasjon. Filmen om Dennis og hans hardt prøvede nabo Herr Wilson er også ventet til Tromsø i de nærmeste fjorten dagene.

For de som kan tenke seg aldri så lite grøss er Blå Rock cafe stedet. De har to ganger i måneden filmkvelder med alternativ film på programmet og starter med George Romeros klassikere The night of the living dead og oppfølgeren The return of the living dead.

PER NESS

Antropologi på bryggekannten.

(En akademiker som faktisk gjør noe!)

Disig septemberdag. Den gamle, gule tømmerbrygga kviler på påler som lukter av salt hav og ram tjære. Dette var en gang i tida stedet som skulle romme byens framtid - ungdommen. Et sted undervegs gikk noe galt - og nå har ungdommen gått sin veg. Bygget ligger der som en stum saga, et sagn som stilna av. I dag kan knapt nok ekkoet av husets opprinnelige visjoner høres. I denne larmende stillheta finnes det likevel noen som vil noe - noen som vil gi brygga nytt liv og talens rett. Det er derfor Utopia er her. For å få i tale denne "noen" - og for å få greie på hva dette "noe" er.

Trond Waage. Hovedfagsstudent i sosialantropologi ved ISV på Universitetet i Tromsø. For tida aktivt involvert i Ungdommens Hus. Eller det som var Ungdommens Hus, - eller det som skal bli Ungdommens Hus? - I utgangspunktet er jeg engasjert av Tromsø Bymisjon som antropolog, mens bymisjonen igjen er engasjert av kommunen, forteller Trond. Vi sitter i det som var husets kafe. - Men jeg må nesten begynne med begynnelsen, fortsetter han. Tromsø opplevde på slutten av syttitallet og begynnelsen av åttitallet et massivt ungdomsopprør. Bak dette lå frustrasjoner som bunna i økende arbeidsledighet, kriminalitet og rusmisbruk blant ungdom. Av politikerne kalt "Tromsø bys ungdomsproblemer". For ungdommene sjøl var imidlertid problemet i første omgang at de hittil ikke hadde fått gehør for sine krav hos de styrende politikerne. Kampen for å få et eget ungdommens hus blei ei sak som virkelig samla ungdommene, - ei sak som synliggjorde deres behov for å markere og oppnå ei akseptert tilhørighet til byen. Okkupasjon av hus i Tromsø sentrum blei gjenstand for feite oppslag i massemedia. I 1982 kom Ungdommens Hus som et resultat av dette opprøret, etter at forslaget om et eget brukshus for byens ungdom hadde sirkulert flere runder mellom ulike offentlige høringsinstanser. Da Ungdommens Hus omsider var en realitet, blei dette fra politisk hold betrakta som ei løsning på "ungdomsproblemet" i byen. Nå som opprøret var tøyla og under kontroll, skulle lov og orden igjen få innta gatene. Politisk sett var dermed Ungdommens Hus allerede i utgangspunktet krakterisert som ei "oppbevaringsbrygge" for bråkmakere, et forebyggende tiltak for å hindre flere opptøyer. Brukerne av huset fikk derfor alt fra starten av et "klientstempel" blant byens øvrige borgere. Opprettelsen av Ungdommens Hus markerer derfor på et vis også det skillet mellom "god" og "dårlig" ungdom som blei etablert, og som fortsatt gjør seg gjeldende i de ulike ungdomsmiljøene i Tromsø, ti år etter oppstart av huset.

Stil eller stigma

- Mellomfagsoppgaven min i antropologi baserte seg på et feltstudium av ungdomskulturen i Tromsø. Det var slik jeg blei kjent med de ulike kategoriene som avgjør stempinga av ungdom som henholdsvis "god" og "dårlig". Slik jeg oppfatter det, er disse kategoriene i stor grad oppretta av de voksne, etablerte byborgerne. Foreldre, politikere og andre. Det var disse som snakka om "ungdomsproblemet" Tromsø stod overfor - det var de som la premissene for, og som stod for kategoriseringa av ungdommen. I hovedsak to kategorier: "dunjakkegjengen" på den ene sida, - de "utfreaka rockerne" på Ungdommens Hus på den andre sida. Etterhvert overtok ungdommene sjøl denne kategoriseringa. Når de i dag tar avtand fra Ungdommens Hus, tror jeg de gjør det ut fra en situasjon hvor det dreier seg om å velge mellom stil eller stigma. Enten velger en å tilhøre den "straighte" sida som tilsynelatende holder seg innafor konformitetene, - den "gode" ungdommen, eller en velger å tilhøre den andre, "dårlige" sida som forøvrig heller ikke bruker huset her i dag, og som igjen er gjort husløse.

-Gjort husløse? Hva skjedde med det

Trond Waage om Ungdommens Hus i dag: -Jeg har aldri før opplevd noe så tomt - fylt med så mye mening!

lenge etterlengta og hardt tilkjempa stedet på bryggekannten? Utopias utsendte tygger på blyanten og forsøker å få med seg dette om stil og stigma. Trond trekker pusten et øyeblikk og ser seg rundt i den tomme kafeen. Nakne bord og tomme benker. Ikke mye her som minner om opprør og engasjement. Antropologen har mye på hjertet. Drifta av brygga viste seg å være mer komplisert enn hva som i utgangspunktet var forutsett. Planen var et gjennomført brukerstyrt hus med en såkalt flat "struktur". Det endte opp med kaos og ingen struktur overhodet. Forsøk med nye styringsstrukturer resulterte i konflikter som tilspissa seg, med liten eller ingen kommunikasjon mellom de ulike styringsnivåene. Den ene daglige lederen etter den andre takka for seg. - I tillegg kom all fokuseringa på Ungdommens Hus som en arena for dop og dagdrivere. Dette bare understreka kategoriseringa av av huset som en "smittefarlig bråkmakerbrygge", mens det i liten eller ingen grad blei snakka om de kreative aktivitetene som faktisk foregikk her, og som virkelig var et uttrykk for initiativ, skapervilje og ståpåmot. Uten et styre som kunne fungere, blei det likevel vanskelig å fortsette. I tillegg var den stadig negative fokuseringa på huset ei belastning. Huset blei på et vis offer for sjøloppfyllende profetier. Det gikk den vegen alle sa det måtte gå. Nedoverbakke for full rulle.

Antropologi, bymisjon og bråkmakere?

Trond Waage er tydelig engasjert i historia omkring Ungdommens Hus. Men hva har Tromsø Bymisjon med opprøret på åttitallet å gjøre - og ikke minst: Hva har en hovedfagsstudent i antropologi med en bymisjon og ei "bråkmakerbrygge" å gjøre? For en utenforstående kan denne koblinga fortone seg som temmelig kontroversiell. -Jeg er som sagt engasjert av Tromsø Bymisjon for å utarbeide et nytt brukskonsept for huset. Det betyr at jeg må gå både fram og tilbake i historia for å se hva som egentlig skjedde, hva som skjer nå og hva som kan skje i tida framover. Jeg tror det er viktig å se på hvordan ungdom i dag opp-

fatter situasjonen. Det er først og fremst denne gruppa som i dag er husets potensielle brukere. Det faktum at Ungdommens hus nå ligger øde og ensomt, mener jeg bunner mye i husets historie slik den utvikla seg utover åttitallet. Et dårlig rykte, en ikkefungerende ledelse og ei dårlig økonomistyring. Mitt prosjekt som antropolog er i stor grad å se på hvordan Ungdommens Hus kan imøtekomme de verdiene og behovene som ligger i dagens ungdomskultur. Dette gjør jeg fordi jeg helt klart ser verdien av et allaktivitetshus som som dette bygget har muligheten til å være. For meg er det viktig å se på hvordan det kan etableres et fellesskap og ei bevissthet omkring bruken av brygga blnt folk. Det handler om å legge forholdene til rette for nye relasjoner - åpne kommunikasjonslinjer. I dag er det ingen som bruker brygga,like fullt har de aller fleste ei eller anna mening om stedet. Trond slår ut med armene: -Det er helt utrolig. Jeg har aldri før opplevd noe så tomt - fylt med så mye mening.

Nærhet til ungdommen

Om mulig ønsker Trond at det nye brukskonseptet han nå jobber med, skal kunne være til hjelp for de som eventuelt finner det aktuelt å gi nytt liv til Ungdommens Hus. Det er i denne sammenhengen Tromsø Bymisjon kommer inn i bildet. Dersom de finner det nye brukskonseptet akseptabelt, vil de muligens ønske å gå inn og overta drifta av huset. I første omgang er imidlertid utfordringa nettopp å komme fram til en solid plan for fortsatt drift av huset. det er ingen tvil om at det vel må kunne sies å være en tungvektroppgave Trond Waage har gitt seg i kast med. 1. oktober skal hans del av prosjektet for å få Ungdommens hus på beina igjen, ligge klart. -Jeg samarbeider nært med daglig leder av bymisjonen i forbindelse med denne saka, og ser virkelig på det som veldig okei. Veldig okei. Jeg tror også at dersom bymisjonen går inn for å overta drifta av brygga, vil de kunne representere ei allerede etablert nærhet til ungdommen i Tromsø, noe som i seg sjøl er en styrke og et godt utgangspunkt for drifta. Dette dreier seg om

ei nærhet og en forståelse som i stor grad har vært fraværende tidligere, da kommunal skrivebordsplanlegging blant byråkrater tjente til å markere avstand mellom brukerne av huset og ledelsen, i stedet for å minske den. Undertegnede skjønner at Trond Waage vil ha dette ned på blokka, og mens blyantstøvet virvler på papiret, tenker og tenker Trond litt til, og enda litt til, før han fortsetter: -I dag er opprøret og ungdommen borte fra denne arenaen. Målet nå er å gi huset en ny status. Befri det fra stigmaet som "bøllearena". La det få være et allsidig brukshus som gir rom for mangfoldet blant brukerne.

Kreativ kjedsomhet

-Et ungdommens hus må representere både kreativitet og kjedsomhet. For noen ungdommer er det med kjedsomhet en del av prosessen de skal gjennom fra å være unger til å bli voksne. Ungdomstida må få inneholde også kjedsomhet, uten at dette blir sett på som noe tiltaksløst. Jeg synes heller vi kan kalle det kreativ kjedsomhet, og slå fast at det ikke trenger være mindre bra eller viktig i forhold til organiserte, planlagte fritidsaktiviteter. Ungdommens Hus skal være et sted å være, både for de kreative og de kjedsomme. Det er det som er poenget. Et sted hvor ungdommene i tillegg slipper å bli konfrontert med alle mulige slags plikter som ellers eksisterer på de fleste andre arenaer, - plikter som kjøpeplikt, legitimasjonsplikt, gjennomgangsplikt - you name it!

Kulturell kjempekapasitet

-Ungdommens Hus er i seg selv en kjempekapasitet i forhold til Tromsøs ungdomskultur. I tillegg er det et klart mål å få andre grupper inn på huset som aktive brukere. Det kan være aktuelt å samarbeide både med flyktningekontoret og Studentunionen. Diskusjonen omkring Ungdommens Hus som en fellesarena både for studenter og anna ungdom har bølga en del fram og tilbake, og helst tilbake i det siste. Slik jeg ser det, ligger alle muligheter åpne. Studenter er jo også ungdom, og dermed ei massiv gruppe i byens ungdomsmiljø. Dessuten er jo nettopp målsettinga med et universitet å utfordre tradisjonelle tankemønstre. I dette tilfellet har vi studenter virkelig en sjanse til å gjøre noe konkret i forhold til denne ideologien.

-Integrasjon. Et viktig ord. Det må du få med deg, sier Trond. -Står liksom for hele konseptet. Antropologisk integrasjonsperspektiv. -???. -Alt jeg har sagt, handler om det. Om å integrere og muliggjøre samhandling mellom ulike folk, eller grupper, om du vil. Synes dessuten at det er mye mening i det å få prøvd ut intellektuell lærdom i praksis, - for meg er det fint å få kunne bidra med noe i denne saka. Kjempefint!

Så er studenten med integrasjonsperspektivet på veg ut døra til neste avtale. Utopias tilmålte tid er oppspist, og det er fortsatt disig september i det vi forlater den store, tomme, gule brygga.

Tekst: Maria Lundberg
Foto: Øyvind Eggen

TEMA

fear & loathing

Det er mulig Rolling Stone Magazine ikke helt innså rekkevidden av hva de gjorde da nevnte journalist ble sendt for å dekke den amerikanske valgkampen i 1972. Å notere seg for en enestående rekke reportasjer var vel og bra, men hverken før eller senere har de økonomiske utgiftene vært tilsvarende astronomiske. Spørsmålet blir om man kan annet enn å omfavne en person som utfører sine reportasjer ved hjelp av en gigantisk Jeep på overdimensjonerte dekk, fyller bagasjen med Jack Daniels og fargesprakende produkter fra nærmeste apotek; samt dobbeltsjekker om hagla er tilstrekkelig ladd før hver avreise.

Tre uker over deadline og etter å ha avsendt utallige sjekker, dukker så vedkommende opp med artikler så injurierende at selv den mest liberale redaktør ville tenke seg om mer enn en gang før han eventuelt spanderer trykksverte. Uortodokse metoder og svært få vær varsom plakater, men historiene har blitt mange, skjellsordene flere og hangover'ne har ingen sett poenget i å holde regnskap over.

Om noe skulle kunne tjene som unnskyldning for vår venns hemningsløse omgang med virkeligheten, måtte det være hans oppvekst i Louisville, Kentucky. Hunter selv, jeg tar meg den frihet å være på fornavn, refererer stort sett bare med et misfornøyd grynt til barndomsårene. En middelmådig noksagt visstnok, som benyttet første og beste anledning til å verve seg til Luftforsvaret.

Det var ved flybasen i Florida han for første gang stakk sitt særegne hode ut i offentlighetens lys. Under tjenestetiden systemet han med sportsstoffet i basens interne avis, og presterte på forunderlig vis å tilkjennegi lugubre politiske holdninger mellom fotballtabeller og friidrettsreferater. Etter en rad mer eller mindre nedsettende notiser om sine egne overordnede ble han vist bakdøra høsten 1957, i rapporter karakterisert som "a morale problem" og "totally unclassifiable". At den forsmådde yrkesmilitære fikk sin søte hevn ved å la en vinflaske eksplodere i vaktbua før avreise - med den følge at en person umiddelbart ble innvilget et lengre sykeleie-, er en ganske annen historie.

Uansett, siden den gang har vår mann kastet få blikk over egne skuldre, og startet der og da sin brokete ferd over det amerikanske kontinent. Hunter nikket først hallo til Columbia University i New York, et opphold som resulterte i minimalt med akademiske utmerkelse. Universitetstiden ga imidlertid opphav til den første romanen, som her skal forbigås i trykkende stillhet. Den har lite eller ingenting å gjøre med senere arbeid, og er i sjelden grad preget av pubertale vendinger.

Første halvdel av 60-tallet så Hun-

Å gjøre seg fortjent til respekt er en bragd, å gjøre det ved å være en kvise på den amerikanske fasaden gjennom trevde år er et lite mirakel. Journalist, forfatter og sjefsgjærning, Mr. Gonzo himself-Dr. Hunter S. Thompson, er så definitivt vår mann.

ter på rastløs jakt i eksil, først som medarbeider for New York Herald Tribune i Karibien, siden som Sør-Amerika korrespondent for National Observer i perioden 1962-63. Det er i løpet av disse årene hans politiske og samfunnsrelaterte vinkling på ethvert emne slipes til. Det anseelige antallet med artikler fra Sør-Amerika er absolutt å anbefale som et tilbakeblikk på datidens politikk og konflikter. Allerede her skimtes innslag av hans senere så profesjonerte form for svart humor, at amerikanerne selv hadde vansker med å sluke hans versjon av "the ugly american syndrome in South-America", var selvsagt knekkende likegyldig. Hans andre roman derimot, "The Rum Diary" -som ble skrevet under tiden i Karibien, var en temmelig ustrukturert samling sleivspark i øst og vest. Det skulle enda ta et par år før Hunter traff blink i bokform.

Vel tilbake i USA fortsatte reportasjevirkosomheten for National Observer, og i 1965 fant en reportasje om de etter hvert utallige og fryktede motorsykelbandene veien til trykkeriet. Denne reportasjen ble utgangspunktet for hans første vellykkede bokutgivelse, "Hell's Angels" (1966), en bok som fortsatt står som den kanskje mest underholdende av hele hans produksjon. Med egen, velutviklet nese for hvordan virkelig å bedrive research, levde Hunter i ett og alt med Hell's Angels i et drøyt år. Det skulle være unødvendig å påpeke at han pådro seg en drøy porsjon juling og juridiske kjedeligheter i løpet av perioden. Hunter er i større grad enn de fleste andre reportere deltaker, ikke observatør. Likevel med en observatørs evne til å forklare og for utenforstående å pusle på plass brikker i et for de fleste skremmende miljø.

-Not everybody digs the Angel's sense of humour...which can range all the way from belly laughs at Jackie Gleason jokes to quiet giggling at the sight of a man's face being shredded with a broken beer bottle. -HST,"Hell's Angels".

De neste årene skaffet han smør til brødet ved å gjøre freelance arbeid for en uendelig mengde små og store magasiner. Stadig heftigere benyttet han seg av sitt alter ego -som også er en reell person og mangeårig venn av Hunter- Raoul Duke. Det var dette navnet han i 1970 benyttet til å signere en forholdsvis (pent sagt) harselerende artikkel om amerikansk politikk og rettsvesen generelt. Og det var i denne forbindelse hans beundrere for første gang tok i bruk uttrykket "Gonzo Journalism". Uttrykket Gonzo er det de færreste forunt å kunne gi en skikkelig forklaring på, etter hvert har det simpelthen blitt synonymt med Hunters person og litterære stil. Definert på det viset innebærer Gonzo en skriveform som kjennetegnes av en direkte, angripende og ironisk-kritisk stil, med kontrollerte utbrudd av usakligheter i en så karikert form at ingen leser ved sine fulle fem ville finne på å ta hver enkelt stavelse for god fisk. Bruken av dokumentasjon og et overstadig engasjement etterlater likevel ingen tvil om at essensen i det skrevne skal tas seriøst; Gonzo er virkelighet ikke fiksjon. Enkelte andre forfattere har med mer eller mindre hell forsøkt å -unnskyld meg kopiere samme stil. I Norge kan Herman Willis på heldige dager være en verdig junior-Gonzo, dog kun gjennom sine avis-kronikker og ikke i romanene.

Om vi returnerer tilbake til det tidlige 70-tall, møter vi igjen Hunter i hektisk aktivitet med neste utskeielse. Etter et noksamt mislykket mellomspill som kandidat ved Sheriff-valget i Aspen, Colorado -Hunter mente at det store antallet med hippier ville skaffe ham tilstrekkelig med stemmer til å bli valgt(sic)- dreide neste påfunn seg om en heisatur til Las Vegas. Klodens sannsynligvis mest perverse by er i seg selv alene godt stoff, med Hunter bak rattet ble det totalt hysterisk. Sjelden har en reise-skildring blitt fortalt gjennom en så tykk tåke av forbudt stimuli, og "Fear & Loathing in Las Vegas"(1972) er fortsatt den best kjente og oftest omtalte av Hunters bøker. Fra og med denne utgivelsen ble det også innledet et varig samarbeid med tegneren Ralph Steadman, som med sin burleske strek og ofte groteske karikaturer av menneskedyret, passet Hunter som hånd hanske. Et radarpar som ikke bare lukket krutt, men som også antenner det og knapper bryet verdt å flytte seg før det smeller

Året 1971 innleder Hunter med å starte sin karriere som fast medarbeider i legendariske Rolling Stone -i parantes bemerket har vår mann sin del av æren for bladets posisjon- og startet i januar 1972 med en artikkelserie om valgkampen. Med valget vel i havn i november samme år, hadde Hunter gjort seg så beryktet og forhatt blant landets politikere at det fortsatt flere år senere sirkulerte rundskriv i politiske kretser om for enhver pris å unngå Mr. Thompson. Om man kan klandre de herrer politikerne blir selvsagt en smaksak:

-For years I've regarded his very existence as a monument to all the rancid genes and broken chromosomes that corrupt the possibilities of the American Dream; he was a foul caricature of himself, a man with no soul, no inner convictions, with the integrity of a hyena and the style of a poison toad. -HST om avskyobjekt No.1, Richard Nixon.

Samtlige av disse artiklene ble samlet mellom to permer og utgitt under tittelen "Fear & Loathing on The Campaign Trail '72" i 1973. For all del må man ikke forledes til å tro at dette utelukkende er en sammenhengende utskjelling av politikere og politikk. For lesere som måtte være ukjent med Hunters bulldozerspråk vil det muligens framstå på den måten, men boka er også en tildels glitrende analyse av det politiske systemet og valgkamp-teknikk.

I takt med at 70-årene langsomt gikk mot døden, sank tempoet i utgivelsene og produksjonen merkbart. I 1975 forlot han sin stilling i Rolling Stone, skjønt med hyppige gjesteopptredener helt fram til i dag. Ut over det ble det levert en artikkel i ny og ne til de forskjelligste publikasjoner om de snodigste emner. En av de mer bisarre var en diskusjon om hvorvidt Hunters løpende forbruk av dop hadde noe å si for hans evne til å uttrykke seg skriftlig, satt på trykk i Psychiatry Digest(!) i 1976. På tross av enkelte merkelige hobbies og skrudde uttalelser til omverden, var det foreløpig ingen fare for hans mentale helse; men det begynte muligens å lukte en smule svidd.

Mursteinen "The Great Shark Hunt"(1979) gir et representativt utsnitt av disse årene i tillegg til høydepunkter fra tidligere år.

De salige 80-årene kunne helt sikkert fått et bedre ettermæle enn tilfellet

er, for Hunter må likevel ti-året ha vært verre enn for de fleste andre. For en mann som i årevis satte inn store deler av sin energi på å redusere Nixon til nothing, nichts, nada; må det ha vært bittert å være vitne til at Ronald Reagan kom galopperende og tok en mørkeblå hevn.

Skrivemaskinen ble på ingen måtedekket av støv, men profilen var merkbart lavere og knyttneven ikke like presis som et ti-år tidligere. Det er som man mistenker den gode for å ha blitt angrepet av en dose sunn realisme, at verden rett og slett ikke lot seg jekke ned ene og alene ved hjelp av en skarp penn. Symptomatisk nok valgte forlaget å utgi et coffee-table verk, hvor Ralph Steadman ble tillatt å gå fullstendig amok med farger og pensel, kun ledsaget av korte kommentarer fra Hunters

whisky i godstolen og med fjernkontrollen innen umiddelbar nærhet. Utenfor var Amerika og lite passerte uten at et iltert grynt eller en blodig fornærmelse fant veien til The Examiners spalter.

En del av disse kronikkene ble samlet under betegnelsen "Generation of Swine" i 1988, og enten de omhandler deliriske TV-evangelister, ufysiske Iran-Contras affærer eller den henrivende Super Bowl Finalen er det høyst fornøydelig lesning. Brodden var stadig inntakt, raseriet aldri sviktende og Hunter fortsatt atskillig bedre enn det meste. Det mest oppsiktsvekkende var nok likevel en bestenotering som nummer to på bestselgerlistene i USA. På ingen måte å forakte for en aldrende-utsider.

Woody Creek et par dager i forveien. Da hun returnerte uten det lovede intervjuet men med anklager mot Hunter om seksuell trakasering og forsøk på voldtekt, ga det klarsignal for en razzia mot Owl Farm. Resultatet lot ikke vente på seg til myndighetenes store fornøyelse, å si at mange gledet seg over endelig å se brøleapen Hunter i alvorlig trøbbel ville være et grovt understatement. De fleste frydet seg, og Hunter selv gjorde tradisjonen tro svært lite for å hjelpe på sin egen situasjon. Noen få dager etter å ha blitt løslatt mot kausjon skjøt han på blink mot en vettskremt journalistspire fra lokalavisen, og føyde med det nok et punkt til anklagernes dokumenter.

Nå vil det gjerne gå godt for den kjekke, og ved god hjelp av venner og sitt enorme kontaktnett, ble samtlige anklagepunkter frafallt i slutten av mai samme år.

Hendelsene gjorde imidlertid sitt til å forsterke utviklingen i retning av en stadig mer isolert og frustrert tilværelse i Woody Creek. Hans foreløpig siste bok, "Songs of the doomed"(1990) bestod for en stor del av relativt patetisk sutring over den omtalte rettssaken. Den øvrige delen inneholdt for det meste heller uinspirerte artikler fra siste halvdel av 80-tallet, hvor beskrivelsene av Reagan var skuffende tamme sammenlignet med hva Nixon måtte gjennomgå.

Siden har han virket som freelance arbeider med lav sendefrekvens og det lille som har kommet ut er av heller laber kvalitet. En sjelden gang innvilges en portrettjournalist audiens, og vedkommende vender som oftest tilbake med bilder av en delvis forfyllet og grinete gammel mann. Han jobber visstnok med en bok som har arbeidstittelen "99 days, The Trial of Hunter S.Thompson", som om verden ønsker å høre mer om en rettssak som det i realiteten aldri ble noe av. Dessuten er en lenge lovet sex-bok, "Polo is my life", nok en gang i søkelyset for utgivelse. Om den noen gang kommer er likevel uvisst, de som holder seg på beina noen år til får se.

I mellomtiden flimrer TV'n og Hunter tømmer sin daglige flaske Jack Daniels i selskap med sine dobermans-pinchere. Om han er fornøyd med hva han ser? Neppe; og med det setter vi et punktum ved enden av denne setningen, -vi er jo, tross alt, profesjonelle.

Tekst: Kenneth Schønenberg
Foto: Arkiv

hand.

Helt fram til 1986 var det skriftlige arbeidet av sporadisk karakter, fra og med da dukket han igjen opp jevnlig med en ukentlig spalte i San Francisco Examiner. I mellomtiden hadde han, som tidligere hadde vært nærmest konstant på reisefot, slått seg ned i Woody Creek, Colorado. På egen grunn, Owl Farm, fjernt fra omverdens frykt og avsky. Et rolleskifte fant også sted. Hunter gikk over i observatørens rekke, makelig henslentgt med et glass

Her kunne det vært en glede å sette midlertidig sluttstrek, men som alle oss andre vinglet Hunter seg videre på den kronglete veien mot nok et ti-år. Hans problem var som sedvanlig behovet for å velge den mest kronglete av dem alle. I februar 1990 ble han av de føderale myndighetene i Colorado presentert for imponerende 13 anklagepunkter, herunder bl.a for utøvelse av vold og besittelse av kokain og marihuana. Utgangspunktet var et besøk en kvinnelig journalist avla i

faktografi

Hunter S.Thompson
Født 03.07.1938 i Louisville, Kentucky,
USA

-The most baffling human iceberg of our time-, Jack Nicholsons syn på saken

Anbefalt innfallsport:
"Hell's Angels" Straight Arrow Books 1966
"Fear & Loathing in Las Vegas" Random House 1972
også i norsk utgave, som den eneste så langt.
"Frykt og avsky i Las Vegas" Aschehoug 1992

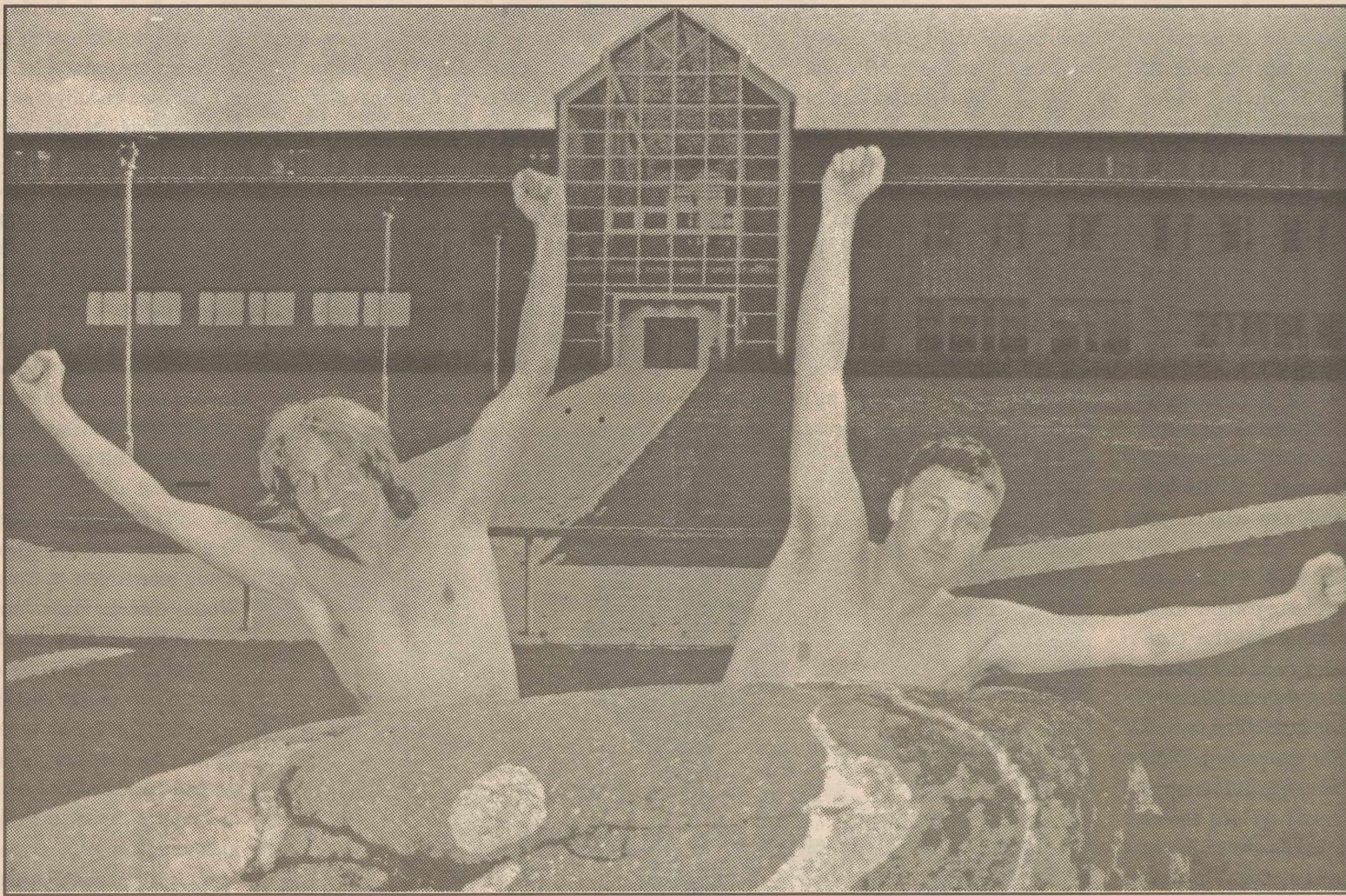
-Forøvrig finnes de fleste av hans utgivelser i en mengde utgaver, fra de billigste paperbacks til de lekreste deluxe versjoner.

-Et passende soundtrack ved lesing ble tilbudt av Oslogruppen Anal Babes i 1990, med utgivelse av EP'n "Fear & Loathing with The Anal Babes". Musikk, tekst og innpakning i total pakt med HST's smakløse ånd. Hunter selv satte stor pris på det eksemplaret han fikk tilsendt.

-Og hold utkikk etter hele tre bebudede biografier nå til høsten HST har ikke annet enn forakt til overs for noen av dem, men nå er det jo gjerne det uoffisielle som ofte er de mest hårreisende.

-Og husk: -When the going gets weird, the weird turn pro.

Musikk som river i trusa

Denne hardtslående uttalelsen kommer fra Ole J. Mjøs (23, og joda - pappa er rektor), 1/3 av Tromsdalstrioen Volcano som for tiden gjør det skarpt på det internasjonale danse- musikk-markedet. Foruten Lindbæk består trioen av Rune Lindbæk og Bjørn Torske (begge 22). De to førstnevnte har funnet tid i et travelt reiseskjema til å ta en prat med Utopias medarbeider, mens tredjemann ikke hadde anledning til å stille opp, da han - ifølge sine kompanjonger - for tida er elev ved DJ-internathøyskolen i Malangen

Før samtalen i det hele tatt har kommet i gang diskuteres det heftig mellom de to framfotte hvordan man best bør referere til Volcano. 'Band' er tydeligvis ikke et begrep som passer dem, og selv om Rune forsøker seg med 'trupp' for deretter å beskrive trioens utvikling som en geografisk og hitlistemessig dans nordover fra Tyrkia, så ender det tilslutt på 'prosjekt'. Dette fordi Volcano slettes ikke er det første navnet trioen opererer under. Aliaset Open Skies oppnådde i fjor bl.a. å få en av sine videoer vist på MTV gjentatte ganger.

Hva skyldes disse navneendringene?

Etter et øyeblikks nøling er det Rune som tar ordet,

-Navneendringene har kommet som resultat av stilendringer. Forskjellige stiler krever forskjellige navn, og da er det underordnet om det kanskje ville vært fordelaktig fra et PR-messig synspunkt å holde på et navn.

På tross av skiftet av identitet går det svært så godt med prosjektet. Volcano ligger for tiden inne på Topp 100 i Storbritannia, og innehar 10. plassen på BBC's prestisjefylte

-Dette er den ultimate hobby; vi får gratis flyreiser, dyre hoteller, massevis av PR og oppmerksomhet, og i tillegg tjener vi penger på det! Hva mer kan man egentlig forlange?

house-liste. Og som det vandrede leksikon han etterhvert viser seg å være, gjør Rune oppmerksom på at mens danse- musikk utgjør ca. 40% av markedet i England, ligger andelen her i Norge på beskjedne 2%.

Universitetet

To av medlemmene i Volcano har tidligere studert her ved universitetet. Ole har flere semestre bak seg på engelsk og sosiologi, før han - ifølge ham selv - ble kjeppjaget ut av landet og endte opp som filmstudent i Skotland. Bjørns studiekarriere her i byen begrenser seg derimot til 45 minutter på engelsk grunnfag, og han har i år valgt å konsentrere seg utelukkende om studielån ved Universitetet i Bergen.

Runes forhold til UiTø består foreløpig i et antall spillejobber på ulike fester. Han har et års mediastudier i England bak seg, og utelukker ikke at han før eller siden havner ved universitetet her i byen. Først ønsker han imidlertid å konsentrere seg om andre ting. En tur til Latin-Amerika for å samle lyder og inspirasjon er under planlegging - tidligere har han og Ole foretatt en rundreise i Sør-øst Asia av samme grunn.

Musikken

På tross av oppslag i lokalpresse så vel som riksavis, samt opptredener på MTV og NRK, forblir trioens musikk så godt som ukjent her hjemme. Ifølge Rune er dette fordi de har valgt ikke å følge det tradisjonelle konseptet med singel, LP og turne, ganske enkelt

fordi det ikke appellerer til dem.

-Det finnes ikke noe i Tromsø som minner om den europeiske house/klubbkulturen. Åsammenlikne dette miljøet med det som foregår på f.eks. Boccaccio en lørdags kveld her i byen blir som å sammenlikne en forgyllt Rolls Royce med en sliten Skoda, mener Rune

Han forteller videre at det på tross av flere forsøk ikke har lyktes å bringe denne kulturen til Tromsø, kanskje fordi miljøet her ikke er urbant nok. Dermed forblir det en subkultur i enkelte deler av Tromsda- len.

-Enkelte har dessuten et svært så feilaktig bilde på hva house egentlig er. Det man hører på byens diskoteker, f.eks. musikk som Haddaway og Snap, har ingenting med house og gjøre, men er en utvannet og kommersialisert røre. Mange DJs ser dessuten ut til å tro at det er nok å spille et par house-plater for å skape et ekte klubbmiljø.

Hvilket forhold har så Volcano til mystikken og new-age kulturen som spiller en så viktig rolle i store deler av house- miljøet?

Begge de tilstedeværende har åpenbart problemer med å knytte en dypere mening til house, ut over det å oppleve musikken og dansen.

-Forsåvidt må jo enhver kunne legge hva han vil i begrepet house, mener Ole, men i enkelte kretser legger man seg på et svært så spirituelt plan.

Hvilken tilknytning har dere så til andre musikkstiler? Er det slik at det kun går på house også i privat sammenheng?

Slik er det ikke på noen måte ifølge Ole. -Alle typer musikk glir ned, og for min egen del er favoritten for tiden NRK's ukentlige gammeljazz-program 'Swing and Sweet' som når helt til Skottland.

Rune på sin side tar det meste, det være seg stemningsfull film- musikk, indierock, acid jazz eller svart 70-talls musikk. Ole er her nøye med å understreke at disco á la Saturday Night Fever definitivt ikke er noe for dem, selv om det tok dem 6 timer å se filmen pga konstant tilbakespoling og strev med å lære dansetrinnene.

Hva med ærlig Tromsø-rock da, for å komme på hjemmebane?

-Vel, musikerne har det sikkert gøy de, sier Rune, selv om de vanligvis står der uten tilskuere. Det skulle være nok å nevne såkalte "rockemønstringer" på Ungdommens Hus, med 25 tilskuere som er i slekt med enten artistene eller arrangørene. Det finnes selvsagt unntak, for eksempel Diddy Wah Diddy.

Arbeidsstilen

På grunn av stor geografisk spredning jobber medlemmene i trio- en med nye ideer hver for seg, i tre forskjellige miljøer som gir forskjellige inntrykk og impulser. Med jevne mellomrom kommer de så sammen og lar seg påvirke av hverandre mens de leker fritt og uhemmet med nye ideer. Ut av dette springer musikken, og det er ifølge

Ole en arbeidsstil som fungerer godt:

-Det eneste kravet vi stiller til musikken er at gitarsoloe- ne må være på minst 2 minutter og at de må rive i trusa.

Han avslår høflig å utdype dette nærmere.

Når avisa kommer ut er Volcano samlet i England for en ukes intensivt arbeid med den neste singelen. Reise og opphold dekkes selvsagt av plateselskapet. Ifølge Ole er hovedmålet med turen å ramponere hotellrommet for deretter å sovne i mini-baren. Slik alle andre popstjerner gjør det...

DISKOGRAFI

(Belgia)
1990TOS EP
TOS EP Remix

ISMISTIK
(Nederland)
1991 Bonus Bounce
(EP)
1992 Oasis (EP)
1993 Third Trace (EP)

OPEN SKIES
(England)
1992 Deep in Your
Eyes (EP)
Deep in Your Eyes
Remix

GOLD (Sverige)
1993 Get On Up

VOLCANO (England)
1993 Let Your Body
Be Free
(oppfølger
planlagt for november)

Tekst og foto: Geir Martinsen

BOKOMTALE

Oscar Wilde bildet av Dorian Grey

“Jeg har aldri vært på jakt etter lykke. Hvem vil ha lykke? Jeg har lett etter glede.” Dette sier hovedpersonen i Oscar Wildes bok “Bildet av Dorian Grey”. Oscar Wilde var en beryktet person i sin samtid. Han var dandy'en, skjønnhetsdyrkeren, en løve i selskapslivet i 1880-årenes London. Han ble utstøtt fra det gode selskap p.g.a et forhold med en ung overklassegutt og ble dømt til 2 års fengsel for homoseksualitet. Dessuten er han kjent for sine replikker og ordspill: “Enten bør man være et kunstverk eller bære et kunstverk.” Det er hovedtemaet for “Bildet av Dorian Grey.” Dorian Grey er i begynnelsen av boka en følsom og utrolig vakker ung mann som tilhører overklassen i London, der livsinholdet stort sett består av teselskaper, operabesøk og siste nytt på sladderfronten. Kunstneren Basil maler et portrett av ham, og Dorian blir for første gang oppmerksom på sin egen skjønnhet. Den blaserte ordkunstneren Lord Henry, som morer seg med å øve innflytelse på Dorian, får ham til å tenke på at tiden vil ta alt fra ham. “De har bare noen få år å leve virkelig fullkomment og fullt.(...) Å! Nyt ungdommen så lenge De har den. Sløs ikke vekk Deres dagers gull med å lytte til det kjedelige, prøv å forbedre håpløse feil eller gi Deres liv vekk til de uvitende, de simple, de alminnelige og de vulgære. Det er sykelige mål, falske idealer i vår tid. Lev! Lev det vidunderlige liv som er i Dem! La intet gå tapt for Dem! Søk alltid nye gleder! Vær ikke redd for noe...”

Dorian kommer med et desperat ønske om at det er bildet som skal eldes og ham som skal forbli like ung og vakker. Det viser seg at ønsket går i oppfyllelse. Som en prydgjenstand holder Dorian alltid fasaden. Bildet, som etter hvert utvikler seg til et ondt monster, gjemmer han bort i et av-

låst rom. Han lever i sus og dus, følger sine lyster og Lord Henrys råd, ødelegger og ruinerer hvor enn han går. Ingen kan tro noe godt om ham siden han stråler av ungdom og uskyld. Men bildet av sjelen hans lar seg ikke fornekte. Verden lar seg heller ikke lure i lengden. Han vikler seg håpløst inn i et nett av løgner. Hvordan det går skal jeg selvfølgelig ikke røpe, men noen happy ending er det desidert ikke.

Selv om boka er ca 100 år gammel, er den absolutt ikke uaktuell. Den tar et oppgjør med “den sunne fornuft”, moral og idealer som trofasthet og medmenneskelighet. Er alt dette et kollektivt hykleri vi liker å tro på fordi vi er redde for vår egentlige natur? Er godhet og optimisme basert på

frykt for oss selv og samfunnet? Boka avslører mennesket som egoistisk, irrasjonelt og motsigelsesfullt. Det har både Gud og djevel i seg og vil leve kun for seg selv. Oscar Wilde mente at man skulle gjøre sitt liv til et kunstverk, og kunsten er hevet over godt og ondt. Livet er et rollespill. Dorian Grey spiller sin rolle perfekt samtidig som han lever ut sine lyster og lidenskaper. Men hvis alt er overflate og ingen verdier finnes, blir livet likegyldig og man råtner opp innenfra. Dorian blir sitt eget offer. Får han som fortjent? Kan vi dømme Dorian Grey eller kjenner vi oss litt for mye igjen i ham?

Omtalt av Christine Haraldsen

Virginia Woolf, “To the lighthouse”

(De drog til fyret)

Virginia Woolf (1882-1941) formidler stemning og kvaliteten av den indre opplevinga svært dugeleg i “To the lighthouse”. Denne romanen var hennar femte og her fullbyrdast den skjønnlitterære stilen under “stream of consciousness”-prinsippet. “To the lighthouse” vart fort populær då ho kom ut i 1927 og har no fått sin rennessanse etter at den kom med i serien “århundrets bibliotek.”

Virginia Woolf skreiv etter “stream of consciousness”-prinsippet. Ved å sitere Woolf sjølv, forstår ein best kva dette er: “...Gransk i eit augeblik eit vanleg menneske på ein vanleg dag. Hjernen mottek eit uttal av inntrykk. Trivielle, fantastiske, flyktige eller sliske som fester seg med stålets skarphet. Dei kjem frå alle kantar utan stans, og ettersom dei kjem, sluttar dei seg til livet denne særskilte dagen, og verknaden er ulik kvar gong...”

I “To the lighthouse” har Woolf tatt utgangspunkt i sin eigen familie og nære kjenningar so feriarar ved sommarstaden deira i Hebridane. Hennar eigen far og mor var forbileta til karakterane Mr & Mrs Ramsay, noko Woolf sjølv åpent vedgjekk. Virginia vaks opp i ein streng viktoriansk heim, kor særleg faren prøvde å styre og avgrense dei litterære interessane hennar. Dei hadde eit vanskeleg forhold seg i mellom. Då dei komplekse kjendslene var mogne for papiret gjekk skrivninga av “To the lighthouse” lett og vart ein frigjeringsprosess for Virginia Woolf.

Far og mor er dei sentrale skikkelsene i boka; Mrs. Ramsay som sjølv moderen og sentrum i fa-

milien; tjenestevillig og uegoistisk. Mr. Ramsay er hennar motpol; intellektuell, grinete og uinteressert i dei familiære hendingane. Kvar på si side knytter dei dei andre personane til seg. Mr. og Mrs. Ramsay står og i eit rikt nettverk av symbolar. Men det var forfatterinna sin intensjon at lesaren sjølv skulle vere fri til å tolke desse.

Virginia Woolf fjerna seg pri-

villig far. Denne trivielle hendinga avdukar sterke familiære friksjonar. Dei kjenslemessige konflikttane får aldri høgmatte utbrudd. Gnissningane er der alltid, men er underordna eit sterkare ønske om oppretthaldelse og stabilitet.

Den ytre handlinga vert omhandla som uinteressant, for som forfatterinna sjølv seier det: “...Livet er ikkje ei rekke ljos-symmetriske ordna. Det er ei ljósande glorie, eit halvt gjenomsiktig slør som omgir oss frå vår medvit si byrjing til slutten er nådd. Er det ikkje romanforfatteren si oppgave å gjere lesaren denne ueinsarta, ukjende og uinnskrenka ånd med så lite innblanding som mogleg frå det ytre miljøet?”

Woolf delte denne estetiske livsholdinga med andre forfatarar, kunstnarar og kritikarar i “Bloomsbury Group”, som nedvurderte den praktiske handlinga i motsetnad til venleiks-dyrkinga som den høgaste verdi. Bloomsbury gruppa var opprinneleg ei samling vener frå studietida ved Cambridge og inspirert av den samtidige filosofen G.E.Moore og hans “Principia Ethica”.

vat frå den tradisjonelle og altoppofrande kvinnerolla, og skildrar den viktorianske kvinneskikkelsa med ein viss sarkasme. det er likevel eit gjennomgåande trekk at kvinnene er meir sympatisk skildra enn mannfolka. Persontegningane avslører det det komplekse forholdet Virginia hadde til sin eigen bakgrunn.

Tittelen “To the lighthouse” viser til yngstemann James sitt ønske om å dra på ei utflukt til fyret i nærleiken. Ekspedisjonen vert stoppa av ein lite samarbeids-

Virginia og Leonard Woolf vart eit samlingspunkt for gruppa. For Virginia vart dette ein stad kor ho vann respekt for skivinga og fritt kunne dele dei kunstneriske interessane sine med andre intellektuelle.

“To the lighthouse” er ei verkeleg fin lesaroppleving. Woolf skriv sjølvikkert i eit rikt og vakert språk. Ei moderne kvinne “...free to write whatever I like.”

Omtalt av Hanne Elverland

Ja! JA! Endelig. Etter fire år under kategorien student, etter uttallige eksamener, et imponerende helt lite bibliotek av pensumbøker hjemme i stua. Den nette sum av 208 000 norske kroner i lån, før renta er lagt til, vel å merke. Årevis i en tilværelse der de fundamentale greiene dreier seg om seige forelesninger, franske verb, store menn i historien og ymse ulike tolkinger av Wergelands “Til min Gyldenlak”. Tidlige morgener, alt for bru-

KULTURJOURNALISTEN

takt ut av senga, hver enda dag. Og mange heftige aftener på by'n. Men det hører ikke til i denne historia. Det jeg vil fram til er nemlig følgende: Nå er det slutt! Finito - punktum finale. Ikke på dette henrivende studentlivet, så langt derifra. Men i dag kom den altoppløselige, velsignede beskjed opp på tavla, nede på UB, der hvor alle kan se den.

Jeg har fått meg lesesalsplass. En fast lesesalsplass. Hvilken forføreriske tanke, den gjør meg alldeles lykkelig. Nå er det slutt på å halse seg avgårde til universitetet om morran, pese opp Dramsveien på sykkel, hyperventilerende og hypertranspirerende, kun for å stå i en hutrende kø klokka 7.56. For deretter å rase opp trappene og slå seg fram til en plass, aller, aller helst i bås.

Nei, nå skal en helt ny tilvæ-

relse ta til, en ny tidsepoke for å regne. For nå er det jeg som kan ligge og dra meg om morran nesten til klokka 8.00., sykle rolig og avslappet opp den samme Dramsveien, ja endog gå, om jeg vil det. Og nøyaktig klokka 9.14. skal jeg bedagelig sette meg ned, med verdens største rett, på MIN plass. Og på den plassen skal jeg ha klistra opp noen pene prospektkort, timeplanen min, noen velgjørende kinesiske visdomsord, bilde av kjæresten, av tantebarna mine og kanskje en aldri så liten nusselig pottelente. Og ingen i hele verden skal være i tvil om hvem det er som, aller nådigst har fått tildelt denne plassen. Og så skal jeg virkelig ta til å dyrke lesesalskulturen, vær du sikker. Av hele mitt hjerte.

Av: Ingrid Neerland Walseth

EKSPRESJONISMENS

ÅND

I

Frem til 3.oktober vises vandreutstillingen "Ekspresjonistenes farger" på Nordnorsk kunstmuseum. Musèet for samtidskunst har satt sammen en utstilling som skal representere norske kunstnere som har ekspresjonismens ånd i sine verker. Verken bilder eller farger generelt kan brukes bare til å skape behag. 13 kunstnere er representert på denne utstillingen og skal vi henfalle til en smule overtro, har ikke dette vært noe heldig tall for utstillingen.

Noen av bildene kunne med fordel for kunstneren selv og publikum ha blitt liggende i gallerienes magasiner, men det er klart de må luftes av og til for at ikke kjellerråten skal ta fatt. Og da er jo en vandreutstilling en god løsning.

Misforstå endelig ikke, her finnes noen perler som løfter helhetsinntrykket. Problemet er vel heller at utvalget samsvarer dårlig med hva som i utstillingsnavnet skulle være den røde tråd.

Ikke bare nyere tids malere

To kunstnere er representert posthumt, Ragnar Kraugerud og Matisse-eleven Henrik Sørensen. Sørensens "blå skog" fra 1932 (samtid!?) vekker spenning i tilskuerens sinn, og man kan stå lenge i fasinert tilstand før man føler at man liksom "kjenner" bildet. Og selv da kan man se stadig nye metaforer. Maling er lagt på med røff hånd, men aldri uten kunstnerens tilsynelatende ubøyelige kontroll over penselen.

Kraugerud viste med bildet "skogskar" at han mestret kunsten å skildre en stemning til fulle. I "pike med sykkel", malt ca. tredivde år tidligere har han imidlertid ikke vært like heldig. Bildets problem er at det ikke engasjerer, det provoserer ikke engang. Derfor blir det vanskelig å finne at han har villet noe.

Bendik Riis' "castracsjon" (1957) har fått en ensom og spesiell plass i musèets lokaler som det trenger for å vise sitt budskap. Verket er et groteskt dokument over psykiatriens grumsete fortid og levner ingen tvil om hvilke følelser kunstneren har hatt for den sinnlige legekunst.

Widerberg - som alltid

En samtidsutstilling med temaet farger kommer ikke unna verker av landets selvgestaltede Frans Widerberg. I bildene har han tendens til å danse høyt over metafysikkens tinder, men merkelig nok lander han alltid på bena. Han er kjent for kun å benytte primærfarger, men det er også det eneste han har felles med Mondrian o.l. fenomener. I "landsby, svever" og "hevner" tar han alvorlig det krav at kunsten må vise ut over seg selv (til forskjell fra backgammon o.a.). Fargebruken er svært tvungen friskheten til tross. Widerberg leker ikke.

"Hevner" er et svært konkret bilde. Selv om det ikke trenger ha vært kunstnerens begrunnelse kan hvem som helst ta inn de stemninger som kunstneren uvegerlig fremkaller i oss med dette verket. Her er fargen som virkemiddel interessant og jeg får meg til å undres: er det tilfeldig at offeret ser ut som en av dem?

"landsby, svever" viser nettopp det: en landsby og en skikkelse som svever over takene. Men maleren svever også, synsvin-

Øverst: "Hodejeger" av Willy Storn
Nederst: "Castracsjon" av Bendik Riis

kelen tatt i betraktning, og heri ligger tvetydigheten som får en til å lete mer. Og det finner man mye av. Spørsmålet her er egentlig bare hvor lenge man vil lete.

Lite grensesprengende

Bjørn Carlsen har to verker på utstillingen og i "dødsforakt" har han gått frem til denne holdningen. At det i programmet skrives om nødvendigheten av dette for å "sprengre tabuer" som det heter, forekommer meg noe lettvindt. Den tid er definitivt forbi da en engel som pisser på et lik er tilstrekkelig for å være grensesprengende ovenfor andre enn de mest sneversynte betaktere. Mon om ikke kunstneren har villet fleipe med tilskueren. Det er i så fall hans fulle rett.

Hans "befruktning" er vanskelig å helt få grepet på og det er forsåvidt dens styrke.

Skuffelsene

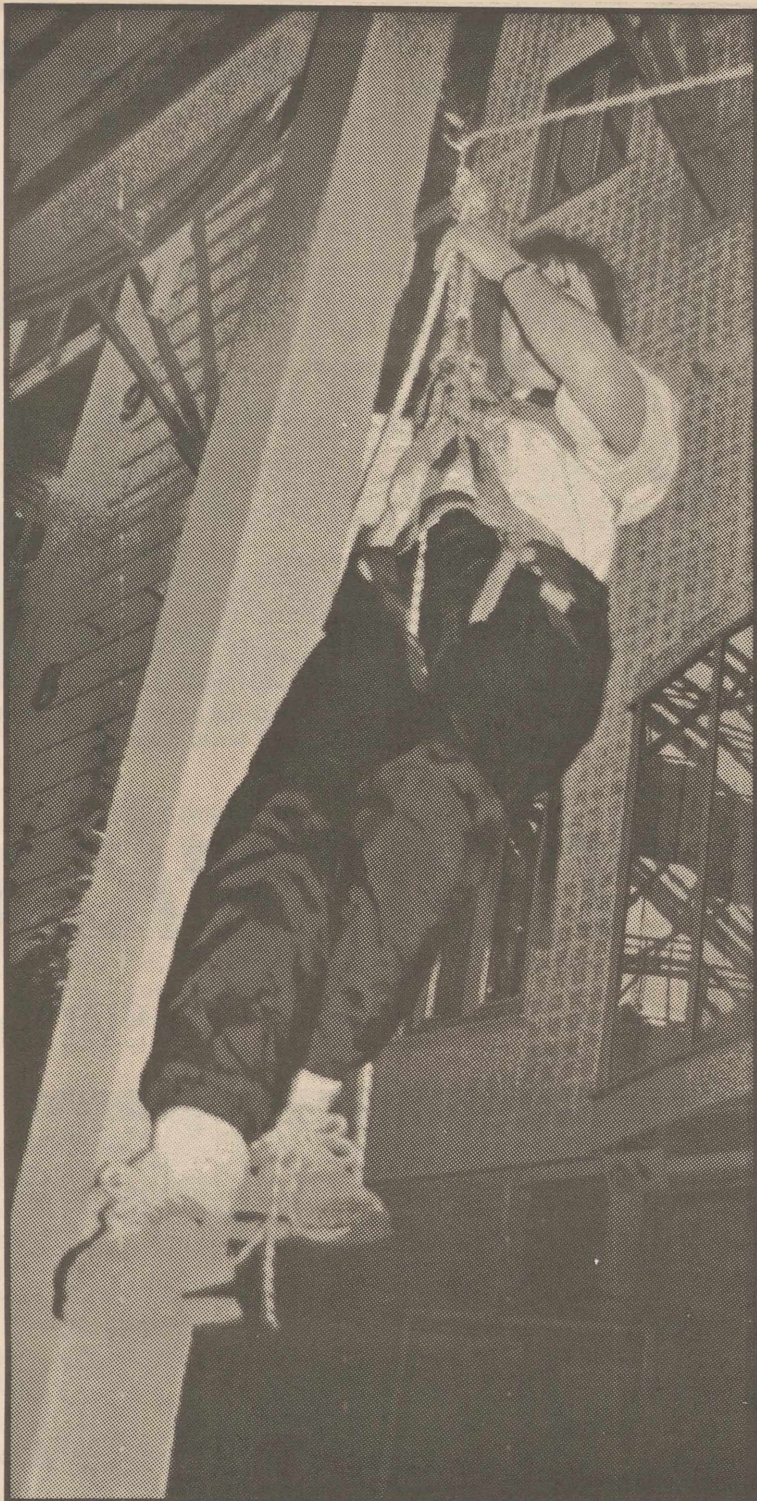
I alle forsamlinger hvor det er tretten til bords vil det nødvendigvis være en som er nr.13. Denne utstillingen har hele tre. Willy Storn har med sin "hodejeger" stilt oss ovenfor en billedflate som preges av ihjelarbeidende farger, smurt på mer for å være i aktivitet enn for å gjøre et bilde. Tore Hansen har bildet "figur i landskap". Han klatter i vei, men treffer ikke riktig verken form eller farge.

Hanne Christiansens "indianerkvinne" er en regelrett voldhandling mot øyet. Den dominerende rødfargen har tydelig vært brukt i et forsøk på å bære oppe et utgangspunktet utilstrekkelig uttrykk - uten suksess. Det blir omtrent som når man leier inn en topp skuespiller for å løfte et dårlig manus. For første gang har det forekommet (såvidt meg bekjent) at en rødfarge har fått det morbide preg som man ellers bare finner hos skarpt gulgrønt. Brannskoldet Hopi? Det må da finnes kvinnelige kunstnere som er gode nok til at man kunne slippe å kvotere inn dette.

Håvard Vikhagen kunne med fordel dratt lærdom av den gamle tesen "skisser med ild, utfør med sindighet" men hans "landskap I" i tilsynelatende full storm hever seg likevel over de tre forrige, fordi han er tilstede når han maler bildet.

I programmets informasjon siterer man professor Malmangers ord om samtidsfenomener: "Den nervøse søken etter bildet bak bildet har aldri helt stilet av". Det kan forsåvidt være en god karakteristikk for deler av utstillingen, men jeg legger til for egen regning et "heldigvis". For den dagen har kunsten mistet sin kraft.

I EN TYNN TRÅD

-Klatretauene virker jo sikre...? Jusstudent Ole Thomas Nøklegård og 15 andre brevandrere tørrtrente iherdig på bre-sikkerhet i IBG-kantinas søyler forrige uke. I helga debuterte de på Steindalsbreen i Lyngen. Sporten har blitt siste skrik blant universitetets fjell-entusiaster.

Johan Fredrik Rye og Lisa-Therese Amundsen (foto)

-Jeg er helt fersk. Har aldri prøvd meg på slik "ekstrem" fjellaktivitet før, "tilsto" Nøklegård etter den første spede klatreturen i kantinesøylen. Testen med å ikle seg alle seler korrekt, snurre klatretau riktig rundt kroppen, knyte idiotsikre knuter og ellers opptre som læreboka sier, gikk imidlertid glimrende.

Men i helga var det alvor for ham og de 15 andre bre-debutantene. På tre-dagers-turen til Steindalsbreen i Lyngen burde teoriene om "hvordan komme seg opp av en bresprekk?" raskt kunne omsettes til praksis. Og så vidt vites; alle kom seg ned til sivilisasjonen igjen uten varige mén.

Neste helg er det 12 nye breamatører sin tur til å prøve seg på "manndomsprøven" i Lyngen. Og enda flere ville blitt med om det var plass:

-Interessen for bre-vandring her på UiTø er enorm. Kapasiteten er sprengt. Vi tenkte oss opprinnelig et kurs for 16 stykker, men satte fort opp et ekstra for 12 nye deltakere. Likevel står fortsatt 24 på venteliste, forteller Pål Ellingsen, en av de fire TSI-instruktørene som har påtatt seg ansvaret for nybegynnerens liv og

lemmer.

Bre-kurset koster 500 kroner, men ellers er det en billig sport - i alle fall på nybegynnernivået. Utstyret som trengs lånes ut hos TSI.

-Bre-vandring krever ingen spesielle egenskaper, bortsett fra "normal" god kondis, sier Ellingsen, som ikke ser bort fra at det kan åpne seg muligheter for flere. Det vil bli arrangert flere bre-kurs utover høsten.

-De som vil vite mer om brekursene kan stikke innom TSI-kontoret i Hovedgården, oppfordrer han.

Ole Thomas Nøklegård øver på nødmanøveren.

Hvor er du, barnevakt?

-Vil du være barnevakta mi? Universitetets studentbarn etterlyser barnevakter som kan gi aleneforeldrene deres en pust i bakken. Men det ser ut som Tromsøstudentene er særdeles lite barnekjære.

Av Johan Fredrik Rye (tekst og foto)

Å være alenemor og student er ingen spøk. Studentsamskipnaden tok konsekvensen av det i vår, og startet opp Barnevaktjenestens prosjekt for å skaffe aleneforeldre medstudenter som barnevakter. Men hittil er resultatet lik null:

Bergensk modell

-Vi startet opp i april i år etter modell fra Universitetet i Bergen. Der har opptil 25 alenemammor fått barnevakter gjennom medstudenter. Men her i Tromsø meldte det seg ikke en eneste student som ville sitte barnevakt. Det har det heller ikke gjort så langt i øst, sier Cecilie Bakken, som er ansatt av Studentsamskipnaden for å koordinere Barnevaktjenesten.

Hun er skuffet over "barnebegringen", og håper interessen lar seg kraftig opp:

-Det dreier seg bare om å stille opp tre-fire timer hver tredje uke. Du binder deg for to semester om gangen. Tilbake får du

Vil du være barnevakta mi? Universitetets studentbarn vil gjerne ha deg som barnevakt.

glimrende erfaring med barn. Du får også dekket reiseutgiftene og litt "bevertning", men ikke lønn.

-Hvilke krav stiller dere til barnevaktene?

-Har man lyst, har man lov! Men det er selvsagt ingen ulempe å ha litt erfaring fra før, for eksempel fra egen søsken. Likevel: en gang må jo alltid være den første - også når det gjelder å tørke bæs. Det eneste ufravikelige kravet vi stiller er at du er glad i barn.

Gutter ønsket

Hittil har alene-pappaene glimret med sitt fravær på UiTø. Bakken håper derfor at guttene om ikke annet nå benytter sjansen til å sitte barnevakt. Dessuten er det jo ikke bare barna man trefter, men også opphavet deres. Her skulle det være uante muligheter til en "pakkeløsning" som bonus for barnepasset.

-Prøv! er Bakkens oppfordring, og inviterer vordende barnevakter til å stikke innom SU-kontoret i Hovedbygget. Hun har kontortid mandager fra klokken 11.00 til 14.00.

Dette bildet, og bildet under, er tatt fra fiskeværet Å, helt ytterst i Lofoten. Et sted som absolutt må besøkes.

Her har Cathrine vært litt uheldig. Stingsilda ligger i en tangklyse i bønn, og resultatet av det ble en knekt fiskestang.

Vilt, vakkert og eksotisk

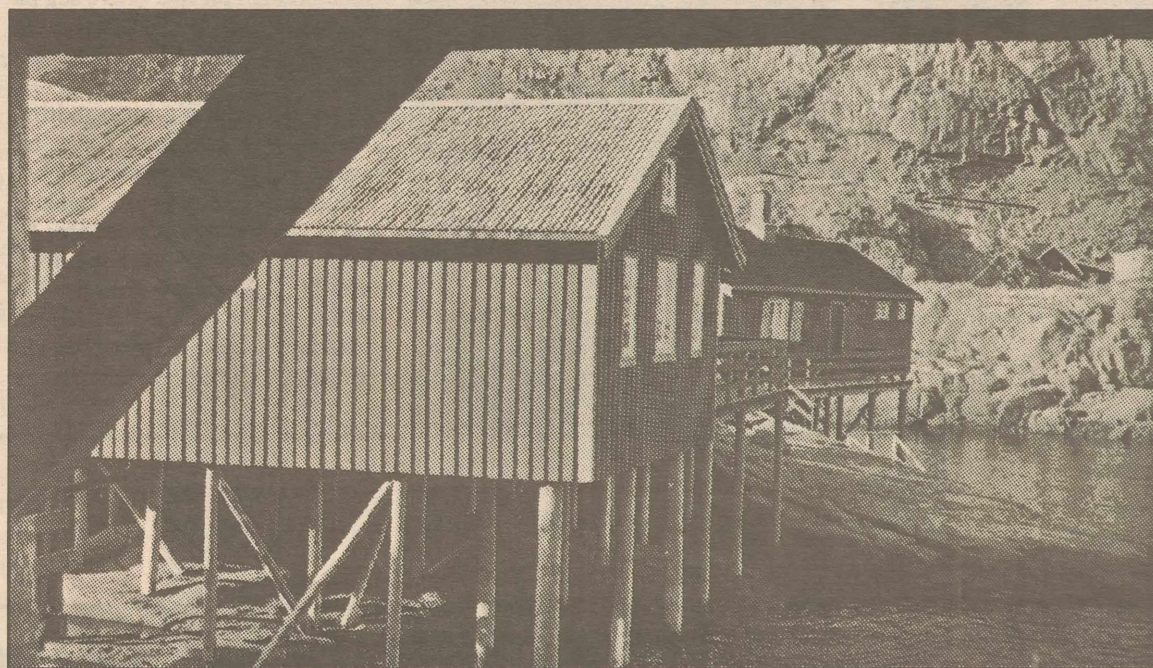
- en sørings betroelser

Er du lei av UiTø, håpløse studiefag, Mirage -og kunne bare tenke deg å rømme vekk fra alt sammen? Gjør som vi gjorde; ta bilen og dra til Lofoten. En fantastisk opplevelse. Markus Hareide og lillebroren Jakop, Cathrine H. Liland, setterne Loppa (oppkalt etter loppshavet) og Frigga, samt undertegnede, fant ut at til Lofoten; dit ville vi. Det er nemlig det som er poenget. Du bare drar og legger Tromsø bak deg. Vi dro på torsdagskvelden 2. september og var tilbake i Tromsø igjen søndag morgen. Du kan få med deg mye på en så kort tur.

På fredagsformiddag var vi i Melbu (Vesterålen). Det er der du tar fergen (1/2 time) over til Fiskebøl, og da er du i Lofoten. Om du kommer to minutter for sent til fergen fra Melbu, slik som vi gjorde, så gjør ikke det noe. Du har tiden for deg, så hvorfor ikke spise lunch?

Førsteintrykket når vi kom til Fiskebøl, og videre et stykke utover, var: "Her var det jammen øde, gitt". Du kjører gjennom daler med fjell på begge sider, og kanskje får du øye på et par hus. "Hvor er havet," og "Hvordan kan folk bo her?" Jo, da, du kommer til havet, men først kommer du til Svolvev. Svolvev som er Lofotens "hovedstad." Koselig by, og du bør absolutt gå rundt og kikke. Spesielt må du se etter den berømte "Svolvevgeita." Folk var veldig hyggelige, og ikke minst - det er et vinmonopol der.

Videre gikk turen til Kabelvåg, et lite stykke unna Svolvev. Vi kjørte direkte til Lofotakvariet og Galleri Espolin. Bare det å se bildene til Espolin var verd turen, for Lofoten er "kunstnerenes eldorado." Lyset, historien og naturen er en rød tråd gjennom Espolins bilder.

Fra høye, ville fjell til dype daler. Fra sletter på snauffjellet til lange strender hvor storhavet slår inn. Frodig, men det er ikke sommer. Høstfarger, men det er ikke høst. Fra sivilisasjon til følelsen av ensomhet. Kontrastfylt. Det er Lofoten i september!

F.v. Kai, Jakop, Loppa, Frigga og villmarkens sønn Markus, som gjør seg til for Cathrine. Bildet er tatt fra teltplassen utenfor Kabelvåg.

Selve Lofotakvariet viser de særpregne ved det Nord-Norske sjølivet. Unektelig spesielt å se kveite, torsk og sei som veier mer enn 30 kilo. Men likevel var akvariet litt skuffende og lite.

Da det var tid for camping så vi for oss fulle campingplasser med tyskere og andre utlendinger, luften fylt av middagsos, skrikende unger og gjøende bikkjer. Men nei da, vi fant et stille og rolig sted, rett ved sjøen og med fjellet bak oss. Idyllisk, spesielt når det ikke regner. For vi var helt alene. Med telte satt opp, middagen klar, rød vinsflaske sprettet, da savnet vi ikke studielivet og Mirage.

Etter 12 timers søvn, våkne vi til en solfylt dag, og klare til nye opplevelser. Vi tok straks veien til Lofotens endepunkt (et par timers kjøring fra Kabelvåg). Små, koselige fiskevær, ville, krasse fjell, frodige åkre og beiter, øde sletter og med storhavet buldrende inn mot lange, hvite strender. Absolutt et høydepunktene på turen. Skal du til Lofoten så må du reise helt til Å. Et nydelig sted med fjellryggen, Vestfjorden midt i mellom oss, og fastlandet langt ute i horisonten.

Overnattingsmulighetene er mange. Fra vanlige hoteller til campingplasser og robuer. Når du dra til Lofoten så gjør det nå. Ingen turister forstyrrer dine opplevelser. Lofoten er klar for din slitne kropp og sjel, og ikke minst dine studiepenge. Er du klar for Lofoten?

Dette er skrevet av Kai H. Nygaard, og Cathrine H. Liland har tatt bildene.

English Summary

Babysitting

It is not always easy to study and be a single parent at the same time. As a consequence of this, last spring the Student Union (Student Samskipnaden) started a babysitting program. Based on volunteers, the idea has not really caught on. So if you feel like looking after a child or two for a couple of hours every three weeks, feel free to contact Cecilie Bakken at the SU-office on Mondays between 11.00 and 14.00.

Loan reductions without warning

Let the lender beware! Be careful about falling behind in your studies. The Lånekassa could cut your support with no prior warning. When approaching the upper limit granted (currently around 300.000 kr), the Lånekassa could reduce their payments for each semester. Students are advised to keep track of their debts to avoid unpleasant surprises. Students are also welcome to apply for individual solutions with the Lånekassa.

International Wilderness Congress

The world's 5th. Wilderness Congress will be held in Tromsø in two weeks time. The congress is a result of the Rio conference. The delegates mean to set guidelines for the future use of resources in the wilderness. Thor Heyerdahl will lead the conference and Gro Harlem Brundtland will be among the

speakers.

But an event of such proportions is dependent on the support of volunteers. Charlotte Winsnes in the congresses secretariat can offer interesting working conditions and free entrance to all arrangements. This is quite a bargain, as the normal fee is 1600 kroner..

With one key to rule them all

The cheapest locks on sale at Akademisk Kvarter may not have been the bargain they seemed. As it turned out, any old key-like object could open most of those locks. So if the purpose is to keep ones locker locked, a more expensive model might be the key to solving that problem.

Housing problems

About 90 students are still have not found a place to stay. Still, the Bolighjelpa has found more than 400 accommodations. According to the principal Ole D. Mjøs, this proves that Tromsø is an open-hearted city. But with such a large number of students, housing is bound to be a problem. Hopefully, the buildings from the Lillhammer Olympics will improve the situation. Leasing the old coastal steamer "Polarlys" is also being considered.

Some warmhearted citizens have refused to rent to foreigners. Although only occurring in isolated cases, this does add a cold tint to an otherwise warm response to housing needs.

Exchange program

The 30th of August marked the beginning of an exchange program between the university of Tromsø and Jaffna in Sri Lanka. This general co-operation agreement was signed in Tromsø by principal Alagaiah Thuraiarajan and Ole D. Mjøs.

The university of Jaffna is in a special situation. Fully financed by the Sri Lankan government, it lies in an area controlled by the Tamilian guerilla organization LTTE, also called the Tigers. This organization is reportedly responsible for the harassment, arrests and murders of students from the university of Jaffna.

Arulnesan Marianayagam, a Tamilian studying here in Tromsø claims that principal Thuraiarajan supports the Tigers and therefore accepts the mistreatment of his students. In view of this, Marianayagam believes that Mjøs should have used the meeting to pressure Thuraiarajan to support student rights on his campus. He also has problems understanding how the university could make Chai Ling an honorary student, while blindly cooperating with the university of Jaffna. Mjøs states that he was unaware of any violations of human-rights at the university, but that in any case he would not give Thuraiarajan any ultimatums. Mjøs stresses the importance of dialogue, remarking that in 1990 Chai Ling asked the university to establish contact with their Chinese counterparts.

by Adam Sørensen

Dear,

write to you youth from Ukraine. My name is Michael, me 18 years old. I like very much your country and I very want find friends from your country. I wrote many letters in Norway, but me not answer. In your University I think learn students, who want correspond with friend from Ukraine. I hopeful, what you pass me address students from your University (17-24 years old). Help me please! Write on English please. I hopeful.

Utropia har adressen.

SALG/KJØP

Lite kjøkkenbord ønskes kjøpt.
Tlf: 083-37440

Sos-øk. grunnfagsbøker til salgs.
Tlf: 083-13815

Støvsuger rimelig til salgs.
Henv. Albania, tlf. 083-88325

Madrass ønskes kjøpt
Telefon 083-80928

Gitar med stålstrenger ønskes kjøpt.
Telefon 083-88325

Mac. Classic til salgs. Lite brukt, 2 år gammel Mac. Classic m. Style Writer skriver selges kr. 7500. (Inkl. diverse innlagte program). Kjøpt for kr. 15000. Kontakt Geir på tel. 88313

Det er mulig å sette inn rubrikkannonser i Utropia. Har du noe du vil selge, kjøpe, bytte, leie, låne eller gi bort, kom innom Utropiakontoret med en lapp. Rubrikkannonser er gratis for studenter. Vi holder til i kjelleren under ISL. Utropia kommer ut hver 14. dag.

L
E
S
E
R
S
I
D
A

VISSTE DU...

- AT VI FORETAR 21.000 BOKBESTILLINGER I ÅRET?
- AT VI REGISTRERER OG MOTTAR CA. 6000 NYE TITLER HVERT ÅR?
- AT VI HAR REGISTRERT OVER 20.000 TITLER SOM HAR VÆRT INNOM BOKHANDELEN I LØPET AV DE SISTE TRE ÅRENE?
- AT VÅRE KATALOGER PÅ CD-ROM GIR OSS OPPDATERT INFORMASJON OM HVILKE ENGELSKSPRÅKLIGE TITLER SOM KAN SKAFFES?
- AT FORLAGSSENTRALENS DATABASE GIR OSS OPPDATERT INFORMASJON OM DE ALLER FLESTE NORSKE TITLER?
- AT VI KAN HJELPE DEG MED EMNESØK PÅ NORSK OG ENGELSK?
- AT DET IKKE KOSTER NOE EKSTRA Å FÅ BØKER SPESIALBESTILT?

AKADEMISK KVARTER

Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø. Tlf 083-44920

UNNIS BAD

Foto av Laila Olava Unhjem

Mens vi venter på NordNorgebanen...

Dette er Utopia sin faste meldingsspalte. -Det opprinnelige navnet på denne spalten var egentlig: "Mens vi venter på Polarinstitutet..." -Denne tittelen har åpenbart de ansvarlige myndigheter funnet så beklemmende at vi nå har fått Polarinstitutet. -Vi har derfor skiftet navn på spalten og håper myndighetene tar konsekvensen av det.

Savner du noe, tips oss. Kontakt Utopia-kontoret vis å vis ISV-kantina.

Tirsdag 14. september

Blå Rock slår til med nytt tilbud for alle filmfreakere: "The Night of the Living Dead" og "The Return of the Living Dead" vises, -begge to på en kveld! Dette skal fungere som et supplement til Filmklubbens (noe intellektuelle?) sofistikerte utvalg. Om skjermen er noe liten, lover vertene uhemma bra lyd

pluss muligheter for ølkonsumering. Filmkveldene vil bli et fast innslag i Blå Rocks høstprogram, -vi har mye godt i vente.....

For de litt mer impulsive, kan Middagskjelleren lokke med bluesjam hver tirsdag. Ta med munnspeilet og ditt blåeste humør!

Bahaiene ved universitetet ønsker alle interesserte velkommen til sin ukentlige samling tirsdager kl. 1500 i MH-bygget. Møtene er uformelle og man får muligheten til å stille spørsmål.

Onsdag 15. september

Marit Sandvik i Tromsø Jazzklubb inviterer til heit kveld med Hot Club de Norvège på Paletten kl. 2100.

HiTø, studentgruppa for homofile, lesbiske og bifile viser "Boksing", dansk homosefilm kl.1900 på B 0107 ISV.

Seksti- og syttitalls-slagere i liveutgave får du høre på Middagskjellerens krok-velder midt i uka utover høsten.

Torsdag 16. september

Blues-konsert med Reidar Larsen & The Boogie Bastards klokka 2200 på Borti Natta. Kanskje litt dyrt for slunkne studentlommebøker; - 120 norske kroner koster denne fornøyelsen.

Fredag 17. september

Filmklubben tar opp tråden fra årets filmfestival, og viser den kanadiske "Family Viewing" av regissøren Atom Egoyan.

TROKS arrangerer åpent hus hos Anette, Torbein og Bente i Skogåsveien 41, klokka 1900.

Helga 17. - 19. september blir det hyttetur med HiTø.

Lørdag 18. september

Filmklubben tilbyr oss "Johnny Guitar", - en litt spesiell western, der både helt og skurk er kvinner! En western-versjon av "Egalias døtre"....

Søndag 19. september

TROKS møtes til gudstjeneste i Ishavskatedalen klokka 1100. Etterpå blir det tur til/mot Tromsdalstinden.

Tirsdag 21. september

Asmund Bjørkens Sekstett drar igang mainstream-jazz på Paletten omtrent klokka 2130.

Onsdag 22. september

Alle rockete Blå Rock-poppere inviteres til temakveld med gode gamle Iggy Pop.

Kl. 1900 blir det temakveld med HiTø på A 222 (Hovedgården). "Å komme ut" om forskjeller mellom gutter og jenter.

HIPP HURRA! Märha Louise feirer stor fødselsdag på Slottet - alle medstudenter er selvfølgelig inviterte.

Torsdag 23. september

Klokka 2100 blir det swingende toner

i Banksalen (Tromsø Sparebank) med Magni Wentzel / Roger Kellaway Trio.

Hålogaland Teater viser høstens klassiker: Othello av William Shakespeare.

Deadline for levering av stoff til "Utopia".

Fredag 24. september

Konspirasjonen arrangerer alltingsfesten for andre gang. Denne gangen spiller Tre små kinesere.

24. - 26.september blir det weekend til Olderbakken med TROKS.

Søndag 26. september

Middagskjelleren slår til med Snakefingers ex-gitarist Bernie Marsden - bare hørt en gang tidligere i Tromsø by! Denne gangen stiller han med heilnorsk backing, og arrangørene lover oss en Meget Bra Konsert.....

Slutt på sommertida - en times kortere natt for søvnhungrige studenter.

Tirsdag 28. september

Ukas høydepunkt! "Utopia" kommer med nytt nummer.